

KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-ALUEEN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2014

Paraisten kaupunki
Marja Pälikkö 2014

Tiivistelmä

Korppoossa toteutettiin kesän 2014 aikana arkeologinen inventointi, jonka tavoitteena oli selvittää valmisteilla olevan rantayleiskaavan alueella sijaitsevien ennestään tunnettujen muinaisjäännosten kuntoa ja laajuutta sekä kartoittaa toistaiseksi tuntemattomien muinaisjäännosten olemassaolo. Inventoinnin maastotyöt toteutettiin 23.6.-29.8. Niistä sekä raportoinnista vastasi arkeologi (FM) Marja Pälikkö. Maastotöihin osallistui myös arkeologi (FM) Göran Lybäck. Inventointialuetta käytiin läpi otantaperiaatteella kohdentaen maastotyöt toisaalta alueille, joilta tunnettiin tai oli taustatietojen perusteella todennäköistä löytää uusia muinaisjäännöksiä, ja toisaalta alueille, joilla maankäytön muutokset olivat kaavasunnitelmassa suurimpia. Uusista rakennuspaikoista tarkastettiin yli 220.

Inventointialueelta tunnettiin ennen inventointia 8 kiinteää muinaisjäännöstä maalta sekä 10 vedenalaista muinaisjäännöstä. Näistä kolmen kohteen tiedot muuttuivat huomattavasti inventointihavaintojen perusteella. Ennestään tuntemattomia kiinteitä muinaisjäännöskohteita löytyi 22, mahdollisia muinaisjäännöksiä 6 ja muita arvokkaita kulttuuriperintökohteita 9. Suurin osa kohteista sijaitsee rakentamiseen varatun alueen ulkopuolella tai alueilla, joilla rakentamisoikeus on jo käytetty. Uusilla rakennuspaikoilla sijaitsevien muinaisjäännosten säilyminen on pääsääntöisesti mahdollista turvata rakentamisesta huolimatta. Vaikka suunnittelualueen muinaisjäännöskohteiden lukumäärä kolminkertaistui inventoinnin yhteydessä, eivät sen tulokset aiheuttane merkittäviä muutoksia valmisteilla olevaan kaavaan.

Kannen kuvat:

Vasemmalla ylhäällä Kuva 70: Lillgyltö 3. Pienehkö røykkiö kalliotasanteella.

Vasemmalla alhaalla Kuva 31: Mikonpelto. Erittäin hyvin säilynyt kiviuni.

Oikealla ylhäällä Kuva 1: Hagaudd. Esihistoriallinen hautarøykkiö.

Oikealla alhaalla Kuva 46: Finnö. Jatulintarha eli jungfrudans.

SISÄLTÖ

Tutkimuksen perustiedot	s. 3
1. Johdanto	s. 5
2. Taustatiedot tutkimusalueesta	s. 6
2.1 Topografia ja ympäristö	
2.2 Asutushistoria	
2.3 Tutkimushistoria	
3. Inventoinnin toteutus	s. 9
3.1 Esityöt	
3.2 Maastotyöt ja kohteiden dokumentointi	
3.3 Jälkityöt ja raportointi	
4. Yhteenveto tutkimustuloksista	s. 11
5. Tutkimusalueen muinaisjäänkökohteet ja niiden kohdekuvaukset	s. 13
5.1 Ennestään tunnetut muinaisjäänkökohteet	s. 16
5.2 Uudet muinaisjäänkökohteet	s. 39
5.3 Mahdolliset muinaisjäänökset	s. 89
5.4 Muut kulttuuriperintökohteet	s. 100
5.5 Muita maastohavaintoja	s. 124
5.6 Inventointialueen ulkopuolella olevat tarkastetut kohteet	s. 125
Keskeiset lähteet	s. 126
Arkistolähteet	
Digitaaliset lähteet	
Kirjallisuus	
Luettelo inventointiraporttiin liittyvistä valokuvista	s. 128
Liitteet	
Liite 1. Yleiskartta inventointialueen muinaisjäänkökohteista, MK 1:50 000, 4 sivua	
Liite 2. Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista, MK 1:50 000, 4 sivua	
Liite 3. Inventointiraporttiin liittyvät valokuvat CD-levyllä	

Raporttiin liittyvät valokuvat, ellei toisin mainita: Marja Pälikkö / Paraisten kaupunki

Raporttiin liittyvät kartat, ellei toisin mainita: Karttapohja Paraisten kaupunki, digitointi
Marja Pälikkö

Tutkimuksen perustiedot

Tutkimuksen laji	Yleisinventointi
Työn suorittaja	FM (arkeologi) Marja Pälikkö
Tutkimuksen toteuttava organisaatio	Paraisten kaupunki
Kenttätyöaika	23.6.-29.8.2014
Tutkimuksen tarkoitus	Inventoinnin tavoitteena oli selvittää valmisteilla olevan Korppoon rantayleiskaavan alueella sijaitsevien ennestään tunnettujen muinaisjäännösten kuntoa ja laajuutta sekä kartoittaa toistaiseksi tuntemattomien muinaisjäännösten olemassaolo.
Inventointialue	Tutkimusalue sijaitsee Turunmaan saaristossa nykyään Paraisten kaupunkiin kuuluvalla alueella, joka idässä ja lännessä rajautuu entisen Korppoon kunnanrajojen mukaan ja etelässä Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueeseen.
Peruskarttalehdet	103208, 103209, 103211, 103212, 104107, 104108, 104110 ja 104111
Tutkimusalueen sijainti (ETRS89-TM35 FIN -ta-sokoordinaatisto)	P: 6675200- 6707100 I: 186275 - 208675
Korkeus	Noin 0 - noin 35 m mpy
Ennestään tunnetut muinaisjäännökset ja löydöt	Inventointialueelta tunnettiin ennestään 8 kiinteää muinaisjäännöstä maalta sekä 10 vedenalaista muinaisjäännöstä. Arkeologisia irtolöytöjä ei alueelta ole tiedossa.
Tutkimustulokset	Ennestään tunnetuista muinaisjäännöksistä kolmen kohteen tietoja täydennettiin merkittävästi sekä yksi todettiin kadonneeksi ja esitettään poistettavaksi muinaisjäännökseksi. Uusia muinaisjäännöskohteita löytyi 22, mahdollisia muinaisjäännöksiä 6 ja muita arvokkaita kulttuuriperintökohteita 9.
Raportin sivumäärä	132 sivua
Raporttiin liittyvät kuvat	180 digitaalista valokuvaa erillisellä CD-levyllä
Raporttiin liittyvät kartat	Yleiskartta inventointialueen muinaisjäännöskohteista (MK 1:50 000, Liite 1, 4 sivua) Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista (MK 1:50 000, Liite 2, 4 sivua) Kohdekartat (MK 1:2500, kohdekuvausten yhteydessä, 36 kappaletta)
Raporttiin liittyvät löydöt	Ei löytöjä
Alkuperäisen tutkimusraportin ja dokumentointiaineiston arkistointipaikka	Paraisten kaupunki Rantatie 28 21600 Parainen
Kopiot	Museovirasto, Varsinais-Suomen Maakuntamuseo

Tutkimusalueen sijainti

Karttapolhja Paraisten kaupunki, rajauksen tekijä kaavoittaja Sten Öhman.

1. Johdanto

Paraisten kaupunki valmistelelee Korppoon pohjoisen osan alueelle rantayleiskaavaa, jota voidaan käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisperusteena. Tavoitteena on sen hyväksyminen vuoden 2014 aikana.

Turun museokeskus on kaavaehdotusta koskevassa lausunnossaan 10.2.2012 (Dnro 16173-2006) todennut, että alueella ei ole tehty systemaattista muinaisjäännösten inventointia, joten tiedot alueen muinaisjäännöksistä ovat hajanaiset ja osin puutteelliset. Lausunnon mukaan on todennäköistä, että ranta-alueilta on löydettävissä nimenomaan saariston asutus- ja elinkeinohistoriaan liittyviä muinaisjäännöksiä, kuten erilaisia kiviladelmia, rakennuksen jäännöksiä, kompassikiveyksiä, kummeleita, kiviuneja, veneenvetopaikkoja, jatulintarhoja jne. Koska kaavan tulee perustua ajantasaisiin tietoihin kiinteistä muinaisjäännöksistä, edellytti museokeskus kiinteiden muinaisjäännösten inventointia kaava-alueella ainakin muuttuvan maankäytön tai uusien rakennuspaikkojen alueilla.

Inventointi toteutettiin kaupungin rahoituksella sen ympäristöosaston kaavoitusyksikön omana työnä 16.6.-30.9.2014. Aikaisemmin alueelta on tehty kaavahankkeeseen liittyvä luontoselvitys vuonna 2012. Inventoinnin suunnitteluun ja valmisteluun osallistuivat kaavoituspäällikkö Heidi Saristo-Levin ja kaavoitusarkkitehti Pasi Hyvärilä Paraisten kaupungilta sekä maakunta-arkeologi Kaisa Lehtonen Turun museokeskuksesta. Inventoinnin käytännön toteutuksesta vastasi Paraisten kaupungin palkkaamana arkeologi Marja Pälikkö.

Korppoon rantayleiskaava käsittää Korppoon rannat lukuun ottamatta Rumarista Korpoströmin kautta Lillgyltöhön kulkevan meriväylän eteläpuolta. Pääpiirteissään se kattaa suurimpien saarten rannat – järvien rannat mukaan luettuina - kauttaaltaan noin 200 m vyöhykkeenä sekä pienemmät saaret kokonaan. Rantaan rajoittuvien kylien kohdalla kaava-alue laajenee pidemmälle saarten sisäosiin, mutta inventoinnissa huomioitiin näistä etupäässä rantavyöhyke, jolle uusia rakennuspaikkoja oli merkitty. Muilta osin kyläalueet ovat jo melko täyteen rakennettuja. Inventoinnin ulkopuolelle jäivät ranta-alueet, joilla on jo voimassa oleva asemakaava sekä Korppoon keskustan alue ja Långvikenin alue, joiden kaavoitus etenee omana prosessinaan. Kaavaan merkityt selvitysalueet ja puolustusvoimien alueet rajattiin myös inventoinnin ulkopuolelle.

Inventoinnin maastotöille varattiin aikaa noin 5 viikkoa. Inventointialueen laajuuden ja hajanaisuuden sekä niistä johtuvien pitkien välimatkojen takia oli alusta alkaen selvää, että koko suunnittelualuetta ei ole mahdollista tarkastaa edes yllä esitetyt rajaukset huomioon ottaen. Tästä johtuen sitä käytiinkin läpi otantaperiaatteella kohdentaen maastotyöt toisaalta alueille, joilta tunnettiin tai oli taustatietojen perusteella todennäköistä löytää uusia muinaisjäännöksiä, ja toisaalta alueille, joilla maankäytön muutokset olivat kaavasunnitelmassa suurimpia eli uusia rakennuspaikkoja oli merkitty runsaasti. Maastotöitä tehtiin vähän tai ei ollenkaan alueilla, joilla maaston alavuudesta johtuen ei muinaisjäännösten esiintymistä pidetty kovin todennäköisenä. Kauimpana pohjoisessa sijaitsevia saaria ei pystytty tavoittamaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. FT Tapani Tuovisen ystävällisesti antamien tietojen perusteella näillä alueilla tiedettiin arkeologien myös liikkuneen aiemmin laihoin tuloksin.

2. Taustatiedot tutkimusalueesta

Tutkimusalue sijaitsee Turunmaan saaristossa nykyään Paraisten kaupunkiin kuuluvalla alueella, joka idässä ja lännessä rajautuu entisen Korppoon kunnan rajojen mukaan ja etelässä Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueeseen.

Suurin yhtenäinen kokonaisuus inventointialueella on Korppoon vanha pääsaari Kyrklandet. Siihen läheisesti liittyy nykyään siltayhteyden päässä pohjoisessa oleva Vattkast. Kyrklandetin länsipuolella inventointialueeseen kuuluu useampia isompia kyläsaaria: Lempersö, Elvsö, Klädersö ja Finnö. Kauempana lounaassa, ulkosaariston rajoilla on Lillgyltö. Noin 4 km leveä Kyrkfjärden erottaa Kyrklandetin siitä pohjoiseen sijaitsevasta Norrskatasta ja Houtsalasta, kahdesta nykyään maayhteydessä toisiinsa olevasta saaresta, joista kummallakin on useampi historiallinen kylä. Yksikyläisiä saaria ovat Lillpensor edellisistä länteen, Ahvensaari luoteeseen, Maskinnmo koilliseen ja Järvsor itään päin. Isompien saarten lomassa ja etenkin Ahvensaaresta pohjoiseen on lukematon määrä erikokoisia saaria pienistä kallioluodoista lähes 90 ha vanhoihin niittysaariin. Useimmille näistä on jo tähän mennessä syntynyt loma-asutusta.

2.1 Topografia ja ympäristö

Inventointialue ulottuu ulkosaaristosta sisäsaaristoon, mutta on luonteeltaan pääasiassa keskisaaristoa. Se kuuluu Lounaisrannikon ja Saaristomeren seudun maisema-maakuntaan ja hemiboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen. Maasto on pääasiassa kallioista ja luonto karua. Rantavyöhykkeen profiili vaihtelee hyvin loivista merenranta- niityistä suoraan mereen putoaviin kalliojyrkänteisiin. Yleensä korkeusvaihtelut ovat melko suuria. Tyypillisiä alueelle ovat lähes itä-länsi –suuntaiset, pitkät kallioharjanteet ja niiden väliset laaksot.

Kallioperä on pääasiassa graniittia. Kalkkikivikalliota esiintyy Ahvensaarella sekä joillakin pienemmillä saarilla. Maaperä on avokalliopaljastumien ulkopuolella karkeaa sora- moreenia sekä kallioharjanteiden välisissä laaksoissa savea. Lajittuneen hiekan alueita on etenkin Kyrklandetin kaakkoisosassa. Soistuneita alueita on paikoin kallioiden notkelmissa sekä umpeen kuroutuneissa merenlahdissa. Yleisiä ovat myös joko tasakokoisesta tai vaihtelevasta kiviaineksesta eri rantavaiheissa muodostuneet rantakivikot kallioiden rinteillä.

Metsä on yleisesti mäntyvaltaista, mutta sekametsääkin esiintyy tuoreemmista paikoista. Pähkinäpensaslehdot ovat myös melko yleisiä varsinkin kalkkikivivaikutteisilla alueilla. Vanhoilla niittyalueilla kasvillisuus on monin paikoin edelleen heinävaltaista ja avointa tai hakamaista. Vanhojen kylien ja asuinpaikkojen liepeillä näkyy runsaasti kulttuurivaikutteista putkilokasvilajistoa – erityisesti mahdollisina arkeofyytteinä eli muinaistulokkaina pidettyjä sikoangervoa, ukontulikukkaa ja keltamoaa.

2.2 Asutushistoria

Varhaisimmat merkit ihmisen oleskelusta Korppoossa ovat jo kivikaudelta (aika ennen 1500 eKr). Kaksi ilmeisesti kivikauden loppupuolelle ajoittuvaa asuinpaikkaa (Rauvais ja Dummeldal) sijaitsevat Kyrklandetin sisäosissa 25-30 m korkeudella nykyisestä merenpinnasta. Vaikka inventointialueella jotkin yksittäiset kalliohuiput ovat olleet näihin aikoihin jo merenpinnan yläpuolella, eivät ne kuitenkaan ole voineet vielä tarjota elin- tai toimintaympäristöä kivikauden ihmiselle.

Pronssi- ja rautakauden tyyppisiä hautaröykkiöitä Korppoosta tunnetaan jo useampia – muutamia myös inventointialueelta tai sitä vastaavalta rantavyöhykkeeltä – mutta selkeästi vähemmän kuin viereisiltä alueilta Nauvosta tai jopa ulompaa Houtskarista. Varsinkin pronssikaudella (1500-500 eKr) ja vielä pitkään rautakauden (500 eKr-1150 jKr) alkupuolellakin Korppoo lienee ollut hajanaista ja karua ulkosaaristoa. Se on tarjonnut mahdollisuuksia pyyntielinkeinoille mutta ei kiinteälle asutukselle, jonka muodostuminen on riippunut laituriksi, niityiksi ja pelloiksi soveltuvasta maa-alasta. Yksittäiset ja varsin vaatimattomat hautaröykkiöt kertovatkin todennäköisesti sesonkiluonteisesta oleskelusta. Nykyisten käsitysten mukaan niiden käyttö satunnaisina hautapaikkoina on mahdollisesti jatkunut vielä varsin pitkään rautakauden jälkeen etenkin ulkosaaristossa.

Erittäin poikkeuksellinen kohde inventointialueella on Galtbyn koulun lähistöltä 1980 löydetty ja ilmeisesti pian sen jälkeen tienteossa hävinnyt kuppikivi. Kyseessä on yleensä rautakauden kiinteään asutukseen liitetty muinaisjäännöstyppi, jollaisia ei Turunmaan saaristosta tunneta tämän lisäksi muualta kuin Seilin saarelta. Mikäli kuppikivi on autenttinen, viittaa se kiinteään asutuksen mahdollisesti alkaneen alueella jo rautakauden lopulla. Samansuuntaisia tuloksia antaa siitepölyanalyysi, jonka Irmeli Vuorela on tehnyt Österkalaxin Mossenin suosta kairatusta näytteestä. Tutkimuksen mukaan ensimmäiset merkit viljakasvien ajoittaisesta viljelystä alueella ovat rautakauden keskivaiheilta. Yhtäjaksoista viljely on ollut 1300-1400-lukujen vaihteesta alkaen.

Keskiajan lähteet Korppoosta ovat hyvin vähäisiä. Vasta 1500-luvulta lähtien voidaan asutuksen vaiheita seurata ennen muuta maakirjojen perusteella. Kyläasutus näyttää niiden perusteella olevan jo tuolloin vakiintunutta samoilla alueilla millä se on pysynyt näihin päiviin asti. Inventointialueen kylistä ovat olleet olemassa 1530-luvulla: Bonäs, Böle, Elvsö, Finnö, Galtby, Havträsk, Houtsala, Inikorp, Järvsor, Kopois, Kärvois, Lempersö, Lillpesor, Rosklax, Rumar, Syvälax, Vattkast, Väster- ja Österkalax, Väster- ja Österretais, Åvensor ja Änkis. Lillgyttö on ilmeisesti keskiajalla asutettu kylä, joka on sittemmin ollut asumattomana ulkokylänä pitkään. Varhaisimpien säilyneiden karttojen perusteella kylätontit ovat säilyneet samoilla, jo ennen isojakoa vakiintuneilla paikoillaan nykyaikaan asti, eikä ole syytä olettaa, että vanhoja autoituneita kylätontteja löytyisi etenkin rantavyöhykkeeltä tai pienemmistä saarista. Varsinkin Kyrklandetilla kylät ovat sijainneet rantavyöhykettä sisempänä viljelykelpoisten alueiden reunoilla. Myös torpat näyttävät yleensä sijainneen kylämällä ja niiden liepeillä. Rantavyöhykkeelle on karttojen perusteella sijoittunut lähinnä kylien yhteiset ranta-alueet laitureineen ja varastorakennuksineen, sekä useimmiten hieman kauempana kylistä sijainneet nuottavarvit ja pienet niittyalat.

Vakituisen asutukseen välillisesti liittyvä, mutta alueen historian ja kehityksen kannalta erittäin merkityksellinen ajanjakso oli Isovihän 1714–1721 ja Pikkuvihän 1741–

1743 levottomuuksien kausi. Ruotsalainen ja etenkin venäläinen laivasto toimivat saariston alueella tuolloin aktiivisesti. Korppoossa väestö väheni ja taloja autioitui venäläisten miehitysaikana ryöstelyn ja pakko-ottojen takia. Paikkakuntalaisia pakeni ruotsin puolelle ja vietiin vankeina venäjälle. Venäläinen kaleerilaivasto vietti pitkiä aikoja ankkurissa rannikolla. Maastossa edelleen näkyvinä merkkeinä tästä ajasta ovat ryssänuunit – kiviset leivin- tai savustusuunit – joita Kyrklandetilla ja sen lähisaarissa on runsaasti. Myös ruotsalaisten ja venäläisten välisiin yhteydenottoihin liittyviä varustuksia on Korpoströmin ympäristössä.

2.3 Tutkimushistoria

Ainoan tutkimusaluetta koskevan arkeologisen yleisinventoinnin on tehnyt Marja Kopola vuonna 1971 Muinaistieteellisen toimikunnan ja Varsinais-Suomen seutukaavaliiton toimeksiannosta. Tässä yhteydessä hän on tarkastanut kohteita Kyrklandetilla sekä Jurmossa, Utössä ja muilla saarilla, jotka ovat tämän kertaisen inventointialueen ulkopuolella. Kohdealueelle ulottunut laaja hanke on ollut Turun yliopiston arkeologian oppiaineen vuosina 1981-1990 toteuttama Turun ja Porin läänin rannikon ja saariston varhaismetallikautisten hautaraunioiden inventointiprojekti. Tähän liittyvän Saaristomeren hautaraunioiden teemainventoinnin suoritti Tapani Tuovinen 1983-1984. Erityisesti huomioitavaa on, että Tuovinen suoritti systemaattista otantaa alueella, joka käsitti nyt tarkasteltavan inventointialueen pohjoisosan suunnilleen Maskinnamon ja Ahvensaaren puolivälistä alkaen (Tuovinen 1985, s. 36-39). Vedenalaisten kohteiden tarkkuusinventoinnin on toteuttanut Norrskatan Olofsnäsissä Rami Kokko/ARK-sukellus Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimeksiannosta.

Yksittäisten muinaisjäännöskohteiden tarkastuksia alueella on tehnyt Margit Fredriksson vuonna 1931, Tapani Tuovinen 1980-luvulla sekä Heljä Brusila 2000-luvulla. Muita arkeologisia inventointeja, tarkastuksia tai kaivauksia alueella ei tiettävästi ole tehty. Myöskään arkeologisia irtolöytöjä ei alueelta ole saatu museoiden kokoelmiin.

Inventointialueelta tunnettiin ennen inventointia 8 kiinteää muinaisjäännöstä maalta. Näistä esihistoriallisia ovat tyypiltään kuppikivi sekä yksi varma ja yksi mahdollinen hautaröykkiö. Historialliselta ajalta peräisin olevia ennestään tunnettuja muinaisjäännöksiä ovat kaksi ryssänuunikohdetta, kaksi kallioon tehtyä hakkausta sekä yksi rakennuksen perusta. Lisäksi kaava-aluetta ympäröivältä merialueelta tunnetaan 10 vedenalaista muinaisjäännöstä.

Kattavaa ja ajantasaista yleisesitystä Korppoon muinaisjäännöksistä tai varhaishistoriasta ei ole julkaistu. Aluetta sivutaan kuitenkin monissa Varsinais-Suomen ja etenkin Saaristomeren esihistoriaa, historiaa ja muinaisjäännöksiä käsittelevissä tieteellisissä julkaisuissa. Alueella yleisistä yksittäisistä muinaisjäännöstyypeistä etenkin ryssänuuneista ja metallikautisista hautaröykkiöistä on melko runsaasti kirjallisia lähteitä. (Ks. lähdeluettelo lopussa).

3. Inventoinnin toteutus

Inventointi esi-, maasto- ja jälkitöineen toteutettiin ajalla 16.6.-30.9.2014. Niistä kaikista vastasi arkeologi (FM) Marja Pälikkö. Maastotöihin osallistui myös 7.7.-6.8. arkeologi (FM) Göran Lybäck.

3.1 Esityöt

Ennen inventointia laadittiin tutkimusalueesta esiselvitys saatavilla olevan aineiston perusteella. Esiselvityksen lähdeaineistona käytettiin aikaisempien Korppoossa toteutettujen arkeologisten inventointien ja tarkastusten raportteja, aluetta käsittelevää kirjallisuutta sekä käytettävissä olevia sähköisiä aineistoja. Suurena apuna olivat käyttöön saatu Turun museokeskuksen historiallisten isojakokarttojen ja nykyisten maastokarttojen perusteella tuottama maisemahistoriakartta-aineisto.

Maakunta-arkeologi Kaisa Lehtoselta saatiin ohjeet inventointialueen priorisoinnista ja työnohjausta myös maastotyön kuluessa. Häneltä saatiin myös tietoja Turun museokeskukseen tulleista yleisöilmoituksista, jotka koskivat mahdollisia muinaisjäännöksiä inventointialueella ja jotka olivat jääneet toistaiseksi tarkastamatta. Osa ilmoituksista oli jopa vuosikymmeniä vanhoja.

Maastotyön käynnistyttyä Paraisten kaupunki julkaisi inventoinnista mediatiedotteen, jossa pyydettiin myös yleisöltä tietoja mahdollisista muinaisjäännöskohteista alueella. Sen perusteella yhteydenottoja tuli muutamia.

3.2 Maastotyöt ja kohteiden dokumentointi

Inventoinnin maastotyöt toteutettiin 23.6.-29.8.2014 välisenä aikana. Maastotöitä tehtiin yhteensä noin 38 henkilötyöpäivän edestä. Isommilla saarilla liikuttiin henkilöautolla ja jalan. Autolla tai yhteysaluksella tavoittamattomissa pienemmissä saarissa käytiin pulpettiavoveneellä (Vator 14R).

Kaikki suunnittelualan ennestään tunnetut muinaisjäännöskohteet pyrittiin tarkastamaan riippumatta siitä millaista maankäyttöä niille suunniteltiin. Myös kaikki suunnittelualuetta koskevat yleisövihjeet ja muut ennakkotiedot huomioitiin. Maaseutuelinkeinojen piirissä säilyviä tai luonnonsuojelualueita tarkasteltiin lisäksi lähistöllä olevien rakennuspaikkojen yhteydessä sekä siinä tapauksessa, että ne vaikuttivat topografialtaan arkeologisesti erityisen kiinnostavilta. Maastotöiden aikana tapahtuneiden yhteydenottojen perusteella tarkastettiin myös joitakin ennestään tunnettuja tai mahdollisia uusia muinaisjäännöskohteita varsinaisen suunnittelualan ulkopuolella Kyrklandetilla.

Maastotöitä tehtiin ajallisesti eniten Kyrklandetilla (noin 10 htpv). Muista kyläsaarista käytiin melko perusteellisesti läpi myös Vattkast, Lempersö, Finnö, Houtsala, Lillpensor ja Järvsor. Kokonaan maastotarkastelun ulkopuolelle kyläsaarista jäivät Elvsö ja Maskinnamo, joissa maankäytön muutokset kaavassa olivat vähäisiä. Muissa saarissa liikuttiin eniten Kyrklandetin länsipuolella sekä Houtsalan, Järvsorin ja Maskinnamon välisillä saarilla. Kaavaluonnokseen kyläalueiden ulkopuolelle merkityistä noin

500:sta uudesta rakennuspaikasta tarkastettiin yli 220. Havainto-olosuhteet maastossa olivat pääosin hyvät tai erinomaiset.

Ensisijainen inventointimenetelmä oli silmämääräinen maanpinnan muotojen ja mahdollisten rakenteiden havainnointi. Ranta-alueilla maasto oli lähes poikkeuksetta joko kalliota ja kivikkoa tai niin alavaa ja kosteikkoista, ettei koekuoppien tai lapionpistojen teko ollut mielekäästä. Toisaalta karussa saaristoympäristössä maannosprosessi on hidas ja karun rantavyöhykkeen tuntumasta löytyvät muinaisjäännöstyypit ovat näkyviä kivirakenteita tai muuten maan pinnan muodoissa havaittavia.

Inventointihavainnoista tehtiin kentällä kirjallisia muistiinpanoja ja merkintöjä kartalle. Kohteiden ja useimpien niihin liittyvien yksittäisten rakenteiden sijaintikoordinaatit mitattiin maastossa käyttäen GPS-paikanninta (pääasiassa Garmin GPSII plus). Tärkeimmät havainnot dokumentoitiin myös valokuvaamalla digitaalisella kameralla (pääasiassa Panasonic DMC-FZ38).

3.3 Jälkityöt ja raportointi

Jälkityövaiheessa rantayleiskaavan suunnittelualueelta tehdyt maastohavainnot purettiin ja muokattiin inventointiraportin muotoon noudattaen mahdollisuuksien mukaan Museoviraston Arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita. Ehdotus kohteiden rauhoitusluokasta ja muinaisjäännöstyyppistä laadittiin sekä maastohavaintojen että käytettävissä olevien tausta-aineistojen perusteella. Varsinkin historiallisen ajan kohteiden ajoitusta ja funktiota pyrittiin selvittämään kirjallisuuden ja pääasiassa digitaalisen kartta-aineiston avulla.

GPS-paikantimella kerätyt tiedot purettiin ja muunnettiin yhteensopiviksi karttaohjelman kanssa Paraisten kaupungin IT-yksikössä. Kartta-aineiston käsittelyyn ja liitekarttojen luomiseen käytettiin pääasiassa MapInfo Professional 6.5 –ohjelmaa, joka on KKJ 1-yhteensopiva. Raporttia varten koordinaatit muunnettiin ETRS-TM35FIN –tasokoordinaateiksi Maanmittauslaitoksen Karttapaikka-palvelussa.

Kaikki inventointiraporttiin liittyvät valokuvat luettelointiin (Liite 3) ja tallennettiin muokkaamattomina CD-levylle. Osasta kuvista muokattiin lisäksi raporttiin kohdekuvauksen yhteyteen taitettava versio.

Varsinaisen suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevia ennestään tunnettuja tai mahdollisia uusia muinaisjäännöskohteita koskevat tarkastukset raportointiin erikseen Museoviraston tarkastuslomakkeella (ks. luku ”5.6 Inventointialueen ulkopuolella olevat tarkastetut kohteet”).

4. Yhteenveto tutkimustuloksista

Korppoon rantayleiskaavan suunnittelualueelta tunnettiin ennen inventointia 8 kiinteää muinaisjäännettä. Näistä kuusi tarkastettiin ja kolmen kohteen tiedot muuttuivat huomattavasti inventointihavaintojen perusteella. Galtbyn kuppikiveä esitetään poistettavaksi rauhoituksesta, koska se on kadonnut. Mikonpellon ja Kvarnuddenin ryssänuunialueet puolestaan kartoitettiin nyt ensimmäistä kertaa ja niille esitetään entisen pistemäisen sijaintitiedon sijaan rajauksia. Hagauddin esihistoriallisen hautaröykkiön, Näsudden historiallisen kalliopiiroksen ja Åkerbackan historiallisen asuinpaikan osalta täydennettiin kohteiden ja ympäristön kuvauksia, mutta niiden tiedot eivät muuttuneet oleellisesti. Hummelskärin mahdollista hautaröykkiötä ja Märtelein historiallista kalliopiiirrosta ei tarkastettu.

Ennestään tuntemattomia kiinteitä muinaisjäännekohteita inventoinnissa löytyi 22. Näistä kolme on mahdollisia esihistoriallisia hautaröykkiöitä tai latomuksia: Antäng ja Nyäng Lillpensorilla sekä Flisnäs Kyrklandetin itärannalla. Kaikki ovat kuitenkin epätyypillisiä, kaksi jälkimmäistä myös hyvin vaatimattomia. Tästä syystä niiden funktio ja ajoitus jää epävarmaksi. Jossakin määrin vastaavia, mutta melko varmasti historiallisina pidettäviä kivrakenteita ovat Lillgyltö 3 ja Mörkvik sekä nelisivuiset latomukset Lempersö 5 ja Lyckvik.

Jatulintarhoja, joita ei Korppoosta varmuudella ole ennen inventointia tunnettu lainkaan, löytyi kahdesta kohteesta. Ne sijaitsevat Lillgyltöllä ja Finnöllä. Jälkimmäisellä kohteella niitä oli rinnakkain kaksikin. Ruotsinkielisellä alueella jungfrudanseiksi kutsutut kivilabyrintit ovat kohtalaisen harvalukuinen rannikkosidonnainen muinaisjäänne-ryhmä, jota esiintyy saaristossa koko Itämeren alueella. Niin ikään saaristolle tyypillisiä muinaisjäännekohteita ovat sesonkiloonteiseen pyyntiin liitetyt tilapäismajotteiden pohjat eli niin sanotut tomtning-jäänteet. Niitä löytyi ainoastaan yksi epävarma Vårdbergiltä.

Kiviuuneja tai mahdollisesti sellaisten jäänteitä löytyi seitsemältä kohteelta. Yleisesti myös ryssänuuneiksi kutsuttuja rakenteita oli suurena ryhmänä Vargklevsuddenilla. Pieniä uuniryhmiä edustavat Näsudden 2 ja Stora Bjornholm 1 sekä yksittäisiä uuneja Lempersö 1, Lempersö 2, Lempersö 6 ja Stora Bjornholm 2. Mahdollisesti Lempersön uuneja käyttäneet ihmiset ovat rakentaneet myös pienen, ilmeisesti historiallisen laiturirakennelman Lempersö 3.

Historiallisen kyläasutuksen reuna-alueille kuuluvia ilmiöitä edustavat uusista muinaisjäännekohteista Picknäsän asuinpaikkakokonaisuus, Skötgrundin rantarakennuksen perusta ja Lempersö 4:n kiviaita. Läheltä Korpoströmiä, josta tunnetaan entuudestaan-kin useita 1700-luvun kallion kaiverrettuja teksti- ja kuvakenttiä, paikallistettiin yksi uusi kalliopiiirros, Rundsunda.

Mahdollisiksi muinaisjäännekohteiksi määriteltyjä kohteita tuli inventoinnissa esille kuusi. Eri syistä tarkastamatta jäivät Bonäsän, Rävaholmin ja Skvättnäsän kiviunikohteet, joista on kuitenkin olemassa arkistotietoja. Tarkastettuja mutta edelleen tarkemmin määrittelemättä jääneitä kohteita ovat Rumarin Hannaksen mahdollinen kalliopiiirros ja Inikorp Oxholm 2:n mahdollinen louhos. Korpoströmin historiallinen hautausmaa tunnetaan arkistolähteistä ja kyseessä on epäilemättä suojeltava kiinteä muinaisjäänne,

mikäli siitä on jotakin jäänteitä maan alla säilynyt. Sen säilymisasteen sekä tarkan sijainnin ja laajuuden ja selvittäminen edellyttää kuitenkin laajempia arkeologisia tutkimuksia kuin mitä yleisinventoinnin yhteydessä on mahdollista toteuttaa.

Muita arvokkaita kulttuuriperintökohteita inventoinnin maastotarkastuksissa tavattiin yhdeksän. Sellaisiksi luokiteltiin historialliset asuinpaikat Botsmanstorp, Finnö Örshamn, Inikorp Oxholm 1, Lillgyltö 2 ja Solhem, vanhaan peltoviljelyyn ja niittytalouteen liittyvät Järvsor Hagaåkrarna, Järvsor Venitviken ja Vattkastin Norstu sekä Kirmon ja Kilamon kalkkikaivokset.

Korppoon rantayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventoinnin tarkkuutta voidaan pitää vallitseviin olosuhteisiin ja käytettävissä olleisiin resursseihin nähden hyvänä ja otosta suunnittelun alueen eri osista kattavana. Sen tulokset täydensivät ja vahvistivat monelta osin jo olemassa olevaa kuvaa alueen muinaisjäännöskannasta. Vaikka inventoinnin tuloksena suunnittelun alueen muinaisjäännöskohteiden lukumäärä kolminkertaistui, eivät sen tulokset aiheuttane merkittäviä muutoksia valmisteilla olevaan kaavaan. Suurin osa kohteista sijaitsee rakentamiseen varatun alueen ulkopuolella tai alueilla, joilla rakentamisoikeus on jo käytetty. Uusilla rakennuspaikoilla sijaitsevien muinaisjäännösten säilyminen on pääsääntöisesti mahdollista turvata rakentamisesta huolimatta.

Arkeologisesta näkökulmasta tärkeimpinä tuloksina voidaan pitää ensinnäkin sitä, ettei uusia selvästi esihistoriallisia hautaröykkiöitä löytynyt lainkaan, vaikka useita niille tyypillisiä ja epätyypillisiä mahdollisia sijaintipaikkoja tarkastettiin. Oletettavaa on, että ainakaan rantavyöhykkeeltä niitä ei ole löydettävissä enempää kuin on jo tiedossa, ja että jo aikaisemmin arkeologisessa aineistossa havaittu ”aukko” Nauvon ja Houtskarinn välissä on todellinen. Toinen merkittävä tulos on peräti kahden hyvin säilyneen jatulintarhakohteen löytyminen alueelta, jolta niitä ei aikaisemmin ole tunnettu ollenkaan. On hyvin mahdollista, että muistakin saarista niitä on vielä löydettävissä. Kolmas merkittävä havainto liittyy muinaisjäännösten levintään. Kaikki uudet muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohteet löytyivät – Vattkastin kyljessä olevaa Stora Bjornholmia lukuun ottamatta – Kyrklandetilta ja pienemmiltä vanhoilta kyläsaarilta. Norrskaletta, Houtsalasta tai pieniltä historiallisella ajalla asumattomilta saarilta ei niitä edelleenkaan tunneta vaikka myös niillä tarkastettiin alueita melko laajasti.

Helsingissä 30.9.2014

Marja Pälikkö

5. Tutkimusalueen muinaisjäännöskohteet ja niiden kohdekuvaukset

Alla olevassa taulukossa on tiivistetysti esitetty tiedot inventointialueen kaikista muinaisjäännöskohteista. Sarakkeessa "Kohde nro" oleva numero on inventointiraportissa käytettävä tunnus. "Kohdenimi (mj.rek.tunnus)" tarkoittaa muinaisjäännösrekisterissä esiintyvää vanhaa nimeä ja tunnusta tai ehdotettua uutta kohdenimeä. Seuraavissa sarakkeissa olevat tiedot tarkoittavat kohteen sijoittumista uuden tai vanhan rakennuspaikan alueelle tai muulla tavoin valmisteilla olevaan kaavaan merkitylle alueelle. Pohjois- (P) ja itäkoordinaatit (I) merkitsevät kohteen sijaintia ETRS-TM35FIN – tasokoordinaatistossa. Kohteen laatu on kuvattu omassa sarakkeessaan myös lyhyesti. Tarkemmat kohdekohtaiset inventointitiedot on esitetty seuraavissa kappaleissa.

Ennestään tunnetut muinaisjäännökset (8 kpl, joista yhtä esitetään poistettavaksi)

Kohde nro	Kohdenimi (mj.rek.tunnus)	Uusi rakp	Vanha rakp	Muu kaava-merkintä	P	I	Kohteen laatu
1.1	Galtby skolan (279000006)		AT		6683697	200300	Kuppikivi, ehdotetaan muutosta poistetuksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi
1.2	Hagaudd (279010014)	1		MY	6677812	195506	Esihistoriallinen hautaröykkiö
1.3	Hummelskär (279010015)			SL	6681079	189339	Mahdollinen hautaröykkiö
1.4	Kvarnudd (279010018)	2	2	MY	6681398	195818	Laaja ryssänuunialue, kohdetiedot muuttuneet merkittävästi
1.5	Mikonpelto (1000013496)	1	2	MY	6681690	196260	Laaja ryssänuunialue, kohdetiedot muuttuneet merkittävästi
1.6	Märtel (279010020)			MY	6700861	197987	Hakkaus kalliossa, historiallinen
1.7	Näsudden 1 (279010012)		1		6676062	200557	Hakkaus kalliossa, historiallinen
1.8	Åkerback (279010008)		AT		6676550	200377	Historiallisen rakennuksen perusta

Ennestään tunnetut vedenalaiset muinaisjäännökset (10 kpl)

Kohde nro	Kohdenimi (mj.rek.tunnus)				P	I	
	Ahvensaari 1 (2355)						
	Kaitas (1575)						
	Korpoström (1586)						
1.9	Lempersö länsiranta (1576)				6679141	193843	
	Lökholm (1580)						
	Olofsnäs (1579)						
	Oxholm 1 (1577)						

	Oxholm 2 (1578)						
	Sauko (1588)						
	Svartholm länsipuoli (1581)						

Uudet muinaisjäännökset (22 kpl)

Kohde nro	Kohdenimi (mj.rek.tunnus)	Uusi rakp	Vanha rakp	Muu kaava-merkintä	P	I	Kohteen laatu
2.1	Antäng			MY	6691146	197998	Kivirakenne, mahdollinen hautaröykkiö
2.2	Finnö			MY	6684594	195339	Kaksi jatulintarhaa
2.3	Flisnäs	2		MY	6679299	203265	Kivirakenne, mahdollinen hautalatomus
2.4	Lempersö 1			MY	6679667	194055	Kivirakenne, mahdollinen ryssänuuni
2.5	Lempersö 2			MY	6679431	194002	Ryssänuuni
2.6	Lempersö 3		1		6679341	193892	Historiallinen laiturirakenne
2.7	Lempersö 4			MY, SL	6678635	194092	Hyvin säilynyttä kiviaitaa vanhan niittyalueen reunassa
2.8	Lempersö 5			MY	6678643	194145	Nelisivuinen latomus, mahdoll. hauta tai laiturirakenne
2.9	Lempersö 6			MY	6678777	194178	Kivirakenne, mahdollinen ryssänuuni
2.10	Lillgyltö 1	4	2	MY	6676767	189222	Jatulintarha
2.11	Lillgyltö 3			MY	6676280	189189	Kaksi historiallista kivirakennetta
2.12	Lyckvik	2			6677494	195580	Nelisivuinen latomus
2.13	Mörkvik		AT		6683580	202837	Röykkiö
2.14	Nyäng	2			6691857	197413	Kivirakenne, mahdollinen hautalatomus
2.15	Näsudden 2		2	MY	6676110	200630	Ryssänuuniryhmä
2.16	Picknäs			SL	6696080	200120	Erittäin edustava historiallinen asuinpaikkakokonaisuus
2.17	Runsunda		1		6676028	200675	Hakkaus kalliossa, historiallinen
2.18	Skötgrund	1			6679964	202814	Historiallinen rantarakennuksen perusta
2.19	Stora Bjornholm 1			MY	6686579	201102	Pieni ryssänuuniryhmä
2.20	Stora Bjornholm 2	5			6686696	200794	Ryssänuuni
2.21	Vargklevsudden	2	2	MY	6683190	205420	Laaja ryssänuunialue
2.22	Vårdberg			MY	6676649	203722	Kivirakenne, mahdollinen. tomtning-jäännös

Mahdollinen muinaisjäänös (6 kpl)

Kohde numero	Kohdenimi (mj.rek.tunnus)	Uusi rakp	Vanha rakp	Muu kaava- mer- kintä	P	I	Kohteen laatu
3.1	Bonäs			MY	6677835	195571	Mahdollinen ryssänuuni
3.2	Hannas		AT		6677052	202903	Mahdollinen kalliopiirros
3.3	Inikorp Oxholm 2			MY	6679391	203150	Mahdollinen historiallinen louhos
3.4	Korpoströmin hautausmaa		AT/s		6676160	199980	Historiallinen hautausmaa, jonka säilymisasteesta ei tietoa
3.5	Rävaholm		AT/s		6675930	199150	Mahdollinen laaja ryssänuunialue
3.6	Skvättnäs		RA	MY	6676315	196290	Mahdollinen ryssänuuniryhmä

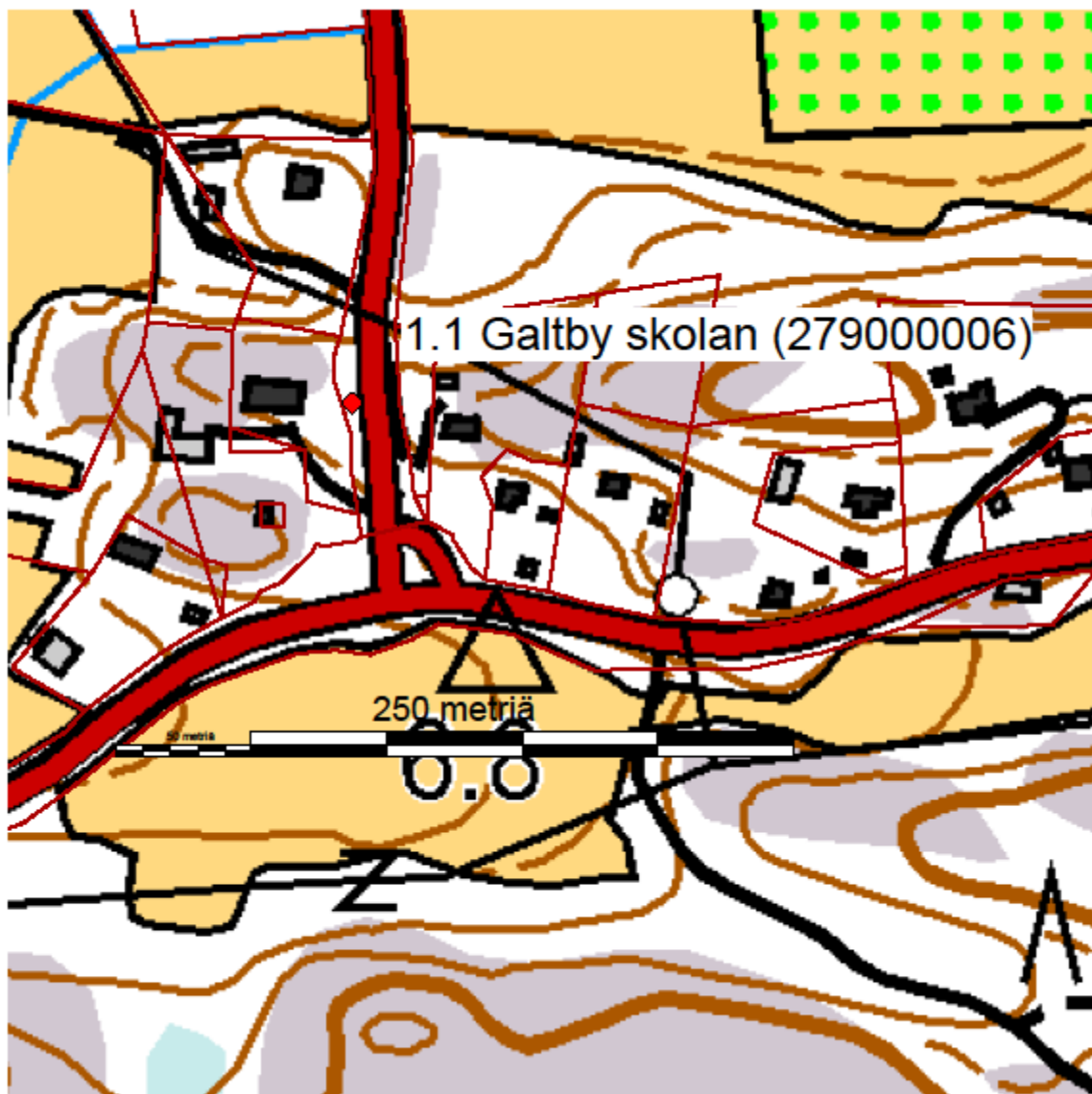
Muu kulttuuriperintökohde (9 kpl)

Kohde numero	Kohdenimi (mj.rek.tunnus)	Uusi rakp	Vanha rakp	Muu kaava- mer- kintä	P	I	Kohteen laatu
4.1	Botsmanstorp		AT	MY	6676322	198228	Edustava historiallinen asuinpaikkakokonaisuus
4.2	Finnö Örshamn	1	1		6684705	195074	Historiallinen asuinpaikkakokonaisuus
4.3	Inikorp Oxholm 1	2			6679428	202926	Edustava historiallinen asuinpaikkakokonaisuus
4.4	Järvsor Haggåkrarna			MY	6692216	207597	Historiallinen viljelyröykkiö
4.5	Järvsor Venitviken	2		MY	6691595	206699	Kaksi historiallista viljelyröykkiötä
4.6	Kirmon ja Kilamon kalkkikaivokset		SL, MY, sra2,1408		Ks. Kohdekuvaus		Historiallinen kalkkikaivos
4.7	Lillgyltö 2	4	4		6677135	189374	Edustava historiallinen asuinpaikkakokonaisuus
4.8	Norstu	6	AT		6685876	202869	Historiallinen kiviaita
4.9	Solhem	1			6684303	199719	Historiallinen asuinpaikkakokonaisuus

5.1 Ennestään tunnetut muinaisjäännöskohteet

Inventointinumero:	1.1
Nimi:	Galtby skolan
Muinaisjäännöstunnus:	279000006
Rauhoitusluokka	poistettu kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kultti- ja tarinapaikat, kuppikivet
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	rautakautinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6683697 I: 200300
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit ovat muinaisjäännösrekisterissä annetut ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta	5 m mpy
Peruskartta:	103212
Rekisterikylä:	Galtby
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	<p>Tapani Tuovinen 1980, tarkastus Tapani Tuovinen 1990, Fornfynden och deras uttolkning. Finska skären. Studier i åboläns kulturhistoria utgivna av Konstsamfundet till deras 50-årsjubileum.s.71</p> <p>Kuppikivi on löytynyt vuonna 1978, tarkastettu 1980 ja lisätty muinaisjäännösrekisteriin 2000. Tien reunassa ollut kivi on kuvailtu yksityiskohtaisesti tarkastusraportissa. Sen katoamisesta paikalta tietyömaan yhteydessä pian tarkastuksen jälkeen on maininta ym. artikkelissaan.</p>
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 2,5 km koilliseen Saarisotien ja Korppoontien risteuksen luoteispuolella. Alue on tienpiennarta ja pihamaata etelään viettävässä rinteessä Galtbyn vanhalla kylämäellä.
Kohteen kuvaus:	Kuvausta vastaavaa kiveä ei havaittu tien lähistöllä inventoinnin yhteydessä. Pihamailta tien ympäristöstä sitä ei etsitty. Mikäli kivi on siirretty pois alkuperäiseltä (?) paikaltaan, se voidaan rinnastaa irtaimeen muinaislöytöön.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde sijaitsee kyläalueella (AT) rantavyöhykkeen ulkopuolella.
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1)
Huomioitavaa:	Kohde esitetään muutettavaksi suojeluluokkaan poistettu kiinteä muinaisjäännös.

Inventointinumero:	1.2
Nimi:	Hagaudd
Muinaisjäännöstunnus:	279010014
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	pronssikautinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6677812 I: 195506
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijainti on mitattu GPS:llä maastossa ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta	15 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Bonäs
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-611-2-17
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on löytynyt vuonna 1983 Turun yliopiston hauta-raunioiden inventointiprojektin yhteydessä. Muinaisjäännösrekisterissä, jonne se on lisätty 2000, kohde kuvataan: "Röset mäter 7.0 x 6.7 m och är 0.9 m högt."
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 3.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5 km etelälounaaseen Bonäsvikenin eteläpuolella olevalla niemellä, lahden suulla. Röykkiö sijaitsee avokalliolla, sen korkeimman kohdan luoteispuolella, hyvällä näköalapaikalla. Meren rantaan on matkaa luoteessa 90 m ja lounaassa 160 m. Röykkiön ympäristö on karua kalliota, jolla kasvaa siellä täällä mäntyjä ja katajia. Kallion kaakkois- ja koillispuolella on rehevää talousmetsää. Noin 35 m röykkiöstä itäkoilliseen risteää kaksi voimalinjaa.
Kohteen kuvaus:	Röykkiön mitat ovat aikaisempien tietojen mukaisesti 7,0 m x 6,7 m ja korkeus noin 0,9 m. Röykkiötä kiertää ainakin yksi reunakehä. Sen keskellä on kallioon asti ulottuva kuoppa, jonka laajuus pohjalla on 0,8 m x 0,5 m. Röykkiön neljällä sivulla on siihen liittyvä uloke. Ne vaikuttavat röykkiön rakenteeseen liittyviltä ja suuntautuvat jokseenkin väli-ilmansuuntien mukaan. Koillisen puoleinen uloke on pyöreä, sen halkaisija on noin 1 m ja korkeus 15-20 cm. Tiiviin ladelman väleissä on vähän maata. Kaakon puoleinen uloke on muuten kuten edellinen, mutta muodoltaan lähinnä kolmiomainen. Luoteinen uloke on muodoltaan edellisiä epämääräisempi ja harvempi, mutta kuitenkin selvästi ladottu. Lounaassa uloke muodostuu vain muutamasta yksittäisestä kivistä.
Tiedossa olevat maankäyttöhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty aivan uusien rakennuspaikkojen (RA4) ja maaseutuelinkeinojen alueen (MY) rajalle.

Kuvat:	1 - 6, kuva 1 raportin kansilehdellä: Yleiskuva röykkiöstä ja sen ympäristöstä. Kuva pohjoisesta.
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohdekuvaus ja sijaintikoordinaatit ovat tarkentuneet inventoinnin yhteydessä.

Kuva 4: Röykkiön luoteen puoleinen uloke. Kuva luoteesta.

Kuva 5: Röykkiön kaakon puoleinen uloke sekä yksi tai useampi reunakehä. Kuva lounaasta.

Kuva 6: Röykkiön keskellä oleva kraateri. Kuva lännestä.

Inventointinumero:	1.3
Nimi:	Hummelskär
Muinaisjäännöstunnus:	279010015
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	hautapaikat, hautaröykkiöt
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	pronssikausi, rautakausi
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6681079 I: 189339
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijainti ja korkeustiedot ovat peräisin muinaisjäännösrekisteristä.
Korkeus merenpinnasta	5 m mpy
Peruskartta:	103209
Rekisterikylä:	
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-613-1-96
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on löytynyt vuonna 1983 Turun yliopiston hautaraunioiden inventointiprojektin yhteydessä. Muinaisjäännösrekisterissä, jonne se on lisätty 2000, kohde kuvataan: <i>"Röset mäter 5.3 x 3.2 m och är 0.6 m högt."</i>
Inventoija ja tarkastusaika:	Kohdetta ei tarkastettu maastossa 2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee muinaisjäännösrekisterin koordinaattien perusteella Korppoon kirkosta 9 km länteen Hummelskärin korkeimmalla kohdalla.
Kohteen kuvaus:	ks. Aiemmat tiedot ja löydöt
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa saari on luonnonsuojelualuetta (SL)
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 3)
Huomioitavaa:	Tuovinen 1985, Saaristomeren varhaismetallikautiset hautarauniot, Karhunhammas 10: Kohdetta ei ole merkitty liitteeseen 2, jossa on luettelo Saaristomeren hautaraunioaineistoista, eikä myöskään sivun 53 karttaan (Kuvio 10), jonka kuvatekstissä mainitaan "... virheelliseksi osoittautuneet havainnot on poistettu kartasta." On siis mahdollista, että kyseessä ei ole muinaisjäännös, tai kyseessä on muu rakennelma kuin hautaraunio.

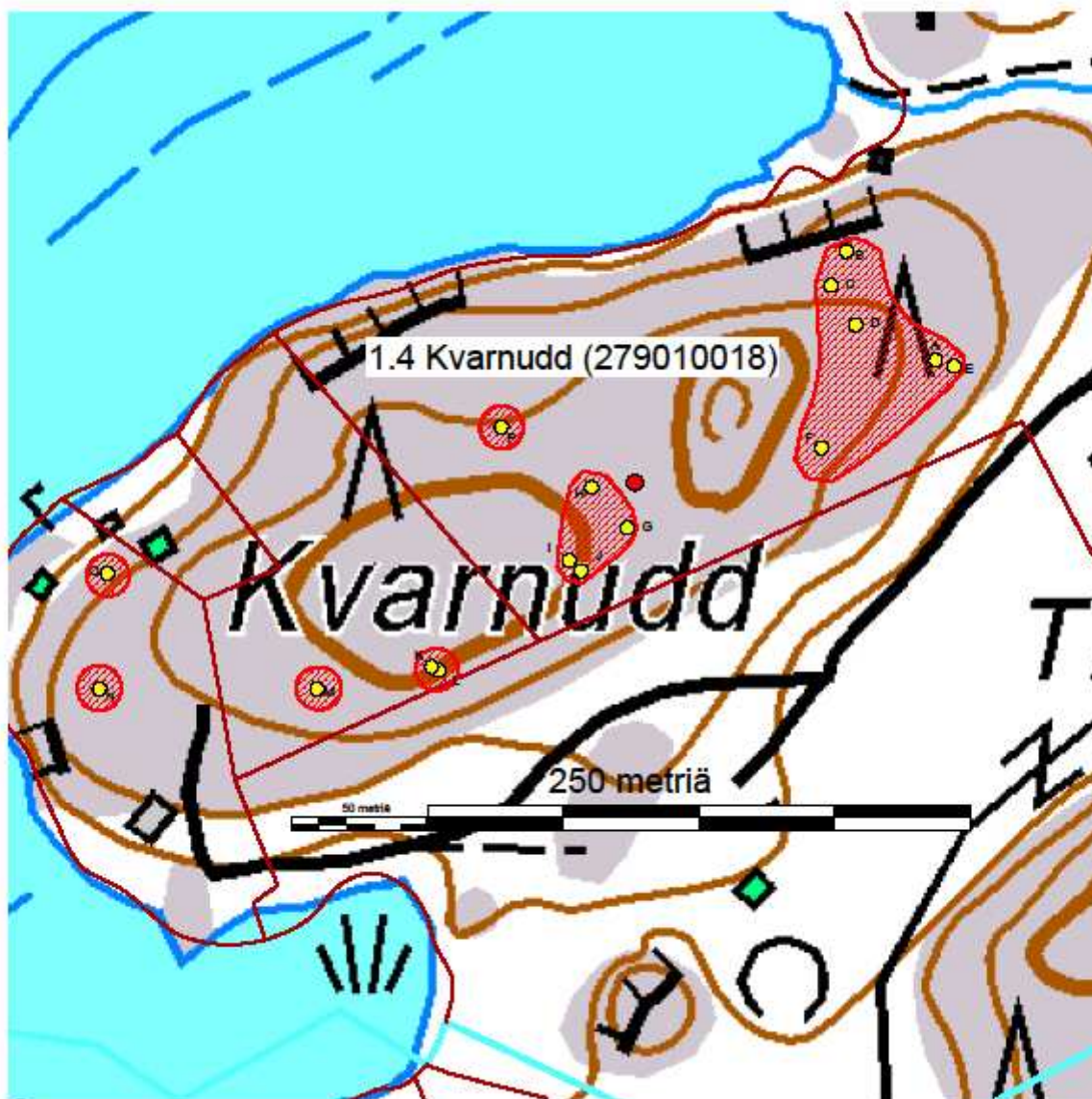
Inventointinumero:	1.4
Nimi:	Kvarnudd
Muinaisjäännöstunnus:	279010018
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	16
Ajoitus:	historiallinen, 1700-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6681398 I: 195818
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä KKJ:n peruskoordinaatiston mukaan.
Korkeus m mpy:	5-20 m mpy
Peruskartta:	103209
Rekisterikylä:	Prestgård
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-629-4-47, 445-629-4-69,445-629-4-79,445-629-4-80,445-629-4-81
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohteen on löytänyt H. Sonkin ja siitä on tehnyt karttaluonnoksen sekä ilmoituksen valtionarkeologille Lars Grönstrand vuonna 1940. Kohde on lisätty 2000 museoviraston muinaisjäännösrekisteriin, jossa sitä kuvataan: " <i>Nedanom Kvarnuddens berg har hösten 1940 dokumenterats 16 rys-sugnar + 7 osäkra sådana.</i> "
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 1.7., 18.8. ja 28.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Kyrklandetin luoteisosassa Korppoon kirkosta 2,7 km länsilounaaseen Kvarnuddin niemellä. Kvarnudd on kallioinen ja karu niemi, jonka lakialue ulottuu noin 20 m merenpinnasta. Lakialuen on melko tasainen, mutta etelässä, lännessä ja pohjoisessa sen rinteet ovat jyrkkiä. Etelärinteessä on pähkinälehtoa, muuten alueella kasvaa mäntyä ja tuoreemmissa notkelmissa kuusta. Niemen länsiosassa on useita loma-asuntoja ulkorakennuksineen. Niille on tehty tie korkeimman kallion poikki. Alueen itäosa on talousmetsää.
Kohteen kuvaus:	Kiviuneja tai sellaisten todennäköisiä pohjia on alueella havaittavissa 16. Todennäköisesti niitä on ollut enemmän ja osa on hävinnyt rakennusten ja tienteon yhteydessä. Uunit muodostavat hajanaisen ryhmän Kvarnuddin niemen korkeimman kohdan ympärille. Aivan korkeimmilla kallioilla niitä ei ole. Niiden rakennuspaikka ja suunta vaikuttaa riippuvan maaston muodoista. Osa uuneista on rakennettu luonnon kivikkoon, kallion tai ison kiven kupeeseen. Kaikki uunit sijaitsevat tasaisella metsämaalla aivan avokallion reunalla.

	<p>Uunien kunto vaihtelee melko hyvästä tulkinnanvaraiseen. Mitattavissa olevien unien pituus on 2-3 m, leveys 1,7-2,5 m ja korkeus 35-90 cm. Useimpien muoto on nykyään ja on ilmeisesti alun perinkin ollut pyöreähkö. Holvaus on kaikissa uuneissa romahtanut. Uunien rakentamiseen käytetyt kivet ovat luonnonmuovaamia ja kooltaan vaihtelevia.</p>
	<p>Uuni A 133 P: 6671737 I: 1528993 Koko 250 cm x 250 cm, korkeus 70 cm Uunin kunto on kohtalainen. Sen pohjan muoto on pyöreähkö. Suuaukon suunta ei ole määriteltävissä.</p>
	<p>Uuni B 134 P 6671777 I 1528960 Koko 250 cm x 270 cm, korkeus 50 cm Uunin kunto on kohtalainen. Sen pohjan muoto on pyöreähkö ja suuaukon suunta ilmeisesti koilliseen.</p>
	<p>Uuni C 135 P 6671765 I 1528955 Epävarmasta uunista on jäljellä joitakin maakiven pohjoispuolella, 3-4 metrin alalla hajallaan olevia kiviä.</p>
	<p>Uuni D 136 P 6671750 I 1528964 Epävarman uunin pohjan muodostaa kymmenkunta halkaisijaltaan 20-30 kiveä, jotka ovat kalliopohjalla kehämäisesti 1-1,5 m alalla.</p>
	<p>Uuni E 137 P 6671735 I 1529000 (koordinaatit ehkä virheelliset, uunin todennäköinen sijainti A:n ja F:n välissä) Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 60 cm Ison maakiven kupeeseen rakennetun uunin kunto on kohtalainen. Suuaukon suunta ei ole määriteltävissä.</p>
	<p>Uuni F 138 P 6671705 I 1528951 Koko 250 cm x 300 cm, korkeus 40 cm Luonnonkivikkoon kolmen isohkon maakiven keskelle rakennetun uunin kunto on kohtalainen. Sen muoto on pyöreähkö. Suuaukon suunta ei ole määriteltävissä.</p>
	<p>Uuni G 139 P 6671676 I 1528883 Koko 250 cm x 250 cm, korkeus 90 cm</p>

	<p>Uunin kunto on melko hyvä. Se on hyvin sammaloitunut ja suuaukon suunta on ilmeisesti kaakkoon. Uunin ympäristössä on melko laajalti luontaista sammaleen peittämää rantakivikkoa, jonka lomassa on mahdollisesti muitakin uunin pohjia.</p>
	<p>Uuni H 140 P 6671691 I 1528867 Koko 250 cm x 250 cm, korkeus 70 cm Uunin kunto on melko hyvä. Sen muoto on pyöreähkö ja seinämät pystyssä, mutta holvaus on romahtanut. Suuaukon suunta on luoteeseen.</p>
	<p>Uuni I 141 P 6671664 I 1528858 Koko 250 cm x 200 cm, korkeus 70 cm Uunin kunto on melko hyvä, mutta holvaus on romahtanut. Suuaukon suunta on ilmeisesti lounaaseen.</p>
	<p>Uuni J 142 P 6 671 660 I 1 528 863 Koko 250 cm x 300 cm, korkeus 70 cm Uunin kunto on melko hyvä, mutta holvaus on romahtanut. Suuaukon suunta on ilmeisesti koilliseen.</p>
	<p>Uuni K Koko 200 cm x 250 cm, korkeus 40 cm Uuni sijaitsee noin 5 m uunista L luoteiseen kahden suuren siirtolohkareen luoteispuolella. (GPS-paikannuksessa tapahtuneen virheen takia sijaintikoordinaatit puuttuvat) Uuni kunto on kohtuullinen. Suuaukon suunta ei ole määriteltävissä.</p>
	<p>Uuni L144 P 6671624 I 1528811 Koko noin 200 cm x 200 cm, korkeus 50 cm Uunin kunto on heikko. Se sijaitsee kahden suuren siirtolohkareen ja mökkitien välissä. Sen päälle on ilmeisesti siirretty muualta kiviä ja muutenkin hajotettu tienteon yhteydessä. Suuaukon suunta ei ole määriteltävissä.</p>
	<p>Uuni M 145 P 6671617 I 1528766 Koko 170 cm x 200 cm, korkeus 40 cm Uunin kunto on kohtuullinen. Se on rakennettu pienen kaliopaljastuman kupeessa ja mökkitie kulkee noin 1,5 m siitä etelään. Suuaukon suunta on ilmeisesti lounaaseen.</p>
	<p>Uuni N 146 P 6671617 I 1528686</p>

	<p>Koko 180 cm x 220 cm, korkeus 35 cm Uunin kunto on melko huono. Se on rakennettu maakiven kupeeseen ja suuaukon suunta on ilmeisesti luoteeseen. Noin 10 m uunista etelään on vastarakennettu loma-asunto.</p> <p>Uuni O 147 P 6671659 I 1528689 Koko 250 cm x 300 cm, korkeus 60 cm Uunin kunto on melko hyvä. Se sijaitsee kalliojyrkänteen alla suoraan jyrkänteen railoon rakennettuja portaita vastapäätä. Uunin suuaukon suunta on länteen.</p> <p>Uuni P P 6671710 I 1528838 (Sijaintikoordinaatit mitattu laitteella Garmin Montana 650 t) Koko 250 cm x 300 cm, korkeus 70 cm Uunin kunto on melko hyvä. Se sijaitsee hieman erillään muista tiheään metsikön keskellä. Suuaukon suunta on pohjoiseen.</p> <p>Inventoinnin yhteydessä kartoitetut uunit sijaitsevat yleisesti ottaen Grönstrandin luonnoksen osoittamissa paikoissa. Osa uuneista kuitenkin näyttää puuttuvan kartoituksesta (K/L, P). Muutamia Grönstrandin kartoituksessa esiintyviä uuneja tai mahdollisia uuneja ei maastossa havaittu. Uunin O koillispuolelle, lähelle rantaa merkityt uunit ovat todennäköisesti hävinneet tai jääneet rakennusten alle. Alarinteeseen niemen etelä- ja pohjoisrannalle merkityt epävarmat uunit puolestaan voivat olla alun perin virheellisesti tulkittuja, koska niemeä kiertää näillä alueilla luontainen muinaisrantakivikko.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa alueelle on merkitty sekä uusia että rakennettuja rakennuspaikkoja (RA), osa alueesta on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	7 - 19
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohteen tiedot ovat täydentyneet inventoinnin yhteydessä huomattavasti! Kohteeseen muinaisjäännösrajausta on ehdotettu tehtäväksi monessa osassa (2 pientä uuniryhmää ja 5 yksittäistä muinaisjäännösrakennetta), koska alue on hajanainen ja rakentamisen takia jo pirstaleinen. Uunit eivät myöskään ole erityisen hyvin säilyneitä.

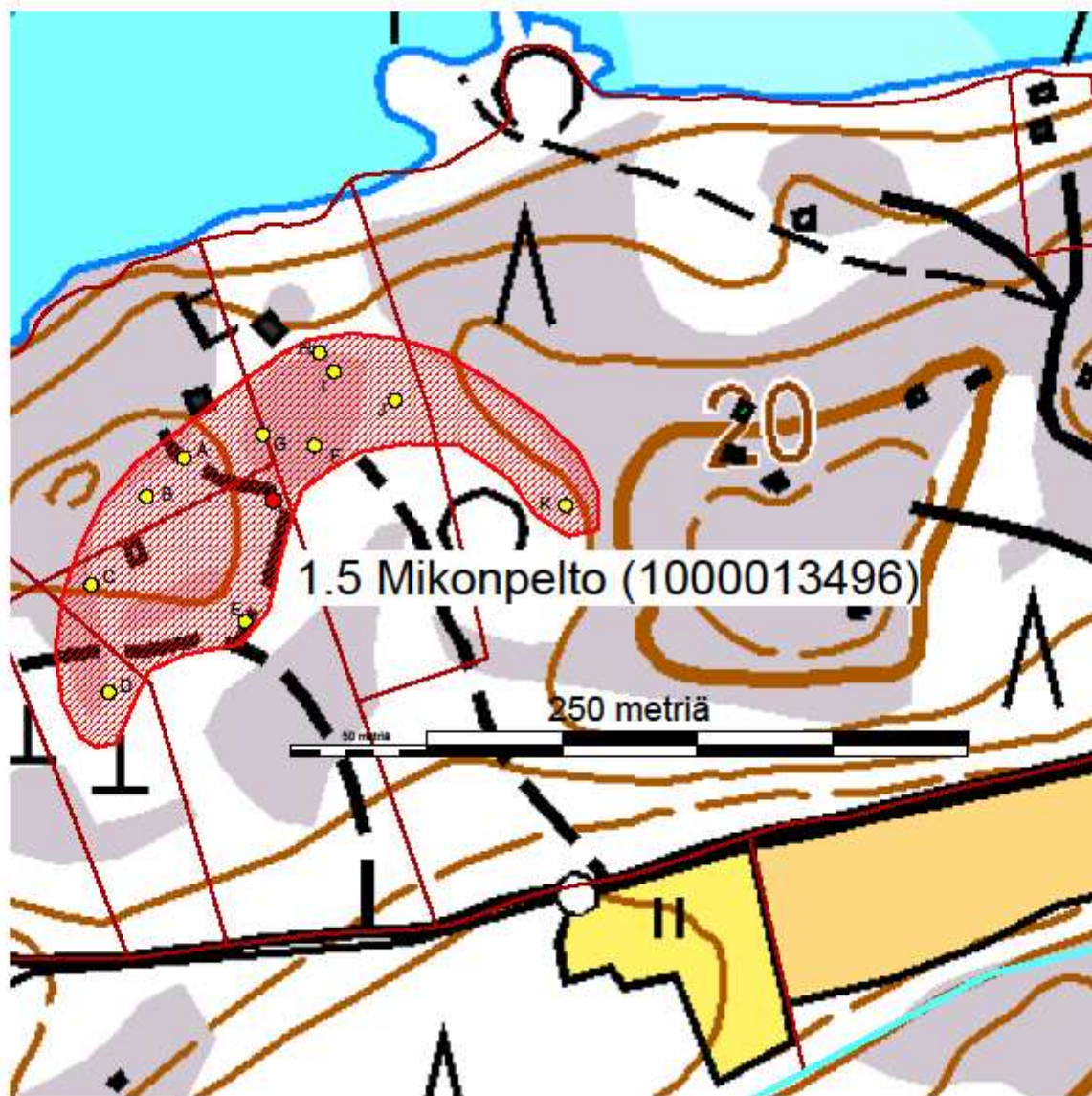

Kuva 15. Uunit I ja J ympäristöineen. Kuva lännestä.

Inventointinumero:	1.5
Nimi:	Mikonpelto
Muinaisjäännöstunnus:	1000013496
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	11
Ajoitus:	historiallinen, todennäköisesti 1700-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6681690 I: 196260
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä KKJ:n peruskoordinaatiston mukaan.
Korkeus merenpinnasta	10 - 17,5 m mpy
Peruskartta:	103209
Rekisterikylä:	Prestgård
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-629-4-25, 445-629-4-27, 445-629-4-55, 445-629-4-59, 445-629-4-83
Aiemmat tiedot ja löydöt:	<p>Tarkastus 2008, Heljä Brusila, Varsinais-Suomen maakuntamuseo</p> <p>Kohde on löytynyt 2008 yleisövihjeen perusteella. Tarkastuskäynnin yhteydessä on dokumentoitu yksi, parhaiten säilynyt uuni (K) ja muinaisjäännöksen tiedot ja sijainti on merkitty muinaisjäännösrekisteriin sen perusteella 2009.</p>
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 1.7. ja 5.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	<p>Kohde sijaitsee Kyrklandetin luoteisosassa Korppoon kirkosta 2,2 km länteen, Kopoistentien ja meren välisellä alueella. Rakenteista on matkaa rantaan 70-150 m.</p> <p>Muinaisjäännösalue on enimmäkseen talousmetsää, jossa vaihtelee pienet kalliopaljastumat ja kosteat notkelmat. Maasto on etelään loivasti viettävää. Metsätyypiltään se on mustikkatyypin mäntymetsää. Osa uuneista sijaitsee alueen pohjoispuolella olevien loma-asuntojen pihapiirissä. Alueen halki kulkee myös näille johtava tie.</p>
Kohteen kuvaus:	<p>Kiviuneja tai sellaisten todennäköisiä pohjia on havaittavissa 11. Todennäköisesti niitä on ollut enemmän ja osa on hävinnyt rakennusten ja tienteon yhteydessä.</p> <p>Uunit muodostavat puolikaaren muotoisen, hajanaisen ryhmän matalan, noin 200 m halkaisijaltaan olevan notkelman reunoilla. Niiden rakennuspaikka ja suunta vaikuttaa riippuvan maaston muodoista. Kaikki uunit on rakennettu tasaiselle metsämaalle.</p> <p>Uunien kunto vaihtelee hyvästä lähes pohjaa myöten hävitettyyn. Useimmat niistä ovat melko huonokuntoisia, joskin hyvin sammaloituneita. Hyväkuntoisten uunien pituus on</p>

	<p>1,8-2,7 m, leveys 1,6-2 m ja korkeus 50-100 cm. Useimpien muoto on nykyään ja on ilmeisesti alun perinkin ollut pyöreähkö. Holvaus on säilynyt hyvin vain yhdessä uunissa (K). Uunien rakentamiseen käytetyt kivet ovat luonnonmuovaamia.</p>
	<p>Uuni A 110 N 6672036.63 E 1529250.4 Koko 200 cm x 300 cm, korkeus 60-70 cm Uuni sijaitsee tien ja pihan reunassa ja on huonosti säilynyt. Se on täysin paljas sammaleesta ja päälle on ilmeisesti nostettu kiviä ympäristöstä. Uunin muoto on kuitenkin säilynyt, mutta suuaukon suuntaa ei pysty määrittelemään.</p>
	<p>Uuni B 111 N 6672022.77 E 1529236.5 Koko 200 cm x 270 cm, korkeusnoin 50 cm Uunin holvaus on romahtanut, mutta se on muuten kohtalaisessa kunnossa. Suuaukon suunta on itään tai länteen.</p>
	<p>Uuni C 112 N 6671989.74 E 1529217.1 Koko 180 cm x 180 cm, korkeus 40 cm Uuni on melko huonokuntoinen. Siitä on jäljellä vain alimmat kivet ja yksi kulma on ilmeisesti kokonaan hävinnyt. Suuaukon suuntaa ei pysty määrittelemään.</p>
	<p>Uuni D 114 N 6671950.94 E 1529222.77 Koko 200 cm x 350 cm, korkeus 50 cm Uuni on melko huonokuntoinen. Se sijaitsee aivan tien vieressä ja on ilmeisesti vahingoittunut tienteossa. Suuaukon suuntaa ei pysty määrittelemään.</p>
	<p>Uuni E 115 N 6671976.44 E 1529272.92 Koko noin 200 cm x 200 cm, korkeus 50-100 cm Uuni on rakennettu maakivien väliin. Sen päällä kasvaa kuusi, jonka takia sen kuntoa on vaikea arvioida. Suuaukon suunta on joko itään tai länteen.</p>
	<p>Uuni F 116 N 6672041.19 E 1529298.62 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 60 cm Uunin holvaus on romahtanut mutta muuten se on melko hyväkuntoinen. Suuaukon suunta on pohjoiseen.</p>
	<p>Uuni G 117 N 6672045.23 E 1529280.42 Koko 230 cm x 200 cm, korkeus 50-60 cm</p>

	<p>Uunin kunto on kohtalainen. Sen holvaus on kokonaan romahtanut. Suuaukon suunta on ilmeisesti eteläkaakkoon.</p> <p>Uuni H 118 N 6672074.67 E 1529300.74 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 40 cm Uuni sijaitsee piha-alueella ja on melko huonokuntoinen. Sen vieressä on mahdollisesti kokonaan tuhotun uunin pohja. Suuaukon suunta on koilliseen.</p> <p>Uuni I 119 N 6672068.75 E 1529305.85 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 60 cm Uuni sijaitsee piha-alueella ja on melko huonokuntoinen. Suuaukon suunta on luoteeseen.</p> <p>Uuni J 120 N 6672058.17 E 1529328.87 Koko 180 cm x 200 cm, korkeus 60 cm Uuni kunto on kohtuullinen. Sen holvaus on kokonaan romahtanut. Suuaukon suunta on ilmeisesti länteen.</p> <p>Uuni K 121 N 6672019.22 E 1529391.15 Koko 180 cm x 180 cm, korkeus 100 cm Uuni sijaitsee hieman erillään muusta ryhmästä soistuvan notkelman itäpuolella. Se on poikkeuksellisen hyvin säilynyt. Uunin seinämät ovat pystyssä ja suurin osa holvausta ehjä. Suuaukkoa kannattelee melko kookas kivi ja muutenkin uunissa on käytetty osin tavallista isompia rakennuskiviä. Suuaukon suunta on etelälounaaseen.</p> <p>Uunista D noin 15 m etelään on 1,6 m leveä ja 4,5 m pitkä, noin 1 metrin syvyinen kaivanto, jonka pohjoisseinäjä muodostuu luontaisesta kalliroleikkauksesta. Kaivannon molemmin puolin on maavallit, jotka ovat kaivannon tavoin hyvin sammaloituneet. Kaivannon funktio voi olla uuneihin liittyvä. Se voi kuitenkin liittyä myös lähistöllä oleviin kivi- ja puureunuksiin, jotka lienevät enintään 20 vuotta vanhoja käytöstä jääneitä puistorakenteita. Muinaisjäännösalueesta länteen on myös lampi ja komeita alppiruusupensaita.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty pääosin maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY). Olemassa olevien lisäksi sille ei ole suunniteltu uusia rakennuspaikkoja.
Kuvat:	20 - 33, kuva 31 raportin kannessa: Uuni K. Kuva lounaasta.
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohteen tiedot ovat muuttuneet aikaisemmasta huomattavasti!

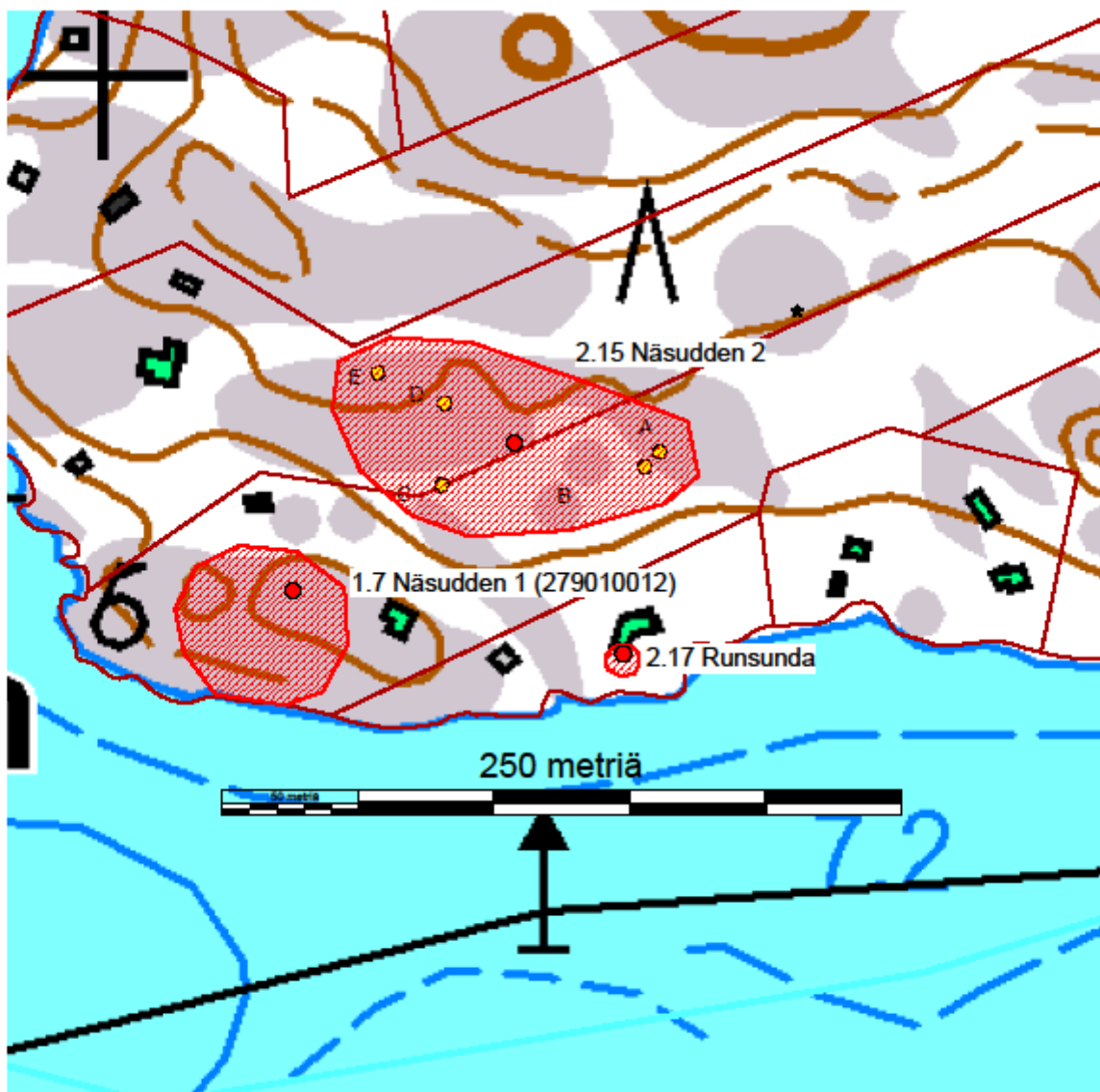
Kuva 29. Uunit H ja I pihamaa-
alueella. Kuva** etelästä.

Inventointinumero:	1.6
Nimi:	Märtel
Muinaisjäännöstunnus:	279010020
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit, hakkaukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen, 1800-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6700861 I: 197987
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen sijaintikoordinaatit ovat muinaisjäännösrekisterissä annetut ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus m mpy:	5 m mpy
Peruskartta:	104108
Rekisterikylä:	
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-648-1-18
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on löytynyt vuonna 1986 ja lisätty 2000 muinaisjäännösrekisteriin, jossa sitä kuvataan: <i>"På ön Märrels södra strand finns ett mot söder kuperat sluttande berg där man ca 10 m från den nuvarande strandlinjen huggit in två inskriptioner. Den ena är 1861 MDCCCLX HA. Två meter öster om denna finns bokstäverna A.A.N inhuggna på så sätt att punkterna mellan bokstäverna är vid bokstävernas mitt."</i>
Inventoija ja tarkastusaika:	Kohdetta ei tarkastettu maastossa 2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee muinaisjäännösrekisterin koordinaattien perusteella Korppoon kirkosta 19 km pohjoiseen Märtelin saaren etelärannalla.
Kohteen kuvaus:	ks. Aiemmat tiedot ja löydöt
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 3)
Huomioitavaa:	-

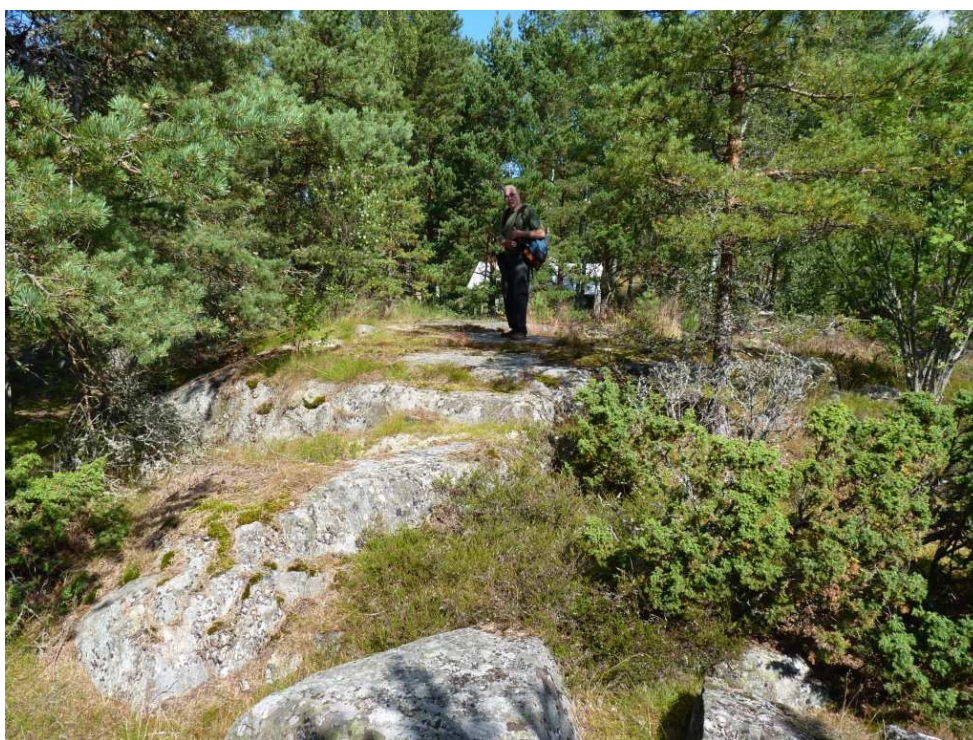
Inventointinumero:	1.7
Nimi:	Näsudden 1
Muinaisjäännöstunnus:	279010012
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit; hakkaukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen, 1700-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676062 I: 200557 (KKJ peruskoordinaatistossa I: 1534072, P: 6666807)
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta	5 m mpy
Peruskartta:	103211
Rekisterikylä:	Rumar
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-640-3-38
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on inventoitu vuonna 1971 ja merkitty muinaisjäännösrekisteriin vuonna 2000. Siitä on useita mainintoja ja kuvauksia vanhemmassa ja uudemmassa kirjallisuudessa, esim. Fagerlund 1878, s. 291, Fig. 19. sekä Tuovinen 1990, s.91.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP ja GL 17.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6,25 km eteläkaakkoon Korpoströmiä vastapäätä olevan Näsuddenin eteläkärjessä. Hakkaus on tehty pienen kalliopaljastuman laelle, lähes vaakasuoralle pinnalle. Siitä on matkaa vesirajaan noin 40 m ja 35-40 metrin säteellä siitä pohjoiseen ja itään on asuinrakennuksia sekä lounaaseen veneveistämö laituriineen. Muinaisjäännöstä ympäröivä alue on kallioista ja karua. Sillä kasvaa harvakseltaan mäntyjä ja lehtipuun vesoja. Kallio on monin paikoin sammaleen peitossa ja sen koloissa kasvaa ketokasvillisuutta. Hakkauksesta 15-20 m länteen, hieman alemmalla tasolla on kalliopainauksessa vettä. Paikallisten kertoman mukaan kyseessä olisi luonnonlähde.
Kohteen kuvaus:	Kallioon on hakattu Ruotsin kuninkaan Kustaa III:n monogrammi eli koristeellinen G-kirjan, jonka sisällä on numero kolme roomalaisin numeroin sekä yläpuolella kruunu. Monogrammin alapuolelle on hakattu kirjaimet v.H.M.A. (osa pisteistä kirjainten välissä on tulkinnanvaraisia) sekä vuosiluku 1788. Hakkauksen korkeus on noin 115 cm ja leveys noin 180 cm. Nimikirjainten on tulkittu merkitsevän (Ernst Gustav) von Hertzeniä ja (Gustav) Mauriz Armfeltia. Paikallisen tradition mukaan kuningas seurueineen on aterioinut Näsuddenilla ja hakkaus on tehty tapauksen muistoksi.

	Kohteella tavatun paikkakuntalaisen mukaan kohteen kaakkoispuolella lähempänä rantaa olisi toinen, kesken-eräinen hakkaus. Sitä ei etsinnästä huolimatta löytynyt. Sen sijaan dokumentoitiin uusi hakkauskohte noin 125 m länteen tästä kohteesta (ks. kohde 2.17 Runsunda).
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa tontti on varattu asuntorakentamiseen (A2), mutta uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu.
Kuvat:	34 – 35
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohdekuvaus ja sijaintikoordinaatit ovat tarkentuneet inventoinnin yhteydessä ja kohteelle esitetään uutta nimeä.

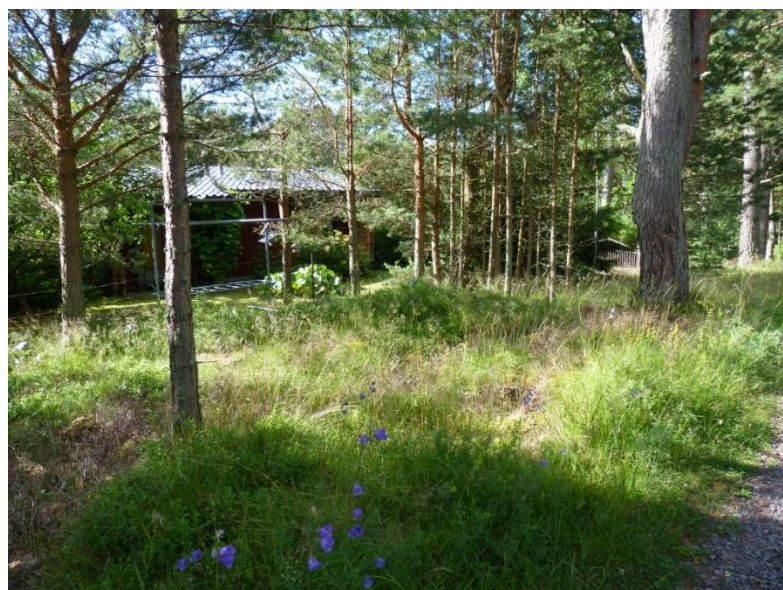
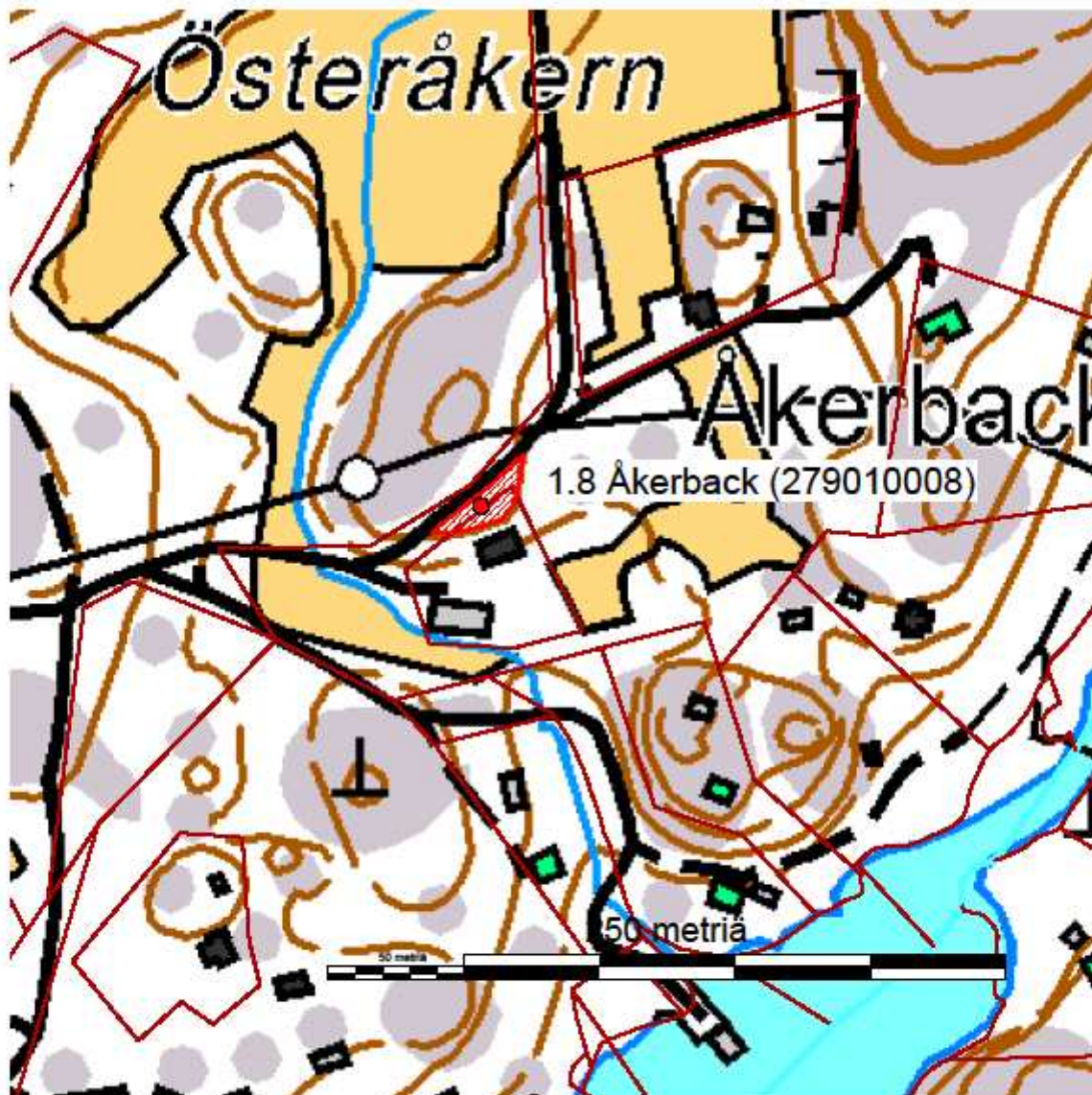

Kuva 34: Liiduttu hakkaus kalliossa. Kuva etelälounaasta.

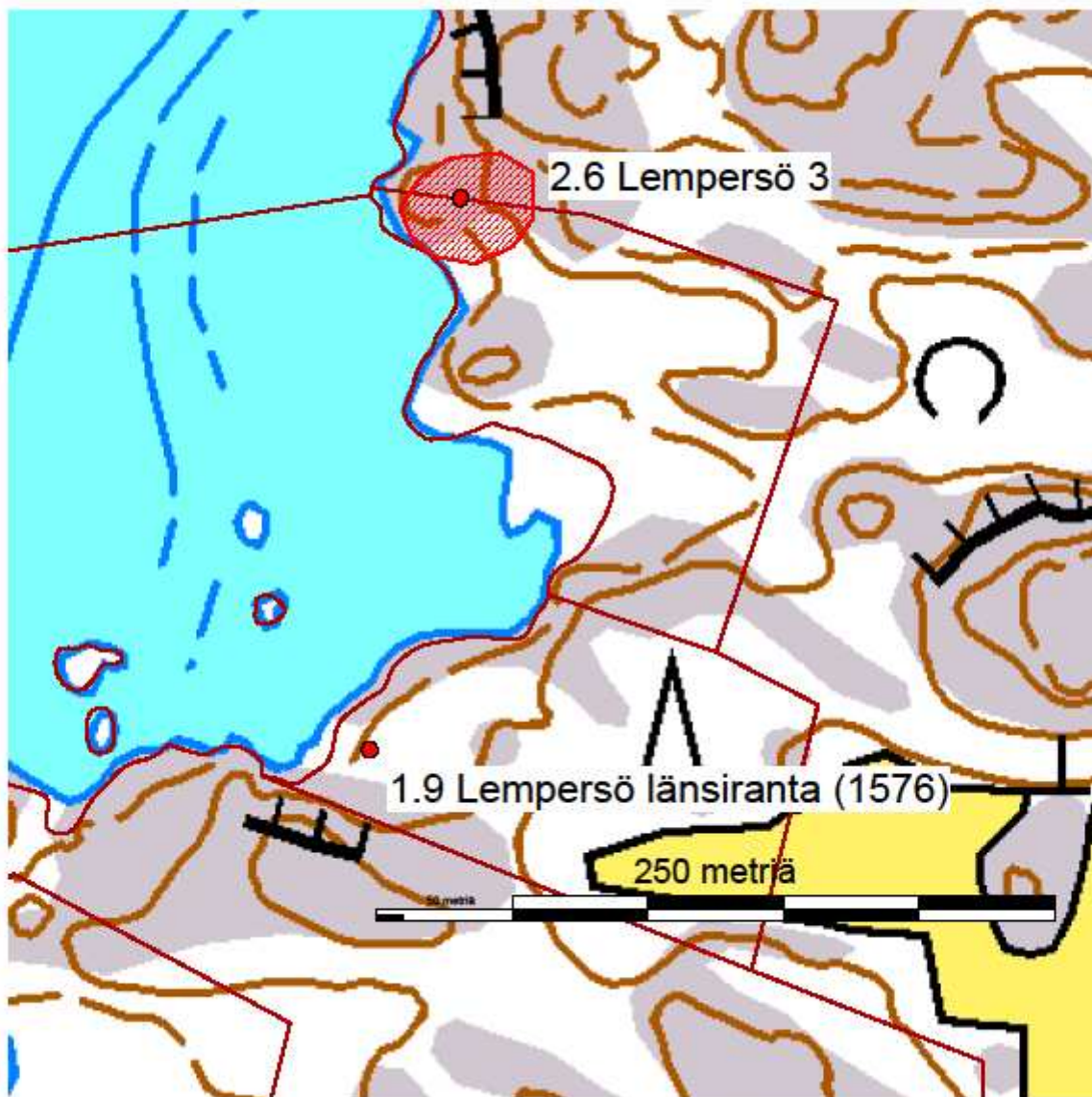
Kuva 35: Hakkauksen sijaintiympäristöä. Göran Lybäck seisomassa kirjoituksen vieressä. Kuva etelästä.

Inventointinumero:	1.8
Nimi:	Åkerback
Muinaisjäännöstunnus:	279010008
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	Historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676550 I: 200377
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen sijainti on mitattu GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta	10 m mpy
Peruskartta:	103211
Rekisterikylä:	Österkalax
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-650-3-33, 445-650-3-44
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohden on löytynyt Korppoon muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä 1971. Muinaisjäännösrekisterissä, johon se on lisätty 2000, kohde kuvataan: ”På en liten backe --- finns förhöjning so måter ca 2 x 3 m och vars höjd är o.3 m. Förhöjningen är täckt av gräs och mossa. 3-4 m S om denna finns större stenar, vilka skulle kunna härröra från en husgrund. I provgropar påträffades lerklining, som dock inte tillvaratagits.”
Inventoija ja tarkastusaika:	MP ja GL 17.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,7 km eteläkaakkoon, Syvälxvikenin länsipuolella, Österåkern -nimisen pellon eteläpuolella olevan kallioisen mäen kaakkoisreunalla. Muinaisjäännöksen pohjoispuolella kulkee Åkerbackaan johtava tie ja etelässä se rajautuu omakotitalon pihaan. Alueella kasvaa ketokasvillisuutta ja muutamia mäntyjä.
Kohteen kuvaus:	Pienen rakennuksen tai kookkaan tulisijan pohja on aikaisemman kuvauksen mukaisesti kooltaan noin 2 m x 3 m ja noin 30 cm korkea. Sen eteläpuolelle on 1980-luvulla rakennettu omakotitalo. Aikaisemmin mainitut, mahdollisesti toiseen rakennukseen liittyvät kivet ovat ilmeisesti jääneet sen tai pihamaan alle. Myöskään kohteen itä- tai pohjoispuoliselta kallioalueelta ei inventoinnin yhteydessä havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä. Saatavilla olevan historiallisen kartta-aineiston perusteella kohdetta ei voida ajoittaa. Esimerkiksi vuodelta 1789 olevaan, isojakoon liittyvään tiluskarttaan ei alueelle ole merkitty asutusta tai rakennuksia.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde sijaitsee kyläalueella rantavyöhykkeen ulkopuolella.
Kuvat:	36
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohteen tiedot eivät muutu merkittävästi.

Kuva 36. Historiallisen rakennuksen perusta tien ja pihaluken välissä. Kuva pohjoisesta.

Inventointinumero:	1.9
Nimi:	Lempersö länsiranta (aik. Lempersön hylky)
Muinaisjäännöstunnus:	1576
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös, vedenalainen
Muinaisjäännöstyyppi:	alusten hylyt, puualus
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ei määritelty
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679141 I: 193843
Koordinaattien selite:	Maalle vedettyjen hylynosien sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartan perusteella.
Korkeus merenpinnasta	2,5 m mpy
Peruskartta:	103208
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-30 (hylynosien sijainti), 445-634-1-20, vesialue
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Museovirasto on saanut ilmoituksen hylystä 1998 ja se on lisätty muinaisjäännösrekisteriin 2001. Hyllyn osia on tiedetty nostetun maalle jo ennen inventointia. Sen tarkka sijainti ja säilymisaste vedessä eivät ole olleet tiedossa.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP ja GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,5 km lounaaseen Lempersön saaren länsirannalla Kläppuddin pohjoispuolella niemen tyvessä. Hyllyn osat ovat noin 15 m etäisyydellä vesirajasta kesäasunnon piha-alueella loivasti mereen viettävän rantakallion reunalla. Sen edustalla on hyvin matalaa kalliopohjaista ja kaislikkoista rantaa. Noin 25 m hylynosista lounaaseen on korkea jyrkänne, joka jatkuu rannan suuntaisesti luoteeseen.
Kohteen kuvaus:	Rantakalliolla on huomattava määrä puuhyllyn rakenneosia. Joukossa on ainakin pohjakaaria ja ilmeisesti perälautoja, joiden pituus katkenneenakin on yli 2 m.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa jo paikalla olevan rakennetun tontin viereen on merkitty uusi rakennuspaikka (RA1).
Kuvat:	37 – 41
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Inventoinnin yhteydessä ei ollut mahdollista selvittää onko hyllyn osia jäljellä vedessä.

Kuva 41. Rantakalliolle vedettyjä hylynosia. Kuva lännestä.

5.2 Uudet muinaisjäännöskohteet

Inventointinumero:	2.1
Nimi:	Antäng
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, kivivallit
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6691146 I: 197998
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, rakenteen päiden sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä ja ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	10-15 m mpy
Peruskartta:	104110 NORRSKATA
Rekisterikylä:	Lillpensor
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-636-1-36
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 8.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 9,2 km pohjoiseen Lillpensorin saaren kaakkoisosassa, Antäng-nimisen pellon pohjoispuolella. Maasto sen ympäristössä on kivikkoista sekametsää, jossa on siellä täällä pieniä kalliopaljastumia. rinteiden alaosassa kasvaa pähkinäpensaita, ylempänä koivua, kuusta ja katajaa. Alue on talousmetsää.
Kohteen kuvaus:	<p>Vallimainen kivirakennelma alkaa noin 10 metriä pellon reunasta pohjoiseen ja jatkuu siihen nähden kohtisuoraan ylös loivan rinteiden vastaisesti. Rakenteen alaosa on pohjois-etelä -suuntainen, yläosastaan se kaartuu luoteeseen. Eteläpään koordinaatit ovat P: 6691142, I: 197997 ja pohjoispään P: 6691158, I: 197993.</p> <p>Vallin pituus on 18 m, leveys 1,5-2,2 m ja korkeus 30-60 cm. Se muodostuu halkaisijaltaan 15-90 cm kivistä, joista osa on luonnonpyöreitä, osa lohkopintaisia. Lohkeilu vaikuttaa luonteenomaiselta alueen kallioperälle. Pienimpiä, pyörityneitä kiviä on etenkin rakenteen keskivaiheilla muutaman metrin matkalla.</p> <p>Maasto tai kasvillisuus ei vallin kummallakaan puolella vaikuta viljelyyn sopivalta eikä raivatulta. Alueelle ole merkitty muutakaan käyttöä historiallisissa kartoissa. Antäng sen sijaan on niittynä lähes nykyisessä laajuudessaan kylän isojakokartalla vuodelta 1792 (Charta öfver Pensar Byss Ägor belägne i Korpo Soken Virmo Härad och Åbo Län författad enligt Högvederbörligit Förordnande År 1792 af Carl Joh:</p>

	<p>Lindström Ex: Ord: länets Landtmätare) ja selkeitä ra*ivausröykkiöitä on ainakin sen luoteiskulmassa.</p> <p>Sijaintikorkeutensa ja rakenteellisten piirteiden puolesta kyseessä on mahdollinen rautakauden tyyppinen hauta. Ilman kaivaustutkimuksia sen ajoituksesta tai funktiosta ei kuitenkaan voida varmistua.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	42 – 44
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 3), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 42. Vallimaisen röykkiön pohjoispäätä. Kuvattu pohjoisesta.

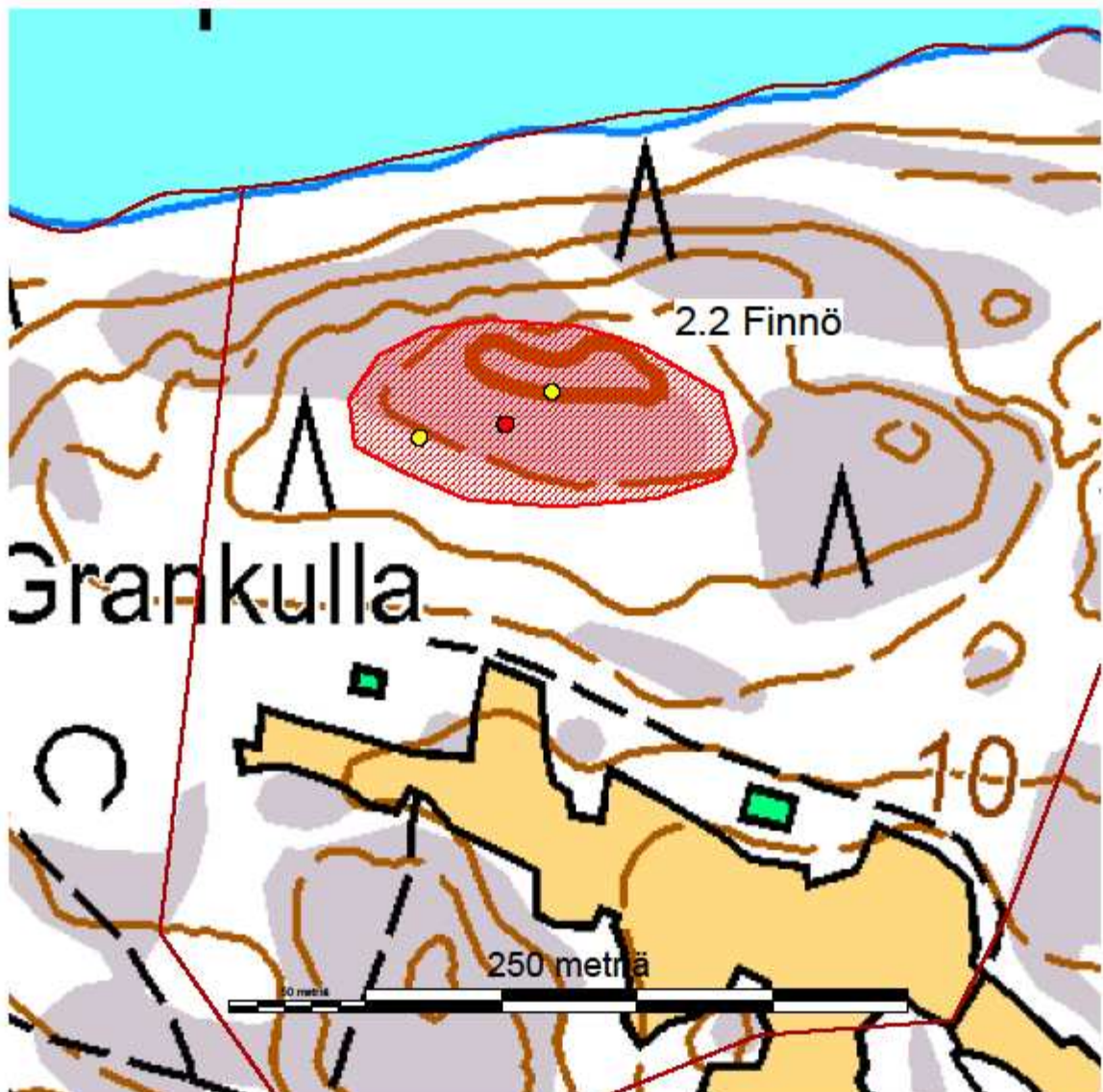
Kuva 43. Vallimaisen keskiosaa, jossa kivet ovat muuta rakennetta pienempiä ja tiiviimmin ladottuja. Kuvattu lännestä.

Kuva 44. Vallimaisen röykkiön eteläpäätä. Kuvattu eteläkääkosta.

Inventointinumero:	2.2
Nimi:	Finnö
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kultti- ja tarinapaikat, jatulintarhat
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6684594 I: 195339
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, jatulintarhojen GPS:llä maastossa mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen.
Korkeus merenpinnasta:	15-20 m mpy
Peruskartta:	103209 HOUTSKÄR
Rekisterikylä:	Finnö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-614-2-1
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 15.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 4,1 km luoteeseen Finnön saaren pohjoisosassa, Grankullan talon pohjoispuolella olevalla kallioalueella. Alue on kuivaa ja karua mäntymetsää.
Kohteen kuvaus:	<p>Kaksi ehjää ja melko hyväkuntoista jatulintarhaa (eli kivilabyrinttia tai jungfrudansia) sijaitsee noin 50 m etäisyydellä toisistaan avokalliolla alueen korkeimman kohdan eteläpuolella. Läntisempi labyrintti (P: 6684590, I: 195313) on erittäin hyvin säilynyt ja sammaloitunut. Sen leveys on itä-länsi suunnassa 9,5 m ja etelä-pohjoissuunnassa 8,25 m. Jatulintarha on ns. munuaisen muotoista varianttia. Siinä on 8-9 sisäkkäistä kehää ja se aukeaa etelään. Kehien laomiseen on käytetty tasakokoisia luonnonpyöreitä kiviä, jotka ovat halkaisijaltaan 15-20 cm.</p> <p>Noin 2 m labyrintista eteläkaakkoon on noin 1,2 x 2,6 metrin alalla pitkulainen sammaloitunut kiviladelmä. Se on tehty samanlaisista kivistä kuin jatulintarha ja siinä on havaittavissa kaarevia rivejä. Kyseessä saattaa olla keskenräinen tai tuhoutunut jatulintarha.</p> <p>Itäisempi kokonainen jatulintarha (P: 6684602, I: 195362) on muodoltaan, suuntaukseltaan ja kivimateriaaliltaan ensimmäisen kaltainen. Sen leveys itä-länsisuunnassa on 7 m ja etelä-pohjoissuunnassa 6,5 m. Labyrintin koko ja muoto on selvästi havaittavissa, mutta siihen kuuluvia kiviä ja niiden lomassa olevia sammaleita on liikuteltu ja käännetty. Kyseessä saattaa olla luonnonvoimat, eläimet tai ihmiset, mutta tahallisesta hävittämisestä ei ole kyse. Kummankin kokonaisen jatulintarhan vieressä roikkuu puussa noin 10 cm pituinen muoviputki, mahdollisesti geokätkö tms, joka voi selittää ihmisten liikkumisen alueella.</p>

	Labyrinttien välisellä alueella ja ympäristössä on tasakokoisista kivistä muodostuneita muinaisrantakenttiä ja yksittäisiä isompia kiviä. Laajempi muinaisrantakivikko sijaitsee noin 50 m itään idemmästä jatulintarhasta. siinä on yksi isompi ja 2-4 pienempää ns. rakkakuoppaa, jotka ovat mahdollisesti ihmistekoisia.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	45 – 48. Kuva 45 raportin kannessa: Läntisen jatulintarhan keskiosaa. Kuvattu etelästä.
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Muinaisjäännösalueen rajausta on ehdotettu melko laajaksi, koska kaksi jatulintarhaa sekä muinaisrantakivikko rakkakuoppineen muodostaa poikkeuksellisen edustavan maisemallisen ja historiallisen kokonaisuuden.

Kuva 46. Pieni latomus läntisen labyrintin kaakkoispuolella, mahdollinen kolmannen jatulin-tarhan jäännös. Kuva lännestä.

Kuva 47. Läntinen jatulin-tarha ja sen ympäristöä. Kuva kaakosta.

Kuva 48. Itäinen jatulin-tarha ja sen ympäristöä. Kuva kaakosta.

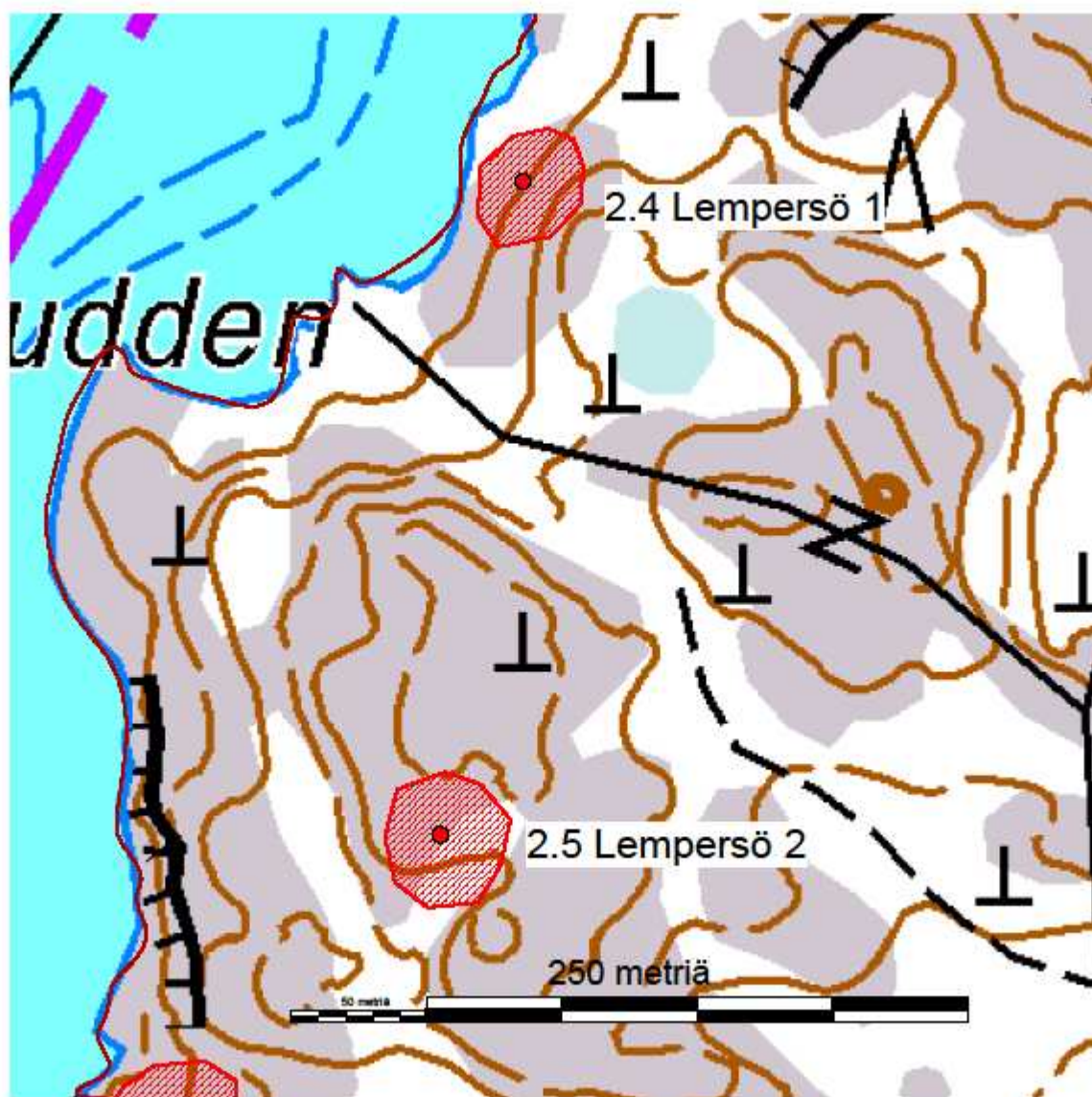
Inventointinumero:	2.3
Nimi:	Flisnäs
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, latomukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679299 I: 203265
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä. Korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	12,5 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	Inikorp
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-620-1-18
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 2.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Muinaisjäännös sijaitsee Korppoon kirkosta 5,5 km kaakkoon Inikorven kylän koillisosassa olevan Näset-nimisen niemen koillisosassa, jyrkkäprofiilisen kallioharjanteen itäpäässä pienen lahdenpoukaman yläpuolella. Merenrantaan on matkaa noin 60 m. Maasto on kallioista ja ympäristössä on talouskäytössä olevaa vanhaa sekametsää.
Kohteen kuvaus:	Pieni latomus sijaitsee kallion laella olevassa loivassa notkelmassa. Se on kooltaan noin 2 x 4 m ja korkeudeltaan keskimäärin 20 cm. Latomuksen muoto on soikeahko. Se muodostuu luonnon muovaamista, halkaisijaltaan 20-50 cm kivistä. Pääosin kivet ovat tasakokoisia ja pienehköjä. Sijaintikorkeutensa ja rakenteensa puolesta kyseessä on mahdollinen rautakauden tyyppinen hautalatomus. Ilman kaivaustutkimuksia sen ajoituksesta tai funktiosta ei kuitenkaan voida saada varmuutta.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty aivan uusien rakennuspaikkojen (RA2) ja maaseutuelinkeinojen alueen (MY) rajalle.
Kuvat:	49
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 49. Matala la-
tomus kalliolla.
Kuva lounaasta.

Inventointinumero:	2.4
Nimi:	Lempersö 1
Muinaisjäännöstunnus:	-
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679667 I: 194055
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5-10 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-33
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Varsinais-Suomen seutukaavaliiton 1979 julkaisussa "Varsinais-Suomen suojelualueet ja kohteet, Vaiheseutukaava 1, Salonseudun kohteet" on merkitty Lempersön luoteisosaan kaksi ryssänuunia numerolla SU645. Tiedon alkuperäistä lähdettä ei tunneta. Kohde löytyi pohjoisempien koordinaattien osoittamasta paikasta noin 70 m luoteeseen.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5 km lounaaseen Lempersön saaren luoteisosassa, Kojuddenin koillispuolella. Maasto sen ympäristössä on melko jyrkästi luoteeseen viettävää kalliota ja talouskäytössä olevaa mäntymetsää. Rantaan on matkaa noin 30 m. Kohteelta on puiden lomasta näkymä Lempersön ja Elvsön väliseen salmeen.
Kohteen kuvaus:	Jyrkässä rinteessä olevalla melko tasaisella terassilla kalliopohjalla on kahden maakiven välissä noin 2,6 x 3,8 m:n alalla kiveystä, joka vaikuttaa ihmistekoiselta. Maakivet ovat halkaisijaltaan 100-150 cm ja 80-105 cm korkeita. Vastaavia on myös muualla röykkiön ympäristössä. Röykkiön kootut kivet ovat niin ikään luonnonmuovaamia, halkaisijaltaan 25-50 cm. Niitä on röykkiön keskustassa useammassa kerroksessa. Röykkiön korkeus on 50 cm ja muoto epämääräinen. Kyseessä saattaa olla hajonnut kiviuni, mutta myös muu funktio – jopa hauta - on mahdollinen. Kohteen alkuperää ja ajoitusta arvioitaessa huomionarvoinen on Kojuddenin etelä- ja pohjoispuolella olleet historialliset nuottapaikat, jotka näkyvät mm. Lempersö isojakokartalla vuodelta 1791. On hyvin mahdollista, että kohde liittyy niihin. Vrt. myös Lempersö 2 ja 3.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	50
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 50. Kivirakenne, mahdollinen uunin jäännös. Kuvattu idästä.

Inventointinumero:	2.5
Nimi:	Lempersö 2
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679431 I: 194002
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	15 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-33
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Varsinais-Suomen seutukaavaliiton 1979 julkaisemaan "Varsinais-Suomen suojelualueet ja kohteet, Vaihesuutukaava 1, Salonseudun kohteet" on merkitty Lempersön luoteisosaan kaksi ryssänuunia numerolla SU 645. Tiedon alkuperäistä lähdettä ei tunneta. Kohde löytyi eteläisempien koordinaattien osoittamasta paikasta noin 60 m kaakkoon.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,2 km lounaaseen Lempersön saaren luoteisosassa, Kojuddenin kaakkoispuolella. Kohde sijaitsee kallioharjanteen laella, sen korkeimman kohdan eteläpuolella. Avokallion ympärillä on talouskäytössä olevaa mäntymetsää. Noin 50 m kohteesta pohjoiseen on kevytrakenteinen huvimaja tms. Rantaan on matkaa noin 120 m.
Kohteen kuvaus:	Kiviunni on rakennettu pienen kalliopaljastuman kulmaukseen särmikkäistä ja luonnonpyöreistä kivistä, jotka ovat halkaisijaltaan 20-50 cm. Unnin pituus on 2 m, leveys 1,4 m ja korkeus 70 cm. Sen tulipesä on romahtanut kauan sitten sisäosan sammaloitumisesta päätellen. Etelään päin olevan suuaukon suunta on kuitenkin selvästi nähtävissä. Sen päälle on nostettu kelopuupölli lähiaikoina. Kohteen alkuperää ja ajoitusta arvioitaessa huomionarvoinen on Kojuddenin etelä- ja pohjoispuolella olleet historialliset nuottapaikat, jotka näkyvät mm. Lempersö isojakokartalla vuodelta 1791. On hyvin mahdollista, että kohde liittyy niihin. Vrt. myös Lempersö 1 ja 3.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	51
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta kohteen 2.4 Lempersö 1 yhteydessä
Huomioitavaa:	

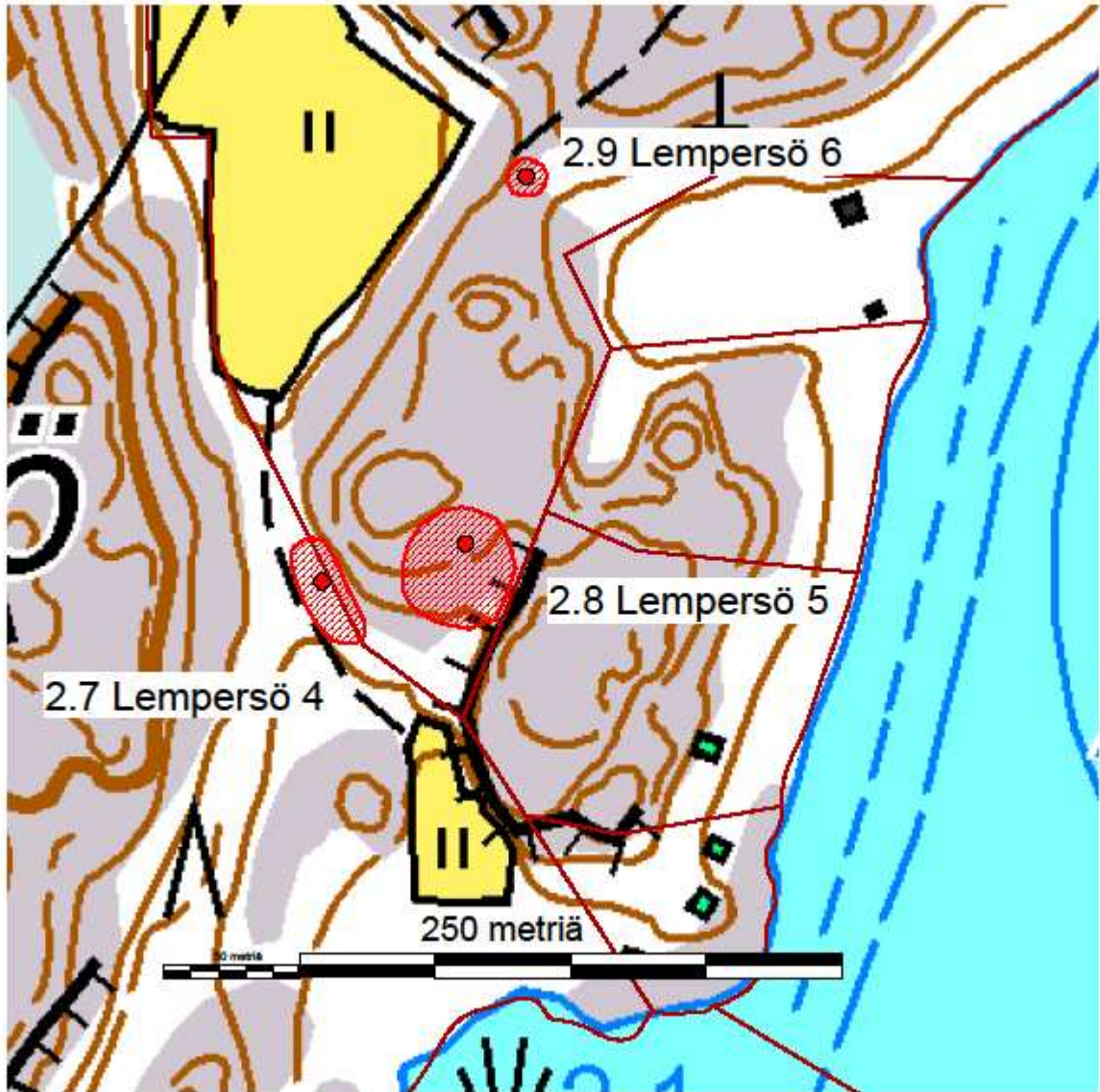
Kuva 51. Lempersö 2. Kiviuni, kuvattu kaakosta.

Kuva 52. Lempersö 3. Historiallinen laiturirakenne ja sen luonnonsatamaksi soveltuvaa ympäristöä. Kuvattu koillisesta.

Inventointinumero:	2.6
Nimi:	Lempersö 3
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kulkuväylät, laiturit
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679341 I: 193892
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-28
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,3 km lounaaseen Lempersön saaren länsirannalla Klappuddenin ja Kojuddenin puolivälissä. Maasto on mäntymetsää, jossa on siellä täällä kalliokohoumia. Noin 15 m kohteesta lounaaseen on pieni hiekkapohjainen merenpoukama. Tontilla on loma-asunto ja siihen liittyviä rakennuksia, lähin noin 20 m kohteesta kaakkoon.
Kohteen kuvaus:	<p>Merenpoukamasta loivasti koilliseen nousevan notkelman jyrkässä pohjoisrinteessä kiinni on nelikulmainen kivirakenne. Sen koko on noin 2 x 2 m ja korkeus 70 cm. Kivet ovat luonnon pyöristämiä, halkaisijaltaan 15-40 cm. Rakennus on melko sammaloitunut, mutta hyväkuntoinen.</p> <p>Notkelman pohja on lähes kivetön lukuun ottamatta muutamaa maakiveä. Sen etelä- ja pohjoispuolella on 1,5-2 m korkeat kalliot, joka laskevat jyrkästi notkelman reunoilla. Se on saattanut olla suojainen luonnonsatama vedenpinnan ollessa muutaman metrin nykyistä korkeammalla ja kivirakenne on saattanut toimia laiturina tms. tarkoituksessa. Rakenteen ikään ja funktioon liittyy kuitenkin tulkinnanvara. Se vaikuttaa jossain määrin liian hyväkuntoiselta ollakseen useita satoja vuosia vanha, mitä taas parin metrin vedenpinnan lasku edellyttäisi. Lähistöllä on lisäksi yksi varma ja yksi mahdollinen kivi-uuni (Lempersö 1 ja 2). Rakennus saattaa liittyä niiden kanssa samaan yhteyteen. Rakennetta ei kuitenkaan voi pitää uunina, koska siitä puuttuu tulipesä ja suuaukko.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa alue on varattu loma-asumiseen (RA1) ja sille on jo rakennettu.
Kuvat:	52
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta kohteen 1.9 Lempersön länsiranta yhteydessä
Huomioitavaa:	

Inventointinumero:	2.7
Nimi:	Lempersö 4
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, kiviaidat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6678635 I: 194092
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen keskikohta ja korkeus on arvioitu maastokartalta. Maastossa GPS:llä mitatut rakenteen päiden koordinaatit on ilmoitettu kohdekuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	5-10 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-33
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,5 km lounaaseen Lempersön länsiosassa saaren keskivaiheilla olevalta niityltä etelään suuntautuvan, laajojen kallioalueiden välisten notkon itärinteessä. Kasvillisuus on rehevä ja hakamainen. Rinteen alaosassa kasvaa pähkinäpensaita ja yläosassa mäntyä ja katajaa. Alue on lähinnä talousmetsää. Merenrantaan on matkaa noin 150 m.
Kohteen kuvaus:	Hyväkuntoinen, noin 30 m pitkä pohjois-etelä -suuntainen kiviaita kulkee rinteen suuntaisesti sen puolivälin vaiheilla. Sen pohjoispään koordinaatit ovat P: 6678647, I: 194086 ja eteläpään P: 6678623, I: 194098. Aita on ladottu huolellisesti luonnonpyöreistä kivistä, joita on 2-4 kerroksessa. Aidan leveys on noin 60 cm ja korkeus 50-100 cm. Lempersön kylän isojakokarttaan vuodelta 1791 on notkon pohjalle merkitty laajemmalla niittyalueelta toiselle johtava kapea niittykaistale ja sen keskelle tilojen välinen raja. Kiviaita ei kuitenkaan näytä kulkevan rajalinjan kohdalla, eikä alueelle ole merkitty kartalla aitaa toisin kuin useissa muissa paikoissa saarella. Epäilemättä aitajakso kuitenkin liittyy saaren historialliseen niitty- tai karjatalouteen tai rajoihin, vaikka sen tarkoitus ja ajoitus jää epäselväksi.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Kohde sijaitsee aivan valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan rajalla. Kaava-alueelle kuuluva osa on luonnoksessa varattu maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	53
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 53. Kiviaitaa metsässä vanhan niityn lähellä. Kuva pohjoiskoillisesta.

Inventointinumero:	2.8
Nimi:	Lempersö 5
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, latomukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6678643 I: 194145
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	12,5 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-33
Aiemmat tiedot ja löydöt:	
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,4 km lounaaseen Lempersön länsiosassa, Kasnäsin eteläpuolella olevan kallioalueen eteläosassa. Ympäristö on karua avokalliota, jolla kasvaa lähes pelkästään kituliaita mäntyjä. Noin 10 m kohteesta itään kulkee pohjois-etelä –suuntainen sähkölinja.
Kohteen kuvaus:	<p>Suurakaiteen muotoinen, päistä vähän pyöristynyt, luodekaakko –suuntainen latomus on kooltaan noin 4 x 7 m ja keskiosastaan 20-30 cm korkea. Sen keskiosa on ladottu halkaisijaltaan 20-50 cm luonnonkivistä, joita vaikuttaa olevan pääosin vain yhdessä kerroksessa. Kivien välit ovat sammaloituneet, mutta niissä ei vaikuta olevan humusta. Varsinkin latomuksen luoteis- ja kaakkoispäitä reunustaa isommat, halkaisijaltaan 40-90 cm kivet. Sen luoteisosassa kasvaa mänty.</p> <p>Latomus sijoittuu laakealle avokalliolle, joka jää kahden korkeamman kalliohuipun väliin. Kallio nousee loivasti kohti luodetta ja laskee etelään, mutta itäpuolella, noin 30 m latomuksesta on pitkä ja korkea, pystysuora jyrkänne. Latomuksesta länteen jatkuu luontainen isoista lohkarista muodostuva muinaisrantakivikko. Latomuksen eteläpuolella on kalliolla hajallaan joitakin kiviä.</p> <p>Kyseessä näyttää olevan ihmistekoinen rakennelma – esimerkiksi rakennuksen pohja tai hauta - mutta sen ajoituksen ja funktion selvittäminen vaatii arkeologista kaivaustutkimusta.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	54 - 55
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta kohteen 2.7 Lempersö 4 yhteydessä
Huomioitavaa:	

Kuva 55. Lempersö 5. Nelisivuinen latomus idästä kuvattuna. Taustalla luontaista muinaisrantakivikkoa.

Kuva 56. Lempersö 6. Kivirakenne, mahdollinen uuni kalliolla. Kuva pohjoisesta. kuvaaja Göran Lvbäck.

Inventointinumero:	2.9
Nimi:	Lempersö 6
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	1
Lukumäärä:	kivirakenteet, rökkiöt
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6678777 I: 194178
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	10 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Lempersö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-634-1-33
Aiemmat tiedot ja löydöt:	
Inventoija ja tarkastusaika:	GL 9.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,3 km lounaaseen Lempersön itäreunalla, Kasnäsin eteläpuolella. Sen ympäristö on avokalliota. Noin 30 m kohteesta luoteeseen on vanha peltoalue. Merenrantaan on matkaa noin 150 m.
Kohteen kuvaus:	Kivirökkiö on kooltaan 1,7 x 1,5 m. Se on rakennettu avokalliolle luonnonpyöreistä ja särmikkäistä kivistä, joiden pinnat ovat jäkälöityneitä. Rökkiön muoto on epämääräinen. Sen kompaktissa pohjoisosassa kiviä on ainakin kahdessa kerroksessa. Kyseessä on mahdollisesti hajotetun kiviunin pohja tai rai-vausrökkiö. Historiallista tai nykyaikaista rajalinjaa sen läheltä ei kulje, eikä se saaren pitkältä ajalta tuntevan kesä-asukkaan mukaan ole myöskään nykyaikainen.
Tiedossa olevat maankäyttöhankeet:	Kohde sijaitsee aivan valmisteilla olevan rantaosayleiskaa- van rajalla. Kaava-alueelle kuuluva osa on luonnoksessa varattu maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	56
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta koh- teen 2.7 Lempersö 4 yhteydessä
Huomioitavaa:	

Inventointinumero:	2.10
Nimi:	Lillgyltö 1
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kultti- ja tarinapaikat, jatulintarhat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	keskiaika, historiallinen aika
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676767 I: 189223
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen (jatulintarhan) sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	7,5 m mpy
Peruskartta:	103208
Rekisterikylä:	Lillgyltö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-635-1-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 8.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	<p>Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta noin 10,5 km lounaaseen Lillgyltön saaren keskivaiheilla, saaren poikki pohjois-etelä –suunnassa kulkevan kostean notkelman länsipuolella.</p> <p>Muinaisjäänöksen ympäristö on tasaista, kuivaa kalliota, joka on paikoin avoin, mutta sammalpeitteinen. Paikoin sillä kasvaa tiheää katajapensaikkaa, nuorehkoja mäntyjä ja matalaa koivua. Kalliolla on erilaisia kivikoita ja kosteampia notkemia. Alueen länsipuolelta kulkee ajoura läheiselle kesäasunnolle, mutta muuten sillä ei ole merkkejä nykyaikaisesta maankäytöstä.</p>
Kohteen kuvaus:	<p>Jatulintarha (eli kivilabyrintti tai jungfrudans) on rakennettu osittain luontaisen, tasakokoisista kivistä muodostuvan rantakivikon päälle. Sen länsiosa on kuitenkin paljaalla kallio-pohjalla. Kivikon päällä oleva osa jatulintarhasta on hyväkuntoinen vaikkakin erittäin sammaloitunut ja maaton. Tästä syystä sen havaitseminen ja yksityiskohtien erottaminen on hankalaa. Länsireunassa kivet näyttävät siirtyneen pois alkuperäisiltä paikoiltaan.</p> <p>Jatulintarha on muodoltaan tasavartiseen ristiin perustuva. Siinä on ainakin 9 sisäkkäistä kehää, jotka ovat itäreunalla selvimpiä. Labyrintti on muodoltaan pyöreähkö, halkaisijaltaan 10 m. Jatulintarha avautuu pohjoiseen keskilinjansa oikealta eli lännen puolelta. Aukon vasemmalla puolella ja siitä noin 4 m etelään, labyrintin keskellä on muita korkeammat, noin 40 cm x 60 cm kokoiset kivet. Myös itäreunalla, labyrintin ulkokehällä on muutama isompi kivi, mutta muuten se on ladottu tasakokoisista, luonnonpyöreistä, halkaisijaltaan 15-20 cm olevista kivistä. Luonnonkivikko sen alla muodostuu tätä pienemmistä kivistä.</p>

	<p>Jatulintarhasta noin 80 m etelään (P: 6676686, I: 189201) on mahdollinen silmäkivellinen röykkiö, jonka halkaisija on noin 2,5 m. Sen keskuskivi on kooltaan 1,1 x 1 m ja 70 cm korkea. Muut kivet ovat halkaisijaltaan 30-60 cm. Röykkiöstä etelään jatkuu noin 4 m pitkä ja 2 m leveä, pienempien kivien muodostama tasainen kiveys. Röykkiön ympäristössä sekä sen ja jatulintarhan välialueella on katajikon peittämää kivikkoa, jossa on mahdollisesti muita vaikeasti havaittavia muinaisjäännösrakenteita.</p> <p>Jatulintarha ei ollut saarella tavattujen kesäasukkaiden tiedossa eikä siitä ole aikaisempia mainintoja kirjallisuudessa. Maatumisasteestaan päätellen sillä voi olla ikää useita satoja vuosia. Joka tapauksessa kyse on autenttista jäänteestä. Silmäkivellisen röykkiön ja muiden mahdollisten rakenteiden liittyminen jatulintarhan rakentamisen ja käyttöön on epävarmaa, mutta mahdollista.</p> <p>Lillgyltön saari on ollut asumattomana ulkoverokylänä ainakin 1500-1600 -luvulla, mutta Eljas Orrmanin (Finska skären, Konstasamfundet 1990, s.235) mukaan se on todennäköisesti keskiajalla ollut asuttuna. 1816 ja 1818 laaditulla kartalla saarelle on merkitty kaksi taloa ja nuottavarvi.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa osa kohteesta kuuluu alueeseen, joka on varattu loma-asutukselle (RA). Sille on merkitty kahden olemassa olevan rakennuksen lisäksi neljä uutta rakennuspaikka. Osa kohteesta on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	57-69
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Muinaisjäännösalueen rajausehdotuksessa on huomioitu myös mahdollinen silmäkivellinen röykkiö ja muut mahdolliset rakenteet, joita ei kasvillisuuden peitteisyyden takia voitu dokumentoida.

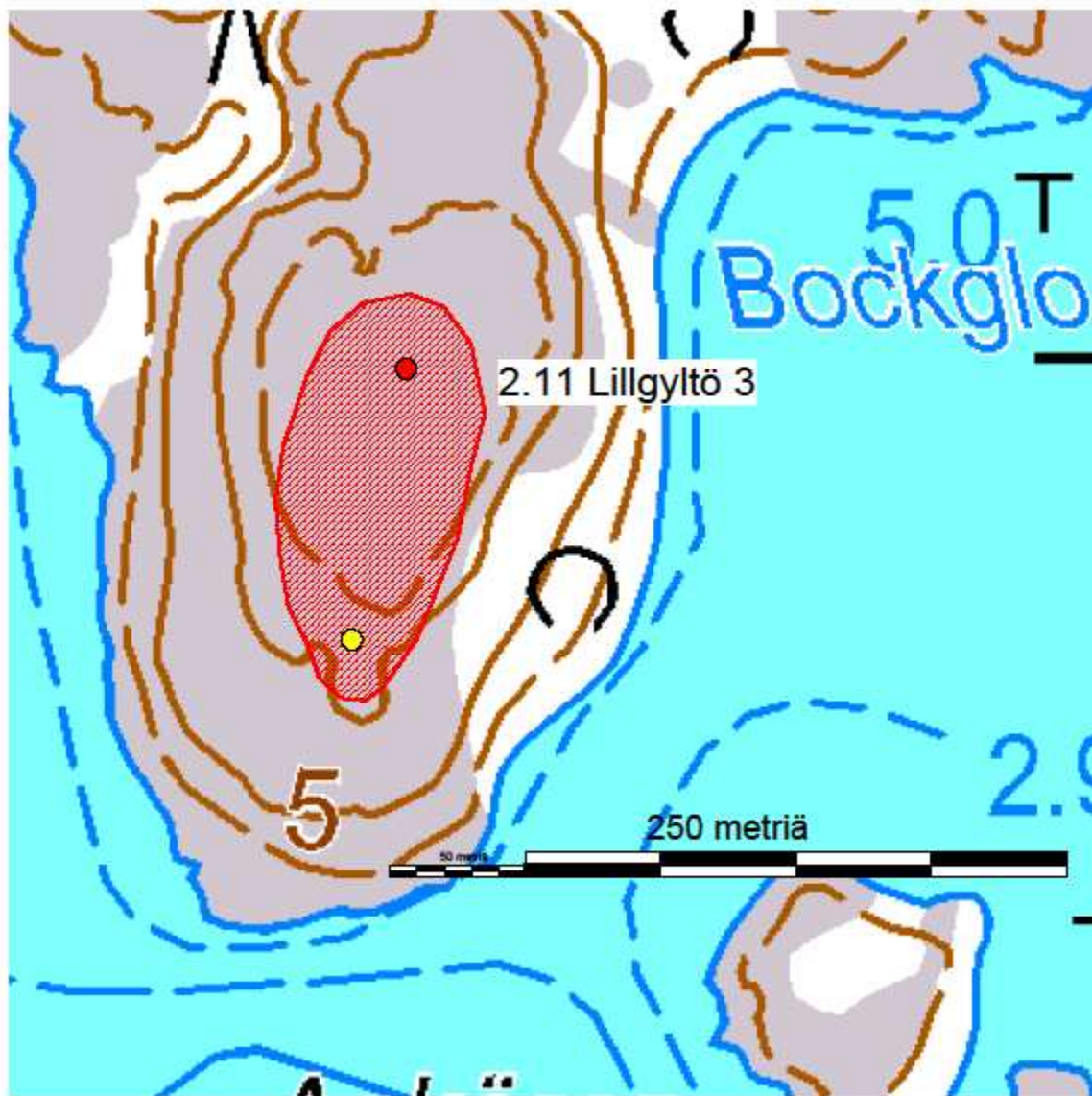

Kuva 61. Yksityiskohtakuva kivriveistä jatulintarhan itäreunalla. Kuvattu idästä.

Kuva 59. Jatulin-
tarha ja sen ym-
päristöä. Kuvattu
idästä

Inventointinumero:	2.11
Nimi:	Lillgyltö 3
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676280 I: 189189
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	10-15 m mpy
Peruskartta:	103208
Rekisterikylä:	Lillgyltö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-635-1-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 8.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 11 km lounaaseen Lillgyltön saaren korkeimmassa kohdassa, sen eteläkärjessä karulla avokallioalueella.
Kohteen kuvaus:	<p>Saaren korkeimmalla kohdalla, laakealla avokalliolla on noin 7 x 7 m alalla epäjärjestyksessä luonnon muovaamia kivilohkareita. Niiden pohjoisreunalla on suorakulmainen, noin 1 m pitkä paasi, joka vaikuttaa muotoilulta. Muuten kivet ovat kooltaan noin 50 x 50 cm ja pienempiä. Kivien ympärillä on siellä täällä pitkälle korrodoitunutta rautalankaa ja harmaantunutta puuta.</p> <p>Rakenteesta 100 m etelälounaaseen on alemmalla kallio- tasanteella näkyvällä paikalla on pieni, hyväkuntoinen rökkiö (P: 6676280, I: 189189). Se on ladottu huolellisesti luonnonmuovaamista kivistä ja sen laella on pystyssä lähes pohjois-etelä -suuntainen kivilaaka. Röykkiön halkaisija on 1,3 m ja korkeus 0,8 m. Rakennelmat liittyvät yhteen.</p> <p>Käytettävissä olleilla kartoilla ei alueelle ole merkitty rajalinjoja tai muita merkintöjä. Kyseessä lienee tarkoituksellisesti hävitetty merenkulkuun tai sotahistoriaan liittyvä rakennelma jonka funktio ja ajoitus ei ole toistaiseksi tiedossa.</p>
Tiedossa olevat maankäyttöhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	70 – 72. Kuva 70 raportin kannessa: Pienehkö rökkiö alemmalla kalliotasanteella. Kuvattu pohjoisesta.
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 72. Kallion laella hajallaan oleva kivrakenne. Etualalla ilmeisesti muo-
toiltun kivipaasi. Kuvattu pohjoisesta.

Inventointinumero:	2.12
Nimi:	Lyckvik
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, latomukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6677494 I: 195580
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä. Korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Kjölingby
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-626-2-0
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 3.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,2 km lounaaseen Kyrklandetin lounaisrannalla Hagauddin eteläpuolella ja Lyckvikholmenia vastapäätä. Alue on talousmetsänä olevaa kuivaa kangasmetsää, jossa on siellä täällä kalliopaljastumia. Merenrantaan on matkaa noin 30 m. Luoteen puolella noin 50 m kohteesta on ryhmä vanhalle asutuspai- kalle rakennettuja loma-asuntoja.
Kohteen kuvaus:	<p>Latomus sijaitsee metsämaan reunassa laakealla kalliopaljastumalla, mistä maasto viettää hyvin loivasti meren ja sisämaan suuntaan. Se on pohjois-etelä-suuntainen. Latomuksen muoto on nelisivuinen, pohjoispäästä voimakkaasti kapeneva, koko on noin 3 m x 8 m ja korkeus keskeltä noin 20 cm. Reunoilla on isompia, halkaisijaltaan noin 30-70 cm kiviä. Keskustassa on sammaleen alla pienempiä kiviä ja se on humuksen sekainen. Kaikki näkyvät kivet ovat luonnonmuovaamia.</p> <p>Kohteesta ei löydy merkintöjä saatavilla olevista kirjallisista lähteistä tai kartoista. Arkistolaitoksen digitoidusta kartta-aineistosta selviää, että Lyckvikin tila, joka sijaitsee viereisten loma-asuntojen kohdalla, on lohkottu Kjölingbyn Villagårdin ja Grannaksen tiloista vuonna 1929.</p>
Tiedossa olevat maankäyttöhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde kuuluu loma-asutukselle varattuun alueeseen (RA), jolle sille on merkitty kaksi uutta rakennuspaikkaa.
Kuvat:	73 - 74
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kyseessä on ilmeisesti ihmistekoinen rakennelma, jolla on sammaloitumisesta päätellen ikää ainakin useita kymmeniä vuosia. Sijaintikorkeutensa perusteella se kuitenkin lienee historialliselta ajalta. Ilman kaivaustutkimuksia sen ajoituksesta tai funktiosta ei voida saada varmuutta. Kohteen rajausehdotus on pistemäinen.

Kuva 74. Neli-
sivuinen lato-
mus lähellä
merenrantaa.
Kuvattu ete-
lästä.

Inventointinumero:	2.13
Nimi:	Mörkvik
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, rökkiöt
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6683580 I: 202837
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	Väserretais
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-647-2-20
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Turun maakuntamuseo on saanut kohteesta kaksi eri henkilöiden tekemää yleisöilmoitusta vuosina 1999 ja 2007. Kohteelle ei kuitenkaan ole aikaisemmin ole tehty arkeologista tarkastusta.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 25.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 4,6 km itäkoilliseen Kyrklangetilla Sindessundin ja Mörkvikin välisellä pienellä niemellä, Wattkastintien itäpuolella. Alue on hakamaista rantalaidunta. Sen pohjoispuolella on käytöstä poistunut lossiranta ja siihen liittyviä rakennelmia. Merenrantaan on matkaa noin 35 m.
Kohteen kuvaus:	<p>Niemenkärjen korkeimmalla kohdalla olevan kalliokumpareen kaakkoispäässä on rökkiö, joka on kooltaan noin 3,3 x 3,3 m ja noin 40 cm korkea. Muodoltaan se on epämääräinen, nelikulmainen tai pyöreähkö. Rökkiö on rakennettu luonnonmuovaamista, halkaisijaltaan 20-90 cm kivistä, joiden välissä on humusta. Rökkiö on turpeen peittämä ja sen päällä kasvaa katajia.</p> <p>Laidunmaa rökkiön ympäristössä on vähäkivistä lukuun ottamatta kumpareen itä- ja koillisrintettä kiertävää kivikkoa. Vyöhykemäinen kivikko muodostuu vaihtelevan kokoisista luonnonmuovaamista kivistä. Kyseessä on ilmeisesti luontainen rantakivikko. Ihminen on saattanut muovata sitä aikojen kuluessa, mikä on todennäköistäkin kyläasutuksen ja lossirannan lähellä.</p> <p>Rökkiö on selvästi ihmisen rakentama, mutta sen funktio ja ajoitus ovat epäselviä. Rakenne ei vaikuta uunin tai rakennuksen perustalta. Myös raivausrökkiölle sijainti on epätyypillinen. Västerretaisten kylän isojakoon liittyvällä kartalla vuodelta 1742 niemi erottuu selvästi ja siinä on kirjoitusta, jonka sisältö jää epäselväksi. Muillakaan saatavilla olevilla kartoilla ei ole informatiivisia merkintöjä.</p>

Tiedossa olevat maankäyt- töhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde sijaitsee kyläalueella (AT) rantavyöhykkeellä jolle on merkitty kuusi rakennuspaikkaa.
Kuvat:	75 - 77
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 76. Mörkvik. Röykkiö lännestä kuvattuna.

Kuva 102. Runsunda. Hakkaus kalliossa rakennuksen kivijalan vieressä. Kuva lounaasta.

Inventointinumero:	2.14
Nimi:	Nyäng
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, latomukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6691857 I: 197413
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5-10 m mpy
Peruskartta:	104107
Rekisterikylä:	Lillpensor
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-636-1-41
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 8.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 10 km pohjoiseen Lillpensorin saaren länsiosassa Nyäng-nimisen niityn ja matalan merenlahden välisellä kallioalueella. Alueella on avokalliota ja kuivaa mäntykangasta. Kohteen länsipuolelta, noin 5 m siitä kulkee tie loma-asunnolle. Sen toisella puolella on ulkokäymälä.
Kohteen kuvaus:	Kalliopohjalla oleva latomus on halkaisijaltaan noin 5,5 m ja korkeudeltaan 25 cm. Siinä on hajanaisesti luonnonmuo-vaamia, halkaisijaltaan 20-80 cm kiviä paikoin kahdessa kerroksessa. Latomuksen kaakkoisosassa kasvavan männyn juurella on muuta latomusta tiiviimpi osa, jota reunustaa halkaisijaltaan on noin 3 m reunakehä. Latomuksen lähiympäristössä on yksittäisiä isompia kiviä, mutta muita vastaavia kiveyksiä ei alueelta tavattu. Lähiympäristössä ei ole historiallisia tai nykyaikaisia viljely- tai niittyalueita eikä rajalinjoja, joihin se voisi liittyä. Sijaintikorkeutensa ja rakenteellisten piirteiden puolesta kyseessä on mahdollinen rautakauden tyyppinen hautalatomus. Ilman kaivaustutkimuksia sen ajoituksesta tai funktiosta ei kuitenkaan voida varmistua.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde kuuluu loma-asutukselle varattuun alueeseen (RA), jolle sille on merkitty kaksi uutta rakennuspaikkaa. Yksi rakennuksista on jo valmistunut.
Kuvat:	78 - 80
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 4), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 83. Kivira-
kenne ja sen ympä-
ristöä. luoteesta ku-
vattuna.

Inventointinumero:	2.15
Nimi:	Näsudden 2
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	5
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676110 I: 200630
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Rumar
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-640-3-38, 445-640-3-37
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 17.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6,2 km eteläkaakkoon Näsuddin niemellä, Rumarnäsintien eteläpuolella. Alue on karua ja kallioista mäntymetsää. Kohteen ja rannan välissä on tiheästi rakennettu loma-asutusvyöhyke, jolle johtavia teitä ja ajouria kulkee muinaisjäännösalueen poikki ja sivuitse. Merenrantaan on matkaa 60-120 m.
Kohteen kuvaus:	<p>Kohteessa on ainakin neljä varmaa ja yksi epävarma kivi-uunin jäännös, joiden suurin etäisyys toisistaan on noin 120 m. Ainoastaan kaksi itäisintä uunia, jotka sijaitsevat vierekkäin aivan tien reunassa, ovat säilyttäneet muotonsa. Kaikissa uuneissa on käytetty rakennusmateriaalina halkaisijaltaan 25-70 cm luonnonkiviä.</p> <p>Uuni A P 6676101 I 200692 Koko noin 2 x 2 m, korkeus 40 cm Romahtaneesta uunista on jäljellä noin 2 kivikertaa. Se on maatonut ja sammaloitunut. Uuni on rakennettu metsämaalle ja noin 2 m siitä etelään kulkee tie. Suuaukon suunta on ilmeisesti ollut kaakkoon.</p> <p>Uuni B P 6676096 I 200689 Koko noin 2 x 2,5 m, korkeus 20 cm Uunista on jäljellä yksi kivikerta. Se on maatonut ja sammaloitunut. Uuni on rakennettu metsämaalle ja noin 5 m siitä etelään kulkee tie. Suuaukon suunta on ilmeisesti ollut etelään.</p> <p>Uuni C P 6676096 I 200613 Koko noin 2 x 1,7 m, korkeus 50 cm</p>

	<p>Uuni on rakennettu suuren maakiven viereen. Uunin päällä kasvaa mänty, sammalta ja varvikkoa. Uunissa on jäljellä ehkä pari kivikertaa, mutta kiviä on romahtanut myös sen länsipuolelle. Suuaukon suuntaa ei pysty päättelemään ja muutenkin sen muotoa ja kuntoa on vaikea havainnoida kasvillisuuden takia.</p> <p>Uuni D P 6676126 I 200616 Uuni on ilmeisesti erittäin huonokuntoinen. Sen päällä kasvaa koivu ja kataja, sammalta ja varvikkoa niin, ettei sen kokoa ja muotoa pysty tarkemmin määrittelemään.</p> <p>Mahdollinen uuni E P 6676138 I 200595 Pienen kallioleikkauksen alla on noin 3 x 3 m suuruisella suorakulmaisella alalla vahvasti sammaloitunut kiveys. Kyseessä on todennäköisesti täysin hajonnut kiviuni.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	81-86
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta kohteen 1.7 Näsudden 1 yhteydessä
Huomioitavaa:	

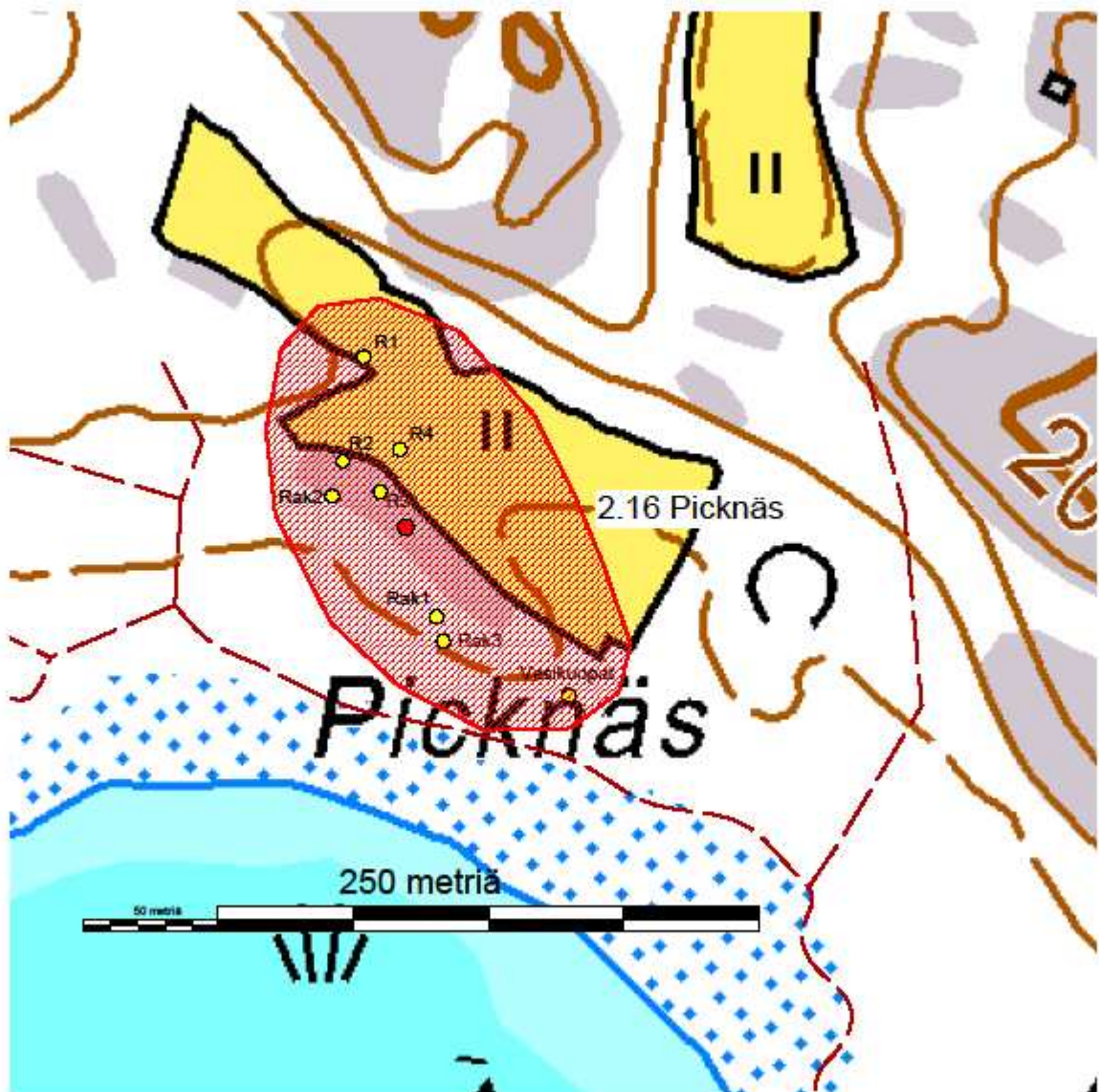
Kuva 83. Uunit A ja B lounaasta kuvattuina.

Inventointinumero:	2.16
Nimi:	Picknäs
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	asuinpaikat, torpat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6696080 I: 200120
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	104110 NORRSKATA
Rekisterikylä:	Ävenskär
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-648-3-19
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Turun maakuntamuseo on saanut kohteesta yleisöilmoituksen, johon on liitetty yksityiskohtainen karttaluonnos ja kohteiden kuvaus. Arkeologista tarkastusta alueella ei ole tehty.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 24.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta noin 14 km pohjoiseen Ävensörin kaakkoisosassa, Kömervikenin koillispuolella vanhan pellon ja laajan rantaniityn välisellä metsäisellä kaistaleella, jolla kasvaa mustikkatyypin sekametsää. Rantaan on matkaa noin 80 m. Alueella laiduntaa lihakarjaa ja tästä syystä rakenteet ovat hyvin selvästi näkyvissä.
Kohteen kuvaus:	Erinomaisesti säilyneeseen kokonaisuuteen kuuluu kaksi rakennuksen pohjaa, rantarakennelman perusta, laituri- tai rantaterassikiveys, neljä viljelyröykkiötä sekä kaksi kosteikkoista kuoppaa. Rakennuksen perustoista isompi (P: 6696038, I: 200134, kohdekartalla Rak1) on itä-länsi -suuntainen, ulkomitoiltaan 8,7 x 5,0 m. Siinä on kolme huonetilaa. Läntisen huonetilan perustus, johon mahdollisesti liittyy multapenkki, on noin 90 cm leveä ja 40-50 cm korkea. Itäpään ja sen jakavan väliseinän perustat ovat 40 cm leveät ja yhtä korkeat. Tulisija on isomman, läntisen huonetilan koillisnurkassa. Se on kooltaan 1,80 x 1,8 m ja noin 1 m korkea. Rakennuksen yhteydessä havaittiin vähäisiä määriä hyvin rapautuneita punatiilen paloja. Muuten kaikki rakenteet tässä rakennuksessa ja muualla alueella vaikuttavat luonnon muovaamista kivistä tehdyiltä. Noin 50 m edellisestä luoteeseen on keveämpi, pohjois-etelä -suuntainen rakennuksen perusta (P: 6696086, I: 200099, kohdekartalla Rak2). Sen koko on 4,7 x 4,1 m. Perustuksen kaakkois-, lounais- ja luoteiskulmassa on halkaisijaltaan 80-100 cm kivet. Muuten perusta on tehty halkaisijaltaan 10-50 cm kivistä ja on 25 cm korkea. Huonetilan

	<p>keskellä on harvassa rivissä muutama 15-20 cm kivi, jotka voivat liittyä sitä jakaneeseen seinään.</p> <p>Tulisijallisesta rakennuksesta noin 15 m kaakkoon on suuren, 2 x 2 m kokoisen ja 1,6 m korkean siirtolohkareen eteläpuolella suorakaiteen muotoinen rakenne, jonka pohjoisseinän muodostaa siirtolohkare (P: 6696029, I: 200136, kohdekartalla Rak3). Muut seinämät on tehty halkaisijaltaan 50 -100 cm kivistä, joita on 1-2 kerroksessa. Lähes nelikulmaisen rakenteen ulkomitat ovat 2,5 x 3 m. Sen luoteiskulmassa on leveä aukko siirtolohkareen vieressä. Vastaava rakennelma tavattiin inventoinnissa Finnön Örshamin torpanpaikan yhteydestä.</p> <p>Edellisestä rakenteesta länteen on rannan suuntainen, noin 15 m pitkä leveä kivivalli, joka vaikuttaa tarkoituksellisesti ladotulta laiturilta tai terassilta. Myös rakennusten välissä on pieniä hajanaisia kiveyksiä, jotka eivät kuitenkaan muodosta tunnistettavia rakenteita.</p> <p>Rakennusjäänteiden pohjoispuolella olevan vanhan pellon reunoilla on ilmeisesti pellonraivauksessa syntyneitä röykkiöitä. (Kohdekartalla R1-R4)</p> <p>Röykkiö 1: P 6696136, I 200116 Koko 2 x 2,2 m, korkeus 15 cm, koottu isomman maakiven ympärille, maansekainen</p> <p>Röykkiö 2: P 6696099, I 200105 Koko 2,5 x 2,5 m, korkeus 60 cm, kalliolla ison kiven eteläpuolella, maansekainen</p> <p>Röykkiö 3: P 6696086, I 200117 Koko 1,5 x 1,2 m korkeus 15 cm, kalliolla</p> <p>Röykkiö 4: P 6696101, I 200125 Koko 5,5 x 2 m, korkeus noin 60 cm, itä-länsi –suuntainen, pelkästään kivistä muodostunut, kivet halkaisijaltaan 10-50 cm, isoimmat kivet päissä, sijaitsee matalan kallioharjanteen laella</p> <p>Alueen itäosassa on vierekkäin kaksi pyöreähköä, halkaisijaltaan noin 2 metristä ja 0,5-1 m syvää kuoppaa (P: 6696005, I: 200180), joita pidetään lähteinä. Ilmeisesti niissä onkin yleensä vettä, mutta inventointihetkellä ne olivat kuivia. Todennäköistä on, että kuopat on kaivettu maan veden saamiseksi ja sitä kertyy niihin yllä olevan peltoalueen ojien kautta.</p>
--	--

	Kohteessa olleeseen asutukseen viittaavia merkintöjä tai mainintoja ei ole löytynyt käytettävissä olevista kartta- tai arkistolähteistä. Rakennusjäänteiden pohjoispuolella oleva peltoalue näkyy sen sijaan niittynä useissa historiallisissa kartoissa. Paikallisen käsityksen mukaan kyse on Ahven- saaren vanhimmasta asutuksesta, mutta todennäköisim- min kyse on kuitenkin melko myöhäisestä torpanpaikasta.
Tiedossa olevat maankäyt- töhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty luonnonsuojelualueeksi.
Kuvat:	87-101
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 3), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Asuinpaikkaa esitetään kiinteäksi muinaisjäännökseksi edustavana ja hyvin säilyneenä kokonaisuutena, vaikka sen ikää ei tunneta, ja se on mahdollisesti 1700-lukua nuo- rempi.

Kuva 87. Nelisivuinen rantarakennelman perusta siirtolohkareen kupeessa. Kuvattu etelästä

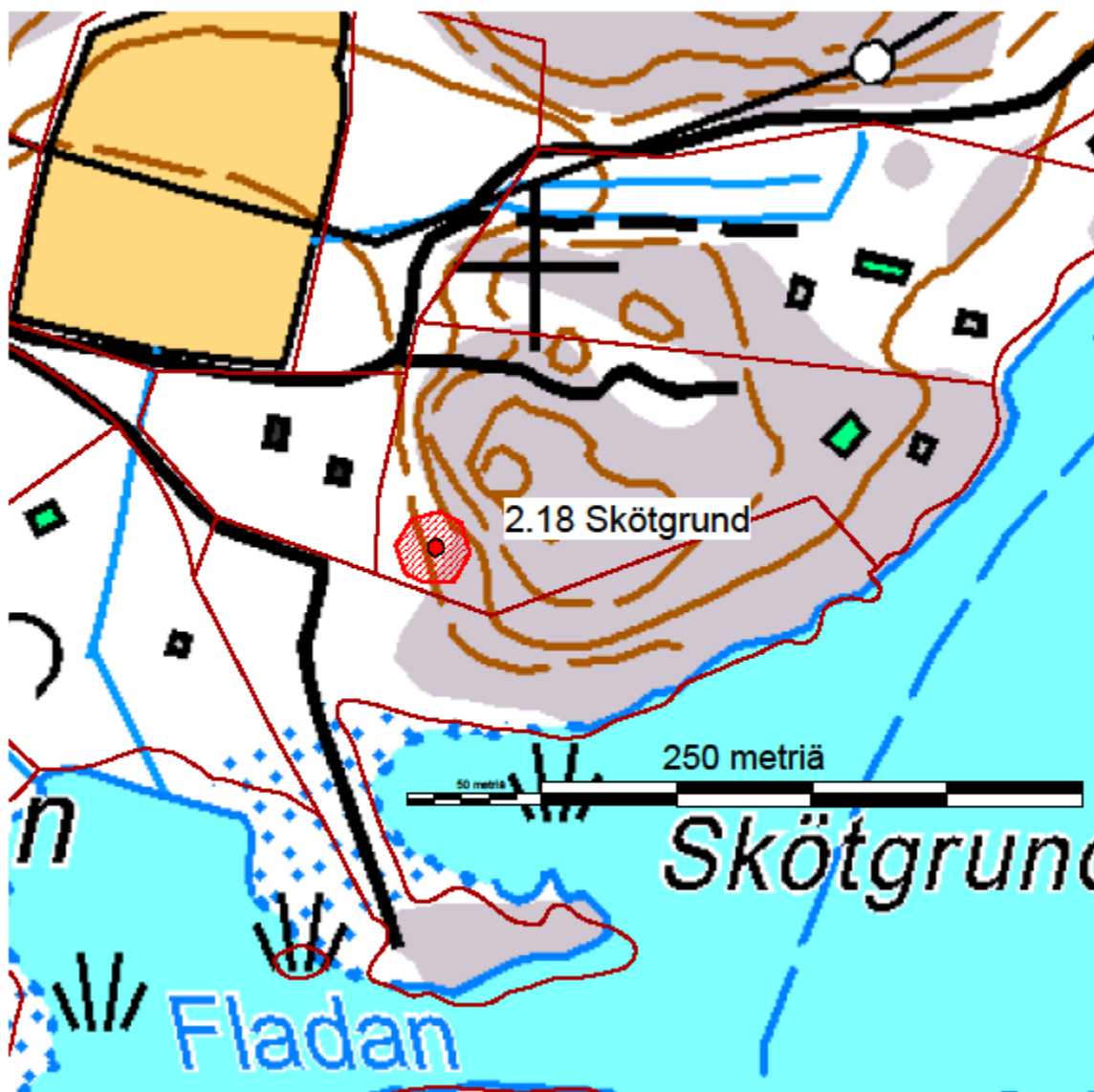
Kuva 88. Tulisijallisen rakennuksen perusta. Kuvattu kaakosta.

Kuva 97. Röykkiö 4 kaakosta kuvattuna.

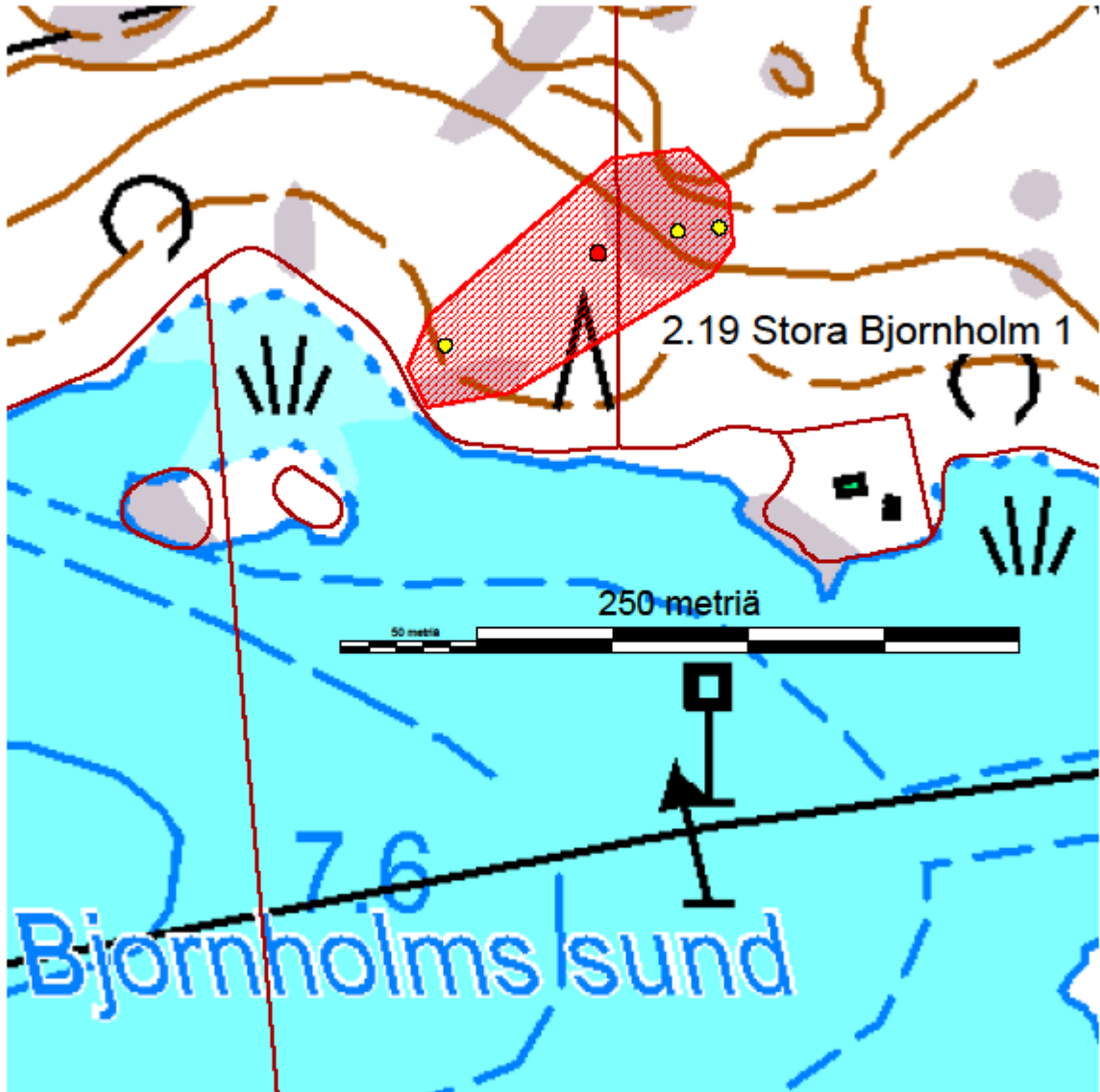
Inventointinumero:	2.17
Nimi:	Runsunda
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	taide, muistomerkit; hakkaukset
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen, 1700-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676028 I: 200675
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	alle 5 m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Rumar
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-640-2-24
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 17.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6,3 km eteläkaakkoon Korpostromin salmen pohjoispuolella, Näsuddin etelärannalla. Merenrantaan on matkaa noin 20 m. Ympäristö on kallioista rantavyöhykettä, jolla on runsaasti loma-asutusta ja siihen liittyvää maankäyttöä.
Kohteen kuvaus:	Hakkaus sijaitsee aivan rakennuksen kivijalan vieressä, pihanurmen ja istutusten reunustamalla pienellä kalliopaljastumalla, joka on muilta osin jäänyt 1970-luvulla rakennetun loma-asunnon alle. Kalliopinta on sileä, mutta voimakkaasti etelään kalteva. Hakkaus erottuu kalliopinnasta hyvin huonosti sammaloitumisen takia, eikä sitä pinnan kosteudesta johtuen voitu tarkastuksen yhteydessä myöskään liiduta. Kohde löytyikin kesä-asukkaan antaman vihjeen perusteella. Hänen avustuksellaan hahmottui noin 25 x 25 cm tekstikentästä kirjaimet EJH ja niiden alta vuosiluku 1772. Tekstikentän yläpuolella on mahdollisesti muitakin hakkauksia.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa alue on varattu jo olemassa olevalle loma-asutukselle (RA).
Kuvat:	102
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta kohteen 1.7 Näsudden 1 yhteydessä
Huomioitavaa:	

Inventointinumero:	2.18
Nimi:	Skötgrund
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	rantarakennuksen pohja, vakiintunutta määritelmää ei ole
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679964 I: 202814
Koordinaattien selite:	Rakennuksen paikka on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	alle 2,5 m mpy
Peruskartta:	103212
Rekisterikylä:	Rosklax
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-639-6-20
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 2.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 4,8 km kaakkoon Rosklaxvikenin luoteisrannalla, alavalla rantakaistaleella. Rakennuksenpohjan ympäristö on tasaista, ruohikkoista metsämaata, jolla kasvaa pääasiassa mäntyä. Sen pohjoispuolella alkaa avokallio. Kohteen luoteispuolella on loma-asunto ja eteläpuolella veneranta ja sinne johtava tie.
Kohteen kuvaus:	Maastossa erottuu matalana kohoumana nelikulmaisen rakennuksen perusta, jonka koko on noin 4,5 x 4,5 m:n. Varsinkin sen etelä- ja länsiseinän linjat näkyvät 15-20 cm korkeina maavalleina. Selvää tulisijan paikkaa ei ole havaittavissa, mutta rakennuksen luoteiskulmassa kasvavan katta- ja taikanamarjapensaalla on täysin sammaloitunut, noin 1 m halkaisijaltaan oleva ja 30 cm korkea kumpare. Rosklaxin kylän isojakokartassa vuodelta 1787 on paikassa merkintä, joka tarkoittaa ilmeisesti laituria ja rantarakennusta. On oletettavaa, että kyse on tähän liittyvästä rakenteesta.
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on varattu loma-asutukselle (RA) ja sille on merkitty yksi uusi rakennuspaikka.
Kuvat:	103
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohdetta esitetään kiinteäksi suojeltavaksi muinaisjäänökseksi. Kyseessä on pienialaisen ja ulkoisesti vaatimattoman rakennelman jäännös, jolle ei löydy vakiintunutta muinaisjäänöstyyppiä kuvaavaa termiä. Sen voidaan kuitenkin ajoittaa historiallisen kartta-aineiston perusteella ainakin 1780-luvulle eikä sen käyttöikä rannansiirtymän takia ole voinut jatkua sataa vuotta lähemmäs nykyaikaa. Kohteella on mahdollisesti etenkin tutkimuksellista arvoa.

Kuva 103. Rakennuksen perusta ympäröivä ympäristö etelästä kuvattuna.

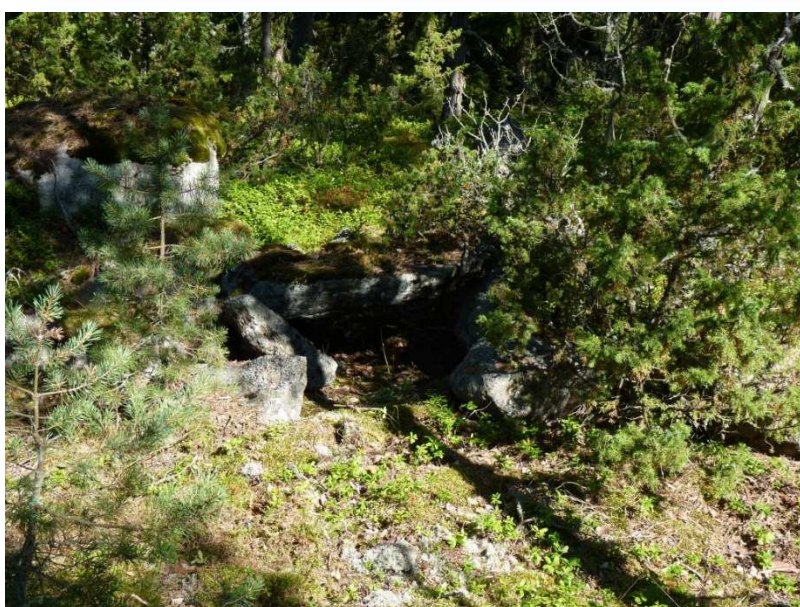
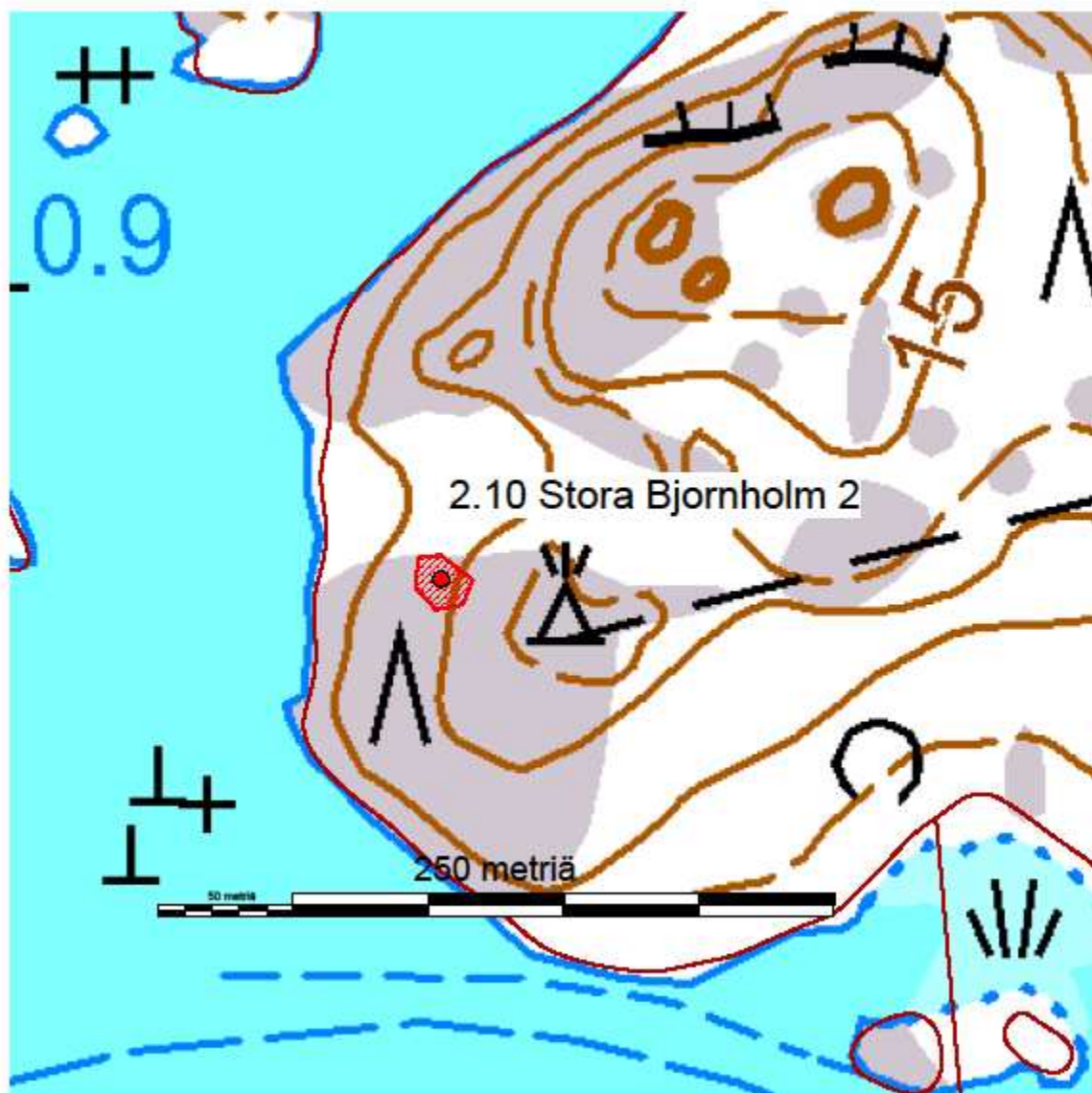
Inventointinumero:	2.19
Nimi:	Stora Bjornholm 1
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	3
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6686579 I: 201102
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen.
Korkeus merenpinnasta:	2,5-7,5 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-645-3-48, 445-645-3-51
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 25.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,3 km pohjoiskoilliseen Stora Bjornholmin eteläreunalla, sen keskivaiheilla. Alue on kallioista talouskäytössä olevaa metsämaastoa.
Kohteen kuvaus:	<p>Alueen pohjoisosassa on matalalla, tasaisella kalliopaljastumalla, pienellä alueella ainakin 2 uunia sekä mahdollisesti useamman pohjia. Lisäksi noin 100 m näistä lounaaseen on rannan tuntumassa yksi todennäköinen uuni.</p> <p>Parhaiten säilyneet kaksi uunia ovat kooltaan noin 1,5 x 2 m. Lounainen näitä (P: 6686591, I: 201146) on noin 30 cm korkea ja sen suu on ilmeisesti etelään. Noin 8 m koilliseen tästä olevan uunin (P: 6686595, I:201152) korkeus on noin 60 cm ja suu aukeaa etelälounaaseen. Molemmat on rakennettu luonnonpyöreistä, halkaisijaltaan 15-50 cm kivistä. Matalammassa on jäljellä 1-1½ kivikertaa ja korkeammassa jopa 3 kivikertaa, mutta pohjoisreunalla ylinnä olevat kivet vaikuttavat siihen myöhemmin nostetuilta.</p> <p>Rannan tuntumassa sijaitsevan uunin vieressä kasvoi kookas kuusi, jonka alaoksat haittasivat uunin dokumentointia. Se sijaitsee noin metrin korkuisen kalliokielekkeen alla, sen pohjoispuolella, mutta kuitenkin ympäröivää maastoa hieman korkeammalla. Rantaan siitä on matkaa noin 30 metriä. Uunin halkaisija on noin 1,7 m.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	104 - 107
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 106. Kaksi uuninjäänettä kalliolla, kuvan keskellä olevan männyn edessä ja takana. Ympäristön kivet saattavat olla peräisin näistä tai muista kokonaan hajonneista uuneista. Kuva lounaasta.

Inventointinumero:	2.20
Nimi:	Stora Bjornholm 2
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6686696 I: 200794
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänöksen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5-10 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-645-3-51
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 25.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Muinaisjäänös sijaitsee Korppoon kirkosta 5,4 km pohjoiskoilliseen Stora Bjornholmin länsipäässä talouskäytössä olevassa metsämaastossa. Noin 50 m siitä itäkaakkoon on linjaloiston ylämerkki.
Kohteen kuvaus:	Uuni sijaitsee vaikeasti havaittavassa paikassa, pienessä kalliopaljastumien välisessä notkelmassa, joka viettää luoteessa jyrkemmin kohti merta. Uunin koko on 1,5 x 2,5 m ja korkeus 50 cm. Sen suu on kaakkoon. Uunista on havaittavissa vain yksi ehjä kivikerta, joka on rakennettu luonnonmuovaamista, halkaisijaltaan 40-60 cm kivistä. Sen päällä on 110x50x20 cm kokoinen laakakivi, ilmeisesti suuaukon kate.
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on varattu loma-asutukselle (RA) ja sille on merkitty viisi uutta rakennuspaikkaa.
Kuvat:	108 - 109
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 108. Uunin suuaukko kaakosta kuvattuna.

Inventointinumero:	2.21
Nimi:	Vargklevsudden
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäänös (ehdotus)
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	13
Ajoitus:	historiallinen, todennäköisesti 1700-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6683190 I: 205420
Koordinaattien selite:	Muinaisjäänösalueen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta, yksittäisten rakenteiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 - 15 m mpy
Peruskartta:	1032 12 KORPO
Rekisterikylä:	Västerretais
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-651-3-21, 445-651-3-11
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on ennestään tuntematon muinaisjäänös
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 25.6. ja 5.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	<p>Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 7 km itäkoilliseen Kyrklandetin koilliskulmassa olevalla niemellä merenrannalla. Muinaisjäänösalue sijaitsee suurimmaksi osaksi Vargkleven -nimisen tien pohjoispuolella, mutta lounaassa yksi uuni jää sen eteläpuolelle.</p> <p>Maasto on pohjoiseen viettävää paikoin kivistä ja kallioista mäntymetsää, joka on talouskäytössä. Alueen itä ja länsipäässä on loma-asunnot pihapiireineen.</p>
Kohteen kuvaus:	<p>Kiviuneja tai sellaisten todennäköisiä pohjia on havaittavissa 13. Ne muodostavat kaksi ryhmää, joista itäiseen kuuluu 5 uunia ja läntiseen 8 uunia. Ryhmien välinen etäisyys on noin 100 m. Niiden sisällä uunit sijaitsevat keskenään vaihtelevassa järjestyksessä. Niiden rakennuspaikka ja suunta vaikuttaa riippuvan maaston muodoista. Osa läntisimmistä uuneista on rakennettu kalliroleikkauksen kylkeen, mutta suurin osa sijaitsee tasaisella kalliolla tai metsämaalla.</p> <p>Uunien kunto vaihtelee hyvästä lähes tunnistamattomaan ja nykyinen korkeus sen mukaisesti. Hyväkuntoisten uunien pituus on 2-2,5 m, leveys 1,5-2 m ja korkeus 100-120 cm. Useimpien muoto on alun perin ollut ilmeisesti suorakulmainen ja muutaman osittain säilyneen holvaus päältä kupera. Uunien rakentamiseen käytetyt kivet ovat luonnonmuovaamia ja melko tasakokoisia.</p> <p>Uuni A P 6683145 I 205575</p>

	<p>(Kahteen otteeseen tehdystä mittauksesta huolimatta ei kohteesta saatu luotettavaa GPS-paikannusta, joten sijaintikoordinaatit on arvioitu maastokartalta.) Koko n. 200 cm x n. 200 cm, korkeus 25 cm Uunin pohjalta vaikuttava matala kiveys, joka sijaitsee hyvin lähellä vedenpintaa ja on siitä syystä epävarma</p> <p>Uuni B P 6683130 I 205558 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 60-70 cm Melko hyväkuntoinen, sammaloitunut uuni, jonka tulipesän katto on romahtanut. Suuaukon suunta on koilliseen.</p> <p>Uuni C P 6683143 I 205514 Koko 250 cm x 250 cm, korkeus 70 cm Melko hyväkuntoinen, sammaloitunut uuni, jonka pohjan muoto on pyöreähkö ja laki kupera. Suuaukon suunta on mahdollisesti pohjoiseen.</p> <p>Uuni D P 6683141 I 205495 Koko 200 cm x 260 cm, korkeus 120 cm Uuni on poikkeuksellisen hyväkuntoinen. Sen holvaus on lähes kokonaan ehjä ja suuaukko hyvin säilynyt joskin sammaleen peitossa. Suuaukon suunta on pohjoiseen.</p> <p>Uuni E P 6683164 I 205509 Koko nykyisin 200 cm x 300 cm ja korkeus 75 cm, alkuperäisen uunin koko vaikuttaa olleen 170 x 200 cm Uuni on melko hyväkuntoinen ja sammaloitunut. Sen takaosassa on säilynyt jonkin verran ehjää holvausta, mutta etuosa on romahtanut ja kiviä on levinnyt uunin etualalle. Suuaukon suunta on koilliseen.</p> <p>Uuni F P 6683222 I 205389 Koko nykyisin 270 cm x 300 cm ja korkeus 50 cm, alkuperäisen uunin koko vaikuttaa olleen 170 x 200 cm Uunin etuosan holvausta on säilynyt vähän ehjänä, mutta muuten uuni on vaurioitunut ja kiviä levinnyt sen ympärille mahdollisesti puun kaaduttua uunin päälle. Suuaukon suunta on etelälounaaseen.</p> <p>Uuni G P 6683224 I 205388 Koko 200 cm x 250 cm, korkeus noin 40 cm</p>
--	---

	<p>Uunin kunto on heikko ja sen kivet ovat epäjärjestyksessä. Se on kuitenkin hyvin sammaloitunut, joten vauriot eivät ole tuoreita. Suuaukon suunta on mahdollisesti luoteeseen.</p> <p>Uuni H P 6683150 I 205354 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 100 cm Uuni on rakennettu luontaisen kivikon kupeeseen ja muihin alueen uuneihin verrattuna poikkeuksellisen isoista kivistä. Tulipesän reunat ovat säilyneet melko korkealle, mutta holvauksen keskusta on romahtanut. Suuaukon suunta on ilmeisesti lounaaseen.</p> <p>Uuni I P 6683157 I 205331 Koko 200 cm x 200 cm, korkeus 70-80 cm Uuni on melko hyväkuntoinen. Se on rakennettu melko korkealle paikalle matalan kallioleikkauksen kulmaukseen. Suuaukon suunta on eteläkaakkoon.</p> <p>Uuni J P 6683196 I 205294 Koko 170 cm x 220 cm, korkeus 100 cm Uuni on rakennettu kalliojyrkänteen alle melko lähelle rantaan. Varsinkin sen takaosa on poikkeuksellisen hyvin säilynyt, korkea ja kulmikas. Suuaukon suunta on luoteeseen.</p> <p>Uuni K P 6683175 I 205301 Koko 200 cm x 300 cm, korkeus 25 cm Pyöreähkö kiveys on mahdollisesti uunin pohja, jossa on säilynyt kiviä vain yhdessä kerroksessa.</p> <p>Uuni L P 6683146 I 205270 Koko 150 cm x 200 cm, korkeus 70 cm Uuni sijaitsee kallionkolossa kuolleen katajan alla. Parhaiten siitä erottuu ehjältä vaikuttava suuaukko ja sitä kattava muita isompi kivilaaka. Suuaukon suunta on länteen.</p> <p>Uuni M P 6683215 I 205334 Koko 150 cm x 200 cm, korkeus 70 cm Uuni on melko hyväkuntoinen. Se sijaitsee kallion kupeessa vain muutaman metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta. Suuaukon suunta on pohjoiseen.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantayleiskaavan luonnoksessa on alueelle merkitty kaksi uutta rakennuspaikkaa jo olemassa

	olevien lisäksi. Osa kohteesta on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	110-123
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohteen rajaus on esitetty kolmena erillisenä osa-alueena, koska uunit muodostavasti selvästi kaksi erillistä ryhmää, joista läntinen on jo pirstaloitunut rakentamisen takia. Osa-alueiden väliseltä alueelta ei löytynyt muinaisjännösrakenteita. Alueella oli erinomaiset havainto-olosuhteet ja siellä käytiin kolme eri kertaa. 28.8.2014 olivat mukana myös maakunta-arkeologi Kaisa Lehtonen, kohteen maanomistaja sekä Paraisten kaupungin edustajat.

Kuva 115. Uuni D kuvattu luoteesta.

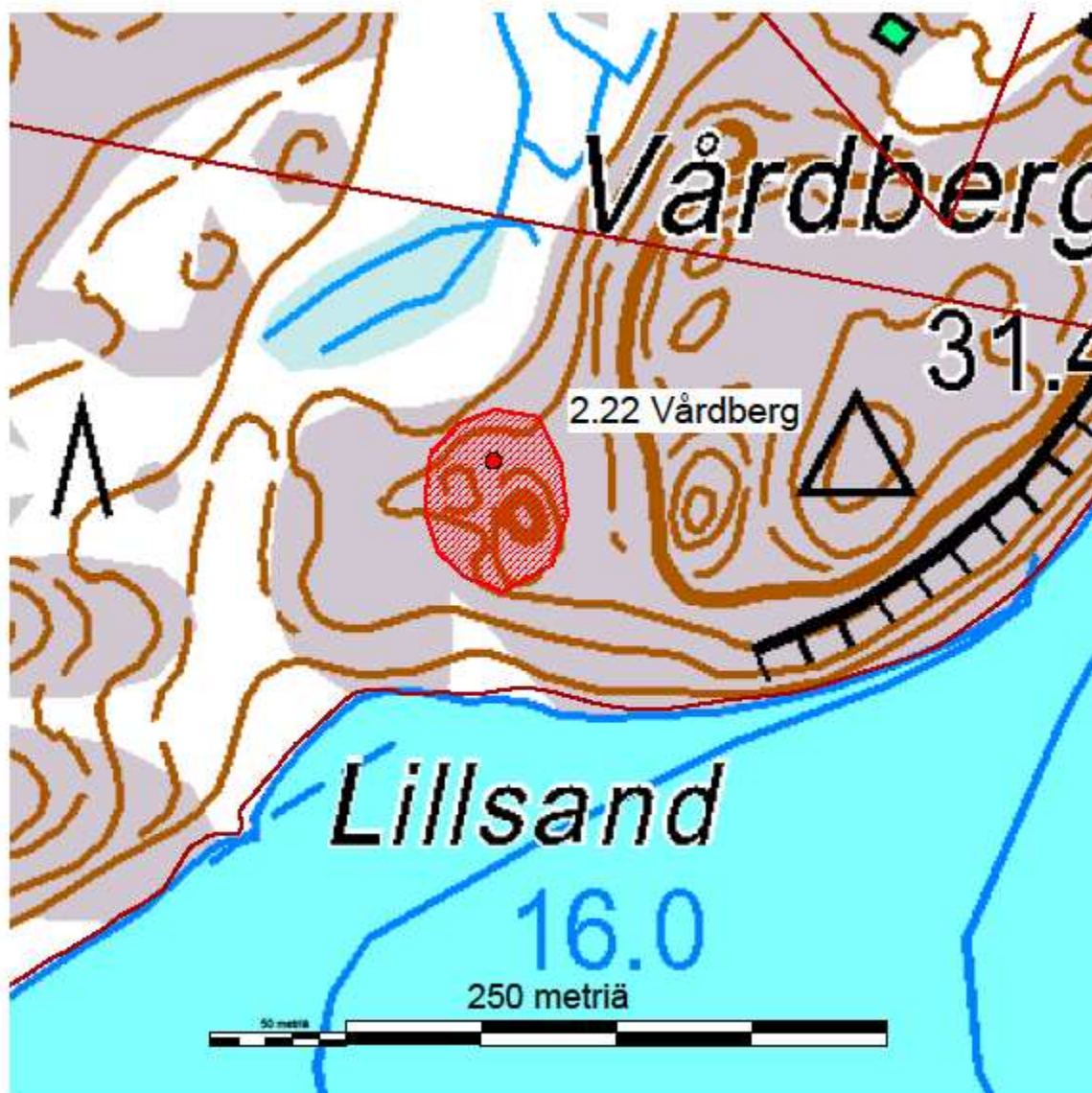
Kuva 117. Uunit F ja G sekä niiden ympäristöä etelästä kuvattuna.

Kuva 120. Uuni J kuvattu lännestä.

Inventointinumero:	2.22
Nimi:	Vårdberg
Rauhoitusluokka	kiinteä muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	ajottamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676649 I: 203722
Koordinaattien selite:	Muinaisjäännöksen sijaintikoordinaatit on mitattu maastossa GPS:llä. Korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	15 m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Rumar
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-640-4-56
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 1.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 7,5 km kaakkoon Kyrklandetin kaakkoiskulmassa olevan Vårdbergin korkeimpien lakien länsipuolella etelään antavalla kalliotasanteella hyvällä näköalapaikalla. Sen ympäristössä on kallioiden lomassa mustikkatyyppin mäntymetsää. Rantaan on matkaa noin 60 m ja kohteen lounaispuolella on Lillsandin hiekka-pohjainen lahden poukama. Välittömästi kohteen itäpuolella on rantaan viettävä notko ja sen takana Vårdbergetin korkeimmille huipuille nouseva korkea jyrkänne.
Kohteen kuvaus:	Matalan kalliokumpareen eteläpuolella, noin 1 m korkuisen jyrkänten alla on kalliopohjalla lähinnä nelikulmaiseen kehään kiviä. Kehän pohjoisreunan muodostaa matala kalliojyrkänne. Sen itäreuna on hyvin suora ja säännöllinen kuten myös siihen suorassa kulmassa liittyvä eteläreuna. Kehän lounaiskulmassa on leveä aukko. Myös länsireuna on epätäydellinen ja hahmottuu huonosti rakenteen päällä kasvavan männyn takia. Kehän ulkomitat ovat 3,5 x 4 m. yhteen kerrokseen asetellut kivet ovat luonnon pyöristämiä, halkaisijaltaan 25-60 cm ja rakenteen korkeus 20-35 cm. Kyseessä on luultavasti pyyntiin liittyvä puolikiinteä rakenne, mahdollisesti tähystys tai leiripaikka – niin kutsuttu tomtning-jäännös. Sen ajoitus on avoin, mutta kasvillisuuden perusteella kyse on useista kymmenistä vuosista, ja sijainti korkeuden perusteella jopa sadoista.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	124
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

Kuva 124. Mahdollinen tomtning-jäännös. Kuvattu luoteesta.

5.3 Mahdolliset muinaisjäännökset

Inventointinumero:	3.1
Nimi:	Bonäs
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6677835 I: 195571
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit ovat lähteessä (ks. alla) annetut, käytettyyn koordinaattijärjestelmään muunnettuina. Korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	17,5 m mpy
Peruskartta:	103208 GYLTO
Rekisterikylä:	Bonäs
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-611-2-17
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Kohde on merkitty Varsinais-Suomen seutukaavaliiton 1979 julkaisemaan: "Varsinais-Suomen suojelualueet ja kohteet, Vaiheseutukaava 1, Salonseudun kohteet" numerolla SU 644. Tiedon lähdettä ei tunneta.
Inventoija ja tarkastusaika:	Kohdetta ei tarkastettu, koska maasto-olosuhteen alueella olivat hankalat ja säätila muuttui yllättäen myrskyiseksi lähistöllä liikuttaessa.
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5 km etelälounaaseen kallioisella alueella Bonäsvikenin eteläpuolella.
Kohteen kuvaus:	Mahdollinen ryssänuuni
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta kohteen 1.2 Hagaudd yhteydessä
Huomioitavaa:	

Inventointinumero:	3.2
Nimi:	Hannas
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit
Lukumäärä:	
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6677052 I: 202903
Koordinaattien selite:	Kohteen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	15 m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Rumar
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-640-4-68
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Mahdollisesta kalliopiiroksesta on saatu entiseltä omistajalta ilmoitus Turun maakuntamuseoon vuonna 1996, mutta kohdetta ei ole tarkastettu arkeologisesti.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 1.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Mahdollinen kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6,5 km kaakkoon Rumarin vanhalla kylätontilla Hannaksen talon pihapiirissä olevan varastorakennuksen sisällä nk. pikkumökin liiterissä.
Kohteen kuvaus:	Kohteen laatua ei voitu tarkistaa, koska sitä peitti aikaisemmin lampolana käytetyn rakennuksen lattialla oleva paksu olkikerros. Kohteen ympäristössä olevalla kallioalueella, jolla on vanhojen karttojen perusteella sijainnut kylän tuulimyllyjä, havaittiin kalliossa lukuisia luontaisia syvennyksiä. Ilmeisesti kohde kuitenkin poikkeaa niistä, koska alkuperäinen ilmoittaja, johon oltiin maastokäynnin aikana yhteydessä, ei rakennuksen ulkopuolella olevista jäljistä ole maininnut.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde sijaitsee kyläalueella (AT)
Kuvat:	125
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Kohteen nykyisen maanomistajan kanssa sovittiin puhelimessa, että hän ottaa yhteyttä Varsinais-Suomen maakuntamuseoon, kun rakennuksen tyhjentäminen tulee ajankohdattaiseksi.

Kuva 125. Rakennus, jonka sisällä kohde sijaitsee. Kuva luoteesta.

Inventointinumero:	3.3
Nimi:	Inikorp Oxholm 2
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	ei määritelty
Lukumäärä:	
Ajoitus:	ajoittamaton
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679391 I: 203150
Koordinaattien selite:	Koordinaatit ovat suuntaa antavat. Kohteen sijainti ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5-10 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	Inikorp
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-620-1-17
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 2.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,3 km kaakkoon Inikorven kylän koillisosassa olevan Näset-nimisen niemen pohjoisrannalla. Se on kahden kallioharjanteen väliin jäävän jyrkkäreunaisen notkon luoteispäässä. Merenrantaan on matkaa noin 50 m. Maasto on kallioista ja ympäristössä on talouskäytössä olevaa vanhaa sekametsää. Alueen luoteispuolella, kallion takana on rakenteilla oleva loma-asunto.
Kohteen kuvaus:	Notkelman luoteispään eteläpuolella on jälkiä vanhasta kallionlouhinnasta. Sen pohjoispuolella on jyrkässä rinteessä runsaasti louhintajätteeltä vaikuttavaa, sammaloitunutta kivilohkareita. Notkelman pohjaa on niiden välistä mahdollisesti tasattu ja pengerrytetty. Sekä notkelman pohjalla että rinteissä kasvaa kohtalaisen kokoisia koivuja ja kuusi. Osa louhintajätteestä saattaa olla peräisin viereiseltä rakennustyömaalta, mutta vastarinteen louhintajäljet ja notkelman pohjan muotoilu ovat useita kymmeniä vuosia vanhoja. Edellisten koillispuolella luonnontilaisella, tasaisella avokalliolla on lisäksi muutamia pieniä luonnonkivistä rakennettuja kasoja, mahdollisia rajamerkkejä.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi (MY).
Kuvat:	136-138
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta kohteen 2.3 Flisnäs yhteydessä
Huomioitavaa:	Kohteen historia ja merkitys on luultavasti selvitettävissä paikallisia informantteja haastatteleamalla. Käytettävissä olevan kirjallisuuden ja arkistoaineiston pohjalta siitä ei saatu vihjeitä inventoinnin puitteissa.

Kuva 126. Pengerrystä louhoksen koillispuolella. Kuvattu idästä.

Kuva 127. Louhintajätettä notkelman pohjoispuolisessa rinteessä Kuva idästä.

Kuva 128. Vanhaa louhintapintaa notkelman eteläpuolisessa kallioseinämässä Kuva pohjoisesta.

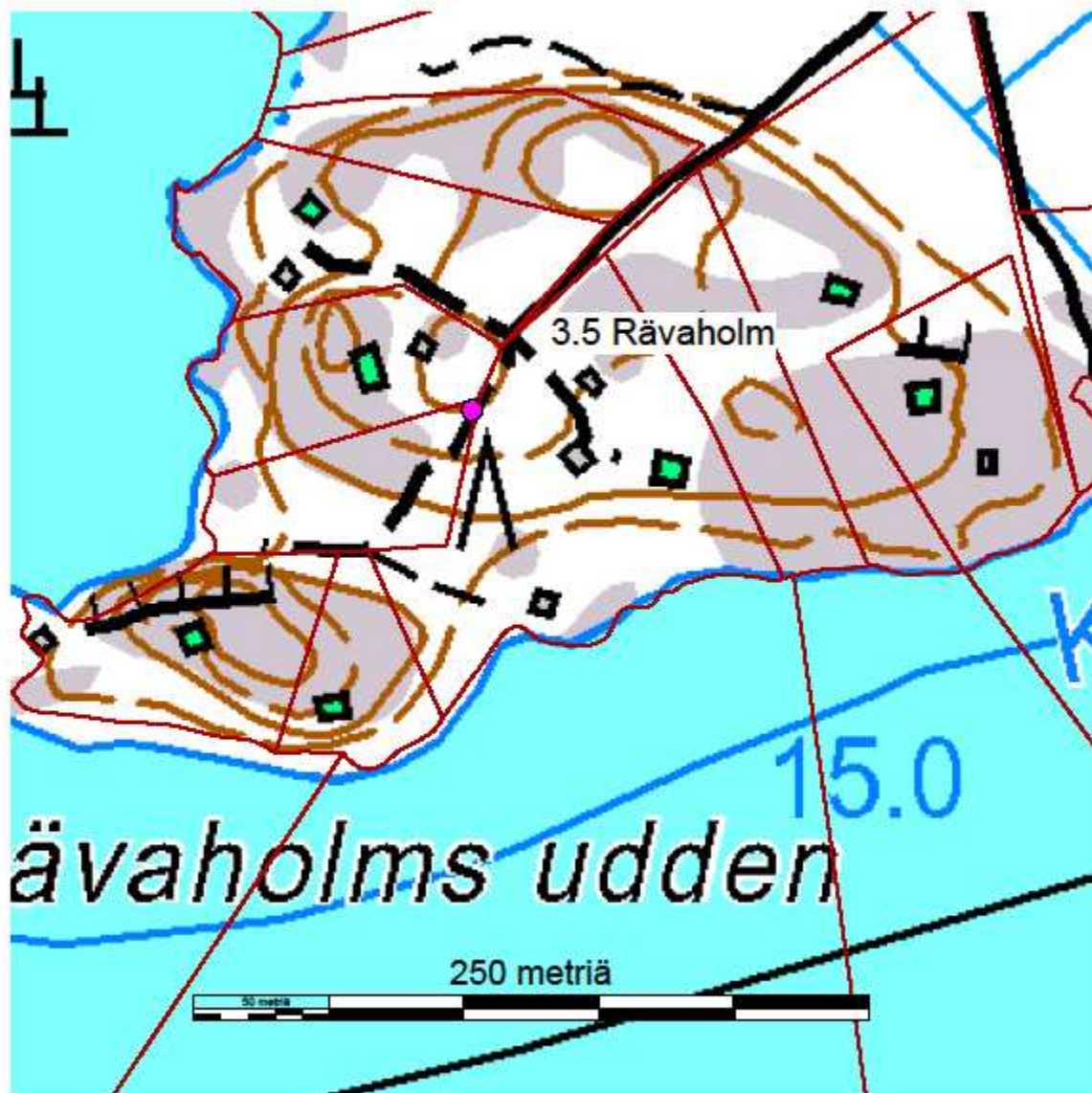
Inventointinumero:	3.4
Nimi:	Korpoströmin hautausmaa
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	hautapaikat, hautausmaat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676160 I: 199980
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit ja korkeus ovat suuntaa antavat. Ne on arvioitu maastokartalta Turun maakuntamuseossa digitoitujen maisemahistoriakarttojen pohjalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 -5 m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Österkalax
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-650-3-44
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 29.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6 km eteläkaakkoon, Korpoströmin tilan päärakennuksesta noin 90 m länsilounaaseen ja saaristokeskuksesta 170 m pohjoiskoilliseen, Korpoströmintien kohdalla tai sen koillispuolella. Tien koillispuolella maasto on niitettyä entistä peltoa ja joutomaata, lounaispuolella nousee jyrkähkö kalliorinne. Oletetun hautausmaan paikan pohjoispuolella on vanha kivinen viljamakasiini sekä muita piha- ja asuinrakennuksia.
Kohteen kuvaus:	Kohteen arvioidun sijaintipaikan lähellä on 20.5.1743 käydyn Korpoströmin taistelun muistoksi pystytetty nykyaikainen muistomerkki. Itse hautausmaasta ei ole maastossa näkyvissä merkkejä. Tosin paikoitellen alueella kasvava tiheä pensaikko estää havaintojen teon. Kohde on merkitty Västerkalaxin ja Österkalaxin kylien isojakokartalle vuodelta 1787-89 merkinnällä "Korpoströms gårds begravnings plats". Käytävissä olevista lähteistä ei löydy tietoa hautausmaan käyttöästä tai käyttäjistä. Sen on mm. arveltu liittyvän isovihan aikaisiin tapahtumiin tai Korpoströmin taisteluun.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde kuuluu suojelumerkinnällä varustettuun kyläalueeseen (AT/s)
Kuvat:	129 – 132
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	Ainoastaan arkeologisten kaivaustutkimusten tai mahdollisesti modernien kajoamattomien prospektointimenetelmien (esim. maatutkaus) avulla on mahdollista selvittää muinaisjäännöksen tarkka sijainti ja kohteen säilymisaste.

Kuva 130. Hautausmaan todennäköinen sijaintipaikka on kuvan keskivaiheilla. Taustalla Korpoströmgårdin päärakennus ja vasemmalla kivinen viljamakasiini. Kuva lounaasta.

Inventointinumero:	3.5
Nimi:	Rävaholm
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	22
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6675930 I: 199150
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit ovat suuntaa-antavat. Ne on arvioitu karkeasti alla mainitun lähteen tietojen perusteella.
Korkeus merenpinnasta:	
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Margit Fredriksson: Esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösten tarkastuksia 1931
Inventoija ja tarkastusaika:	Kohdetta ei tarkastettu maastossa, koska tieto aikaisemmasta tarkastuksesta löytyi vasta jälkityövaiheessa, eikä alue lähempään tarkasteluun muusta syystä.
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6 km etelään Rävaholms uddenilla.
Kohteen kuvaus:	Fredrikssonin kertomuksen mukaan kohteessa on vuonna 1931 ollut 22 pääosin romahtanutta ryssänuunia 20-150 m etäisyydellä rannasta.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa mahdollisen kohteen ympäristö on kyläaluetta (AT/s), jossa rantavyöhykkeellä on jo runsaasti rakennuksia.
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

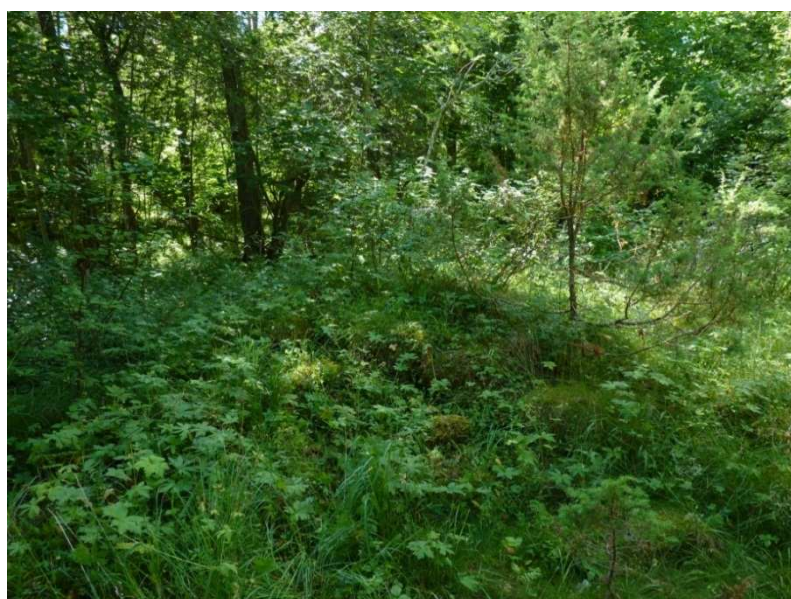
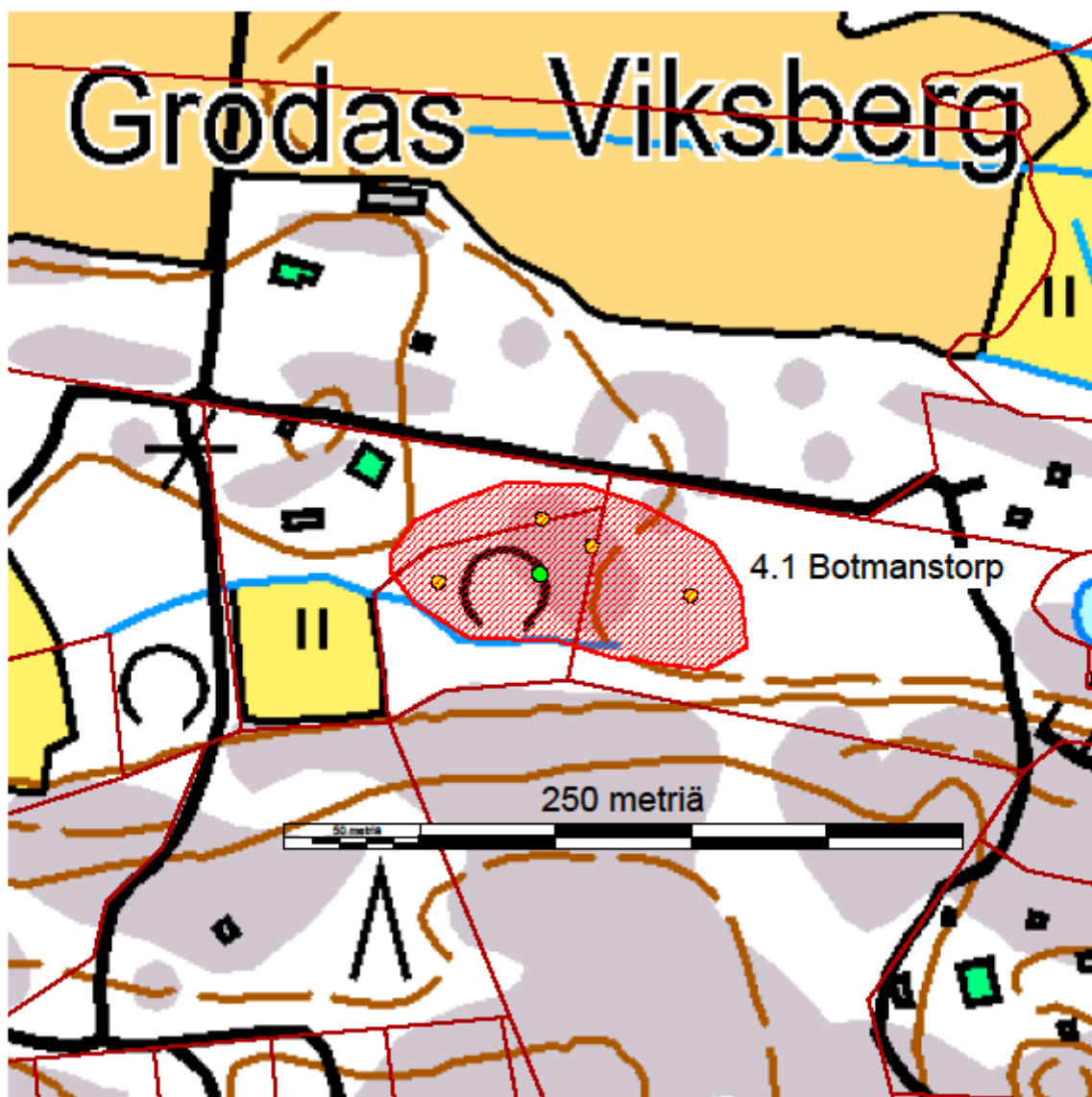
Inventointinumero:	3.6.
Nimi:	Skvätnäs
Rauhoitusluokka	mahdollinen muinaisjäännös (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, ryssänuunit
Lukumäärä:	3
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676315 I: 196290
Koordinaattien selite:	Kohteen sijaintikoordinaatit ovat suuntaa-antavat. Ne on arvioitu karkeasti alla mainitun lähteen tietojen perusteella.
Korkeus merenpinnasta:	
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Västerkalax
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Margit Fredriksson: Esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösten tarkastuksia 1931
Inventoija ja tarkastusaika:	Kohdetta ei tarkastettu maastossa, koska tieto aikaisemmasta tarkastuksesta löytyi vasta jälkityövaiheessa, eikä alue lähempään tarkasteluun muusta syystä.
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6 km etelälounaaseen Skvätnäsuddenilla.
Kohteen kuvaus:	Fredrikssonin kertomuksen mukaan kohteessa on vuonna 1931 ollut yksi ehjä, yksi romahtanut ja yksi epävarma ryssänuuni 15-30 m etäisyydellä rannasta ja 100-130 m etäisyydessä toisistaan.
Tiedossa olevat maankäyttöhankeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa mahdollisen kohteen ympäristöön on merkitty lukuisia vanhoja ja muutama uusi loma-asutuksen rakennuspaikka (RA) sekä maaseutuelinkeinojen aluetta (MY)
Kuvat:	-
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Huomioitavaa:	

5.4 Muut kulttuuriperintökohteet

Inventointinumero:	4.1
Nimi:	Botsmanstorp
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, torpat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6676322 I: 198228
Koordinaattien selite:	Alueen koordinaatit viittaavat tulisijallisen rakennuksen perustukseen. Sen ja muut kuvauksessa ilmoitetut rakenteiden sijainnit on mitattu maastossa GPS:llä. Muinaisjäännösalueen korkeus on arvioitu maastokartalta
Korkeus merenpinnasta:	< 5 m mpy
Peruskartta:	103211 KORPOSTRÖM
Rekisterikylä:	Västerkalax
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-646-2-20, 445-646-2-30, 445-646-2-1
Aiemmat tiedot ja löydöt:	Taustatiedot kohteesta on kerätty Turun maakuntamuseon toteuttaman rakennusinventoinnin yhteydessä.
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 17.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,7 km etelään Västerkalaxin kylän kaakkoispuolella, Höcker -nimisen tien eteläpuolella. Alue on pääasiassa hyvin luonnontilaista ja metsittyä vanhaa puutarhaa ja niittyä. Vanhasta 1900-luvun alkupuolelta peräisin olevasta puutarhasta on alueella jäljellä etenkin alppiruusupensaita. Sen länsipuolella on Strandaksen torppa pihapiireineen ja ulkorakennuksineen.
Kohteen kuvaus:	<p>Vanhan laivurintorpan alueella on säilynyt parhaiten yksi-huoneisen, tulisijallisen rakennuksen perusta, johon kohteen sijaintikoordinaatit viittaavat. Sen ulkomitat ovat noin 4 x 4 m ja kivistä tehdyn perustan korkeus 35 cm. Tulisija on rakennuksen itäseinän keskivaiheilla. Sen koko on noin 2 x 1,5 m ja korkeus rakennuksen sisäpuolelta mitattuna noin 50 cm, ulkopuolelta mitattuna noin 80 cm. Rakennus on rakennettu matalan kallioharjanteen ja alavan, kosteikkoisen alueen välisellä rinteellä olevalle itä-länsi-suuntaiselle terrassille. Koko jäännös on hyvin maatunut ja kasvillisuuden peitossa. Sen päällä kasvaa ruusu- ja katajapensas ja ympäristössä mm nurmilaukkaa ja sikoangervoa.</p> <p>Rakennuksenperustasta noin 10 m pohjoiseen kallioharjanteen päällä on pieni röykkiö (P: 6676342, I: 198231), jonka profiili on säännöllisen kupera ja pohjan muoto soikea tai venemäinen. Sen koko on 1,4 x 1,9 m ja korkeus noin 40 cm. Röykkiö on koottu luonnonmuovaamista pyöreähköistä</p>

	<p>kivistä, joiden halkaisija on 10-40 cm. Kyseessä saattaa olla esim. kiukaan perusta.</p> <p>Toinen epävarma rakennuksen perusta (P: 6676324, I: 198191) sijaitsee ensimmäisestä noin 40 m länteen. Se erottuu maanpinnasta lähinnä matalan suorakaiteen muotoisena kohoumana, jonka koko on noin 4 x 9 m. Mahdollisesti kyse on yhdestä isommasta tai kahdesta pienestä vierekkäisestä rakennuksesta tai huonetilasta. Tulisijasta tai rakennuksen perusta ei ole säilynyt merkkejä, mutta jäännöksen luoteis- ja kaakkoiskulmassa on halkaisijaltaan 35-60 cm kivet, jotka ovat voineet toimia hirsirakennuksen nurkkakivinä. Jäännös on kasvillisuuden peitossa ja siitä syystä vaikea havainnoida. Se sijaitsee aivan piha-alueen reunassa ja sen eteläpuolella kulkee itä-länsisuuntainen puro tai oja.</p> <p>Ensimmäisestä rakennuksesta ja röykkiöstä länteen on kiinteistöjen rajalla, noin 2 m etäisyydellä toisistaan on graniittiset portinpylväät (P: 6676331, I: 198248). Ne ovat kooltaan 20x35x125 cm ja molemmissa on kiinni pari rautaisia saranakoukkuja. Pylväistä länteen hahmottuu maastossa heikosti kulku-ura, mutta itäpuolella kasvillisuus on tiheää eikä sellaista voi havaita.</p> <p>Noin 50 m pylväistä itäkaakkoon alavalla ja kosteikkoisella entisellä niittyalueella on vielä vanha kaivo. Vain muutama vuosi sitten sen päällä on ollut kate, joka nyttemmin on romahtanut. Kaivo on rakennettu muotoilluista kuutiomaisista kivistä. Sen halkaisija on sisäpuolelta 120 cm ja ulkoa 200 cm. Syvyyttä ei pysty arvioimaan kaivon maatumisen ja sen sisälle romahtaneen katemateriaalin takia.</p> <p>Osa jäänteistä on mahdollisesti peräisin jo 1700-luvulta, jolloin tontin sanotaan kuuluneen laivuri Buskille. Torppaa ei kuitenkaan jostain syystä ole merkitty Västerkalaxin kylän 1780-luvulta peräisin olevalle isojakokartalle. 1920-luvulta lähtien alueella on asunut perheineen maisteri Granit, joka on perustanut sinne puutarhan ja palkannut puutarhurin sitä hoitamaan. Osa jäänteistä lienee tältä ajalta.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty osittain kyläalueeksi (AT). Osa siitä jää kaavan ulkopuolelle ja sillä on voimassa oleva ranta-asemakaava (M-r).
Kuvat:	133 - 137
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	

Kuva 135. Tulisijallisen rakennuksen perusta. Kuvattu koillisesta.

Inventointinumero:	4.2
Nimi:	Finnö Örshamn
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, torpat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6684705 I: 195074
Koordinaattien selite:	Asuinrakennuksen perustusten sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103209 HOUTSKÄR
Rekisterikylä:	Finnö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-614-3-12
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 15.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 4,4 km luoteeseen Finnön saaren pohjoisrannalla Höringsnäsin niemestä noin 200 m itään. Alue on laidunnuksessa olevaa kallioketoa, jolla kasvaa ruohovartista ketokasvillisuutta sekä mm. katarja ja taikananmarjapensaita. Kohteen itäpuolella on loma-asunto pihapiireineen ja ulkorakennuksineen.
Kohteen kuvaus:	<p>Rakennuksen perusta sijaitsee pienellä kohoumalla noin 50 m merenrannasta. Noin 9,5 x 6 m kokoinen rakennus on itä-länsisuuntainen. Sen ulkoseinien ja sisätilan kahtia jakavan väliseinän perustat erottuvat selvästi matalina maavalleina. Läntisen huonetilan koilliskulmassa on uuninperusta, joka on noin 1 m korkea ja kooltaan noin 1,5 x 1,5 m. Tulisijan perusta on rakennettu luonnonkivistä, mutta sen päällä muualla huonetilassa on melko runsaasti suhteellisen nuorelta vaikuttavaa punatiiltä.</p> <p>Rakennuksenperustan ja rannan välissä pienen kalliokielekkeen alla on toinen rakennuksen perusta. Suuntaansa 5,5 m olevan nelisivuisen perustan eteläreunan muodostaa kallio. Sen muut sivut on tehty luonnonmuovaamista, halkaisijaltaan 40-70 cm kivistä, joita on 1-2 kerroksessa. Luoteis- ja koilliskulmassa on isommat, halkaisijaltaan 1-1,5 m kivet. Perustan kaakkoiskulmassa kallion ja kiviperustan välissä on noin 2,5 m leveä aukko. Vastaava rakennelma tavattiin inventoinnissa dokumentoidun Åvensörin Picknäsin torpanpaikan yhteydestä.</p> <p>Kyseessä on tyypillinen paritupa ja siihen liittyvä ulko- tai rantarakennus. Viereisen kesäasunnon alla on vielä kolmas huomattavasti suuremman rakennuksen – mahdollisesti paritupaa uudemman asuinrakennuksen - kivijalka.</p> <p>Vanhimmassa arkistosta löytyvässä Finnön kylän tiluskartassa vuodelta 1800 ei kohteeseen ole merkitty asutusta,</p>

	mutta sen eteläpuolella on Hannaksen tilaan kuuluva Örshamn-niminen niitty. Toisaalta tiedetään, että Hannaksella on ollut Örshamnissa 1800-luvulla ainakin kaksi torpparia Michel Emanuelsson (1820-1891) ja Michael Severin (1861-1923). Kyseessä lienee nimenomainen torppa, joka on 1800-luvulla tai mahdollisesti jo aikaisemmin - sijaintikorkeutensa perusteella tuskin kuitenkaan ennen 1700-lukua – perustettu.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on varattu loma-asutukselle (RA) ja sille on merkitty yksi uusi rakennuspaikka.
Kuvat:	138 – 140
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen edellytyksiä. Kyseessä on kuitenkin säilyttämisen arvoinen kulttuuriperintökohde.

Kuva 139. Tulisijallisen rakennuksen perusta. Kuvattu lännestä.

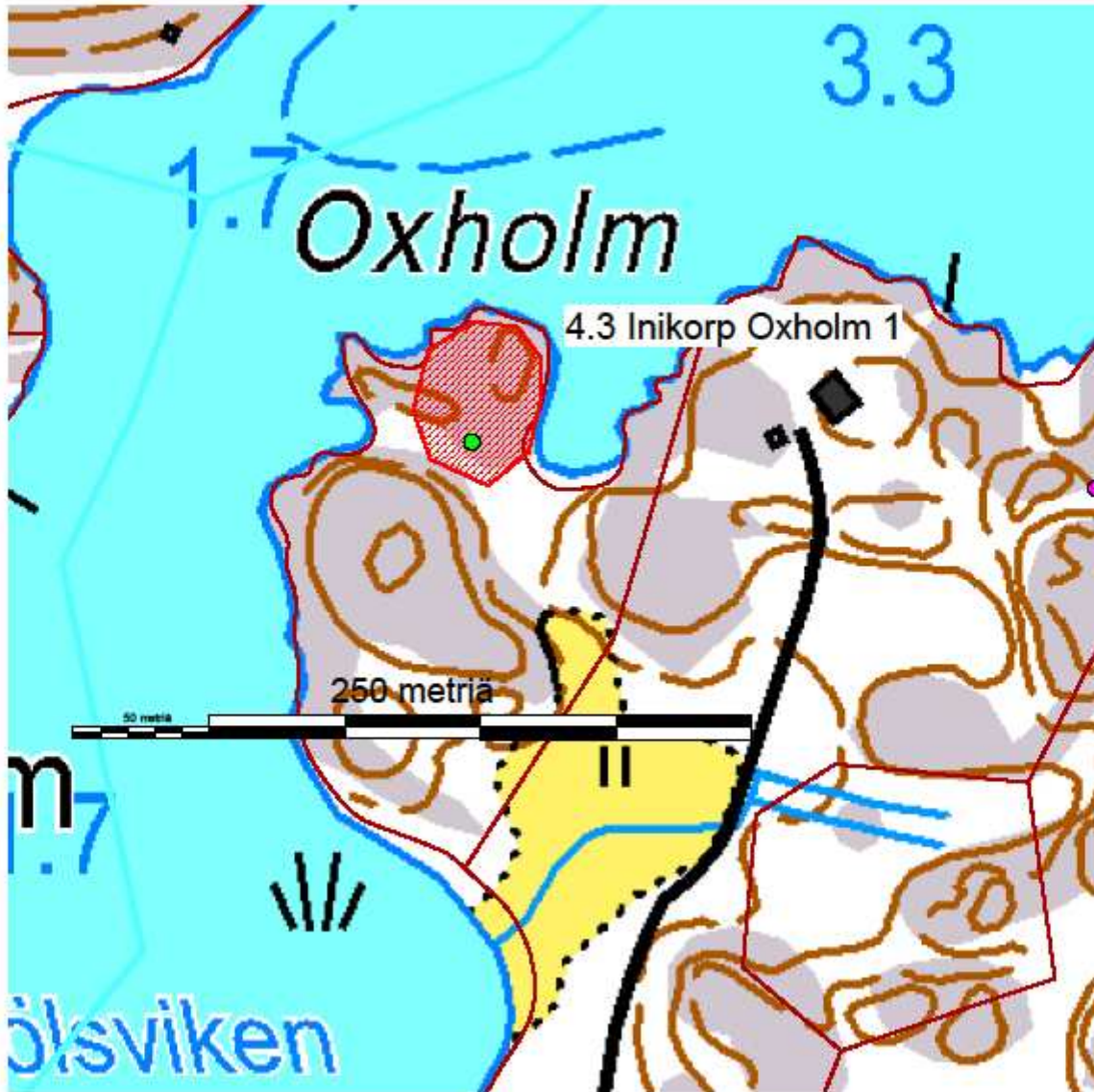

Inventointinumero:	4.3
Nimi:	Inikorp Oxholm 1
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, torpat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6679428 I: 202926
Koordinaattien selite:	Asuinrakennuksen perustusten sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta. Muiden rakenteiden maastossa mitatut sijaintikoordinaatit ilmoitetaan kohdekuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103212 KORPO
Rekisterikylä:	Inikorp
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-620-2-9
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 2.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 5,1 km kaakkoon Inikorven kylän koillisosassa olevan Näsetin luoteiskulmassa pienen niemen kärjessä. Sen ympäristössä on vanhoja käytöstä jääneitä, mutta avoimia niittyjä ja lehdeshakaa sekä paikoin jyrkkärinteisiä kallioharjanteita. Ympäristössä kasvaa huomattavan paljon sikoangervoa ja muuta kulttuurivaikutteista lajistoa.
Kohteen kuvaus:	<p>Kohteessa on kahden kalliopaljastuman välisellä alueella ainakin yksi noin 10 x 10 m kokoisen rakennuksen perusta, raivattuja alueita sekä runsaasti erilaisia kivirakenteita, jotka saattavat olla muiden rakennusten pohjia, aitoja ja raivausröykkiöitä. Kohteen tarkempi kartoittaminen ei inventoinnin yhteydessä ollut mahdollista rehevän kasvillisuuden takia.</p> <p>Kohteesta noin 70 m kaakkoon on myös mahdollinen kevyen rakennuksen perusta kallion ja niityn välisessä jyrkähössä rinteessä. Noin 80 m etelään kohteesta on tasaisella avokalliolla noin 70x100 cm kokoinen, 40 cm korkea ja halkaisijaltaan noin 30 cm kivistä koottu röykkiö. Kyseessä on ilmeisesti rajamerkki.</p> <p>Innikorven isojakokartassa vuodelta 1787 on Oxholmin niemen päässä on Västerbyn tilaan kuuluva Näs äng-niminen niitty. Niityn itäpuolelle on merkitty suorakaide, joka saattaa merkitä havaittua mahdollista kevyempää rakennuksen pohjaa, esim. latoa tms. Niemen kärkeen ei ole merkitty rakennuksia tässä eikä missään muussa tunnetussa historiallisessa kartassa. Toisaalta tiedetään, että Oxholmissa on ainakin 1800-luvun lopulla ollut Västerbyn torpparina Gustav Adolf Mårtenson (1830-1914) (Michelson 2014, s.144).</p>

	Kyseessä lienee nimenomaisen torpan paikka, joka on 1800-luvulla tai mahdollisesti jo aikaisemmin - sijaintikorkeutensa perusteella tuskin kuitenkaan ennen 1700-lukua – perustettu.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde kuuluu loma-asutukselle varattuun alueeseen (RA), jolle sille on merkitty kaksi uutta rakennuspaikkaa.
Kuvat:	141 – 144
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	Kohteen rajausehdotuksessa on huomioitu ainoastaan oletettu torpanpaikka niemen kärjessä. Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen edellytyksiä. Kyseessä on kuitenkin edustava saariston vanhasta asutuksesta kertova kokonaisuus, joka on säilyttämisen arvoinen.

Kuva 142. Pensaikon peittämä rakennuksen perusta. Kuvattu etelästä.

Kuva 143. Kivirakenteita rakennuksen pohjan ympäristössä. Kuvattu lounaasta.

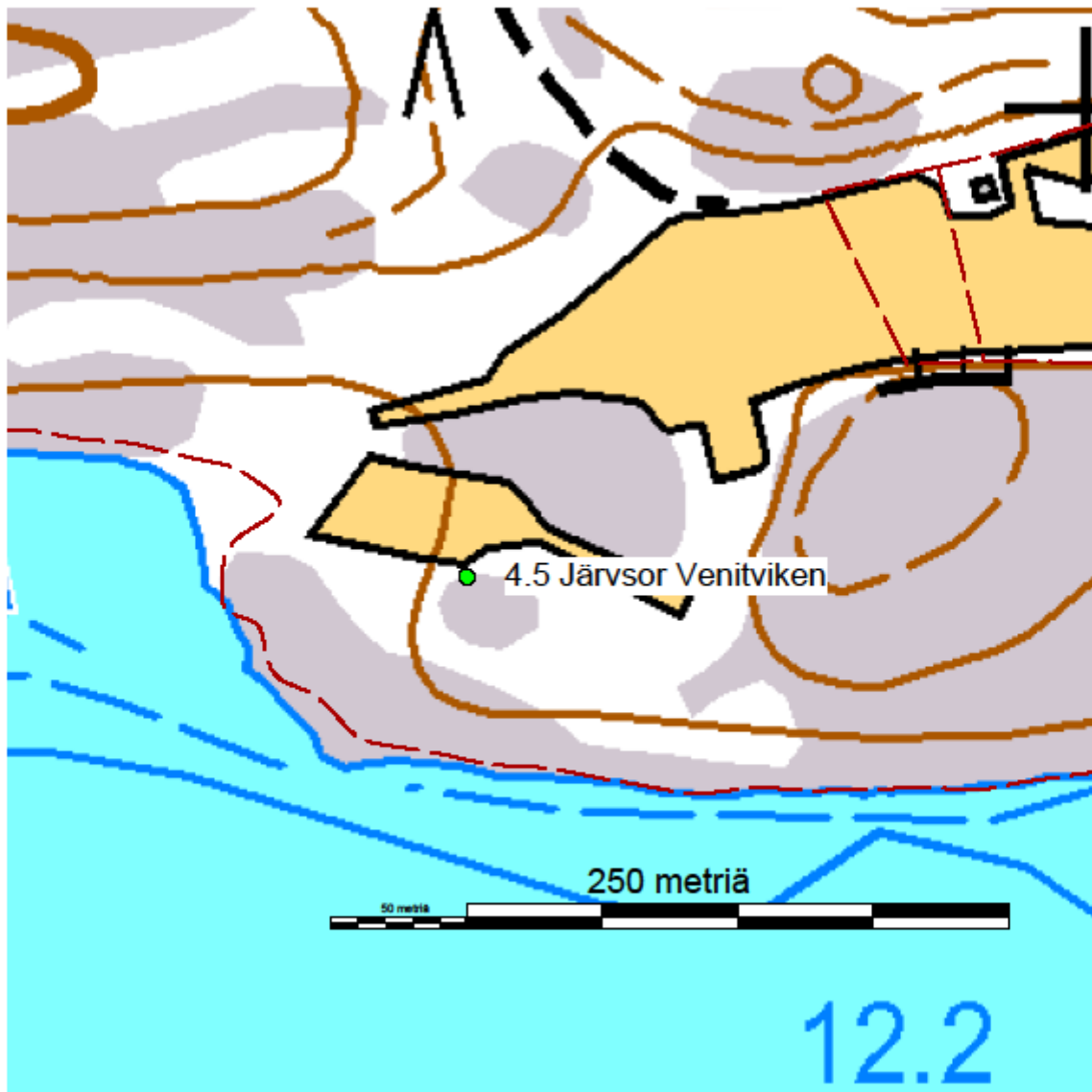
Inventointinumero:	4.4
Nimi:	Järvsor Hagaåkrarna
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, rökkiöt
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6692216 I: 207597
Koordinaattien selite:	Kohteen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	< 5 m mpy
Peruskartta:	104110 NORRSKATA
Rekisterikylä:	Järvsor
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-621-2-17
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 7.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 13,7 km koilliseen Järvsorin itäosassa hakamaisessa ympäristössä vanhojen pelto- ja niittykuvioiden väliin jäävällä kannaksella 10 m vanhasta romahtaneesta ladosta luoteeseen.
Kohteen kuvaus:	<p>Hieman ympäristöään korkeammalla paikalla, ilmeisesti pienellä kalliopaljastumalla sijaitsee pyöreähkö rökkiö. Se on kooltaan noin 3 x 4 m ja 50 cm korkea. Sammaloitunut rökkiö on koottu luonnonmuovaamista, halkaisijaltaan 15-55 cm kivistä.</p> <p>Kyse on todennäköisesti raivausrökkiöstä. Isojakokartalla vuodelta 1781-1782 sen itäpuolelle on merkitty "Haga ängen" -niminen niittyalue ja sen rajalle saaren poikki kulkeva aita. Nykyisellä maastokartalla taas kohteen länsipuolella on peltoa. Molemmat kuviot erottuvat maastossa selvästi. Yhdessä vanhan ladon ja ympäröivien niittyjen kanssa se muodostaa viehättävän pienimuotoisen kokonaisuuden vanhassa kulttuuriympäristössä.</p>
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa alue on varattu maaseutuelinkeinoille (MY).
Kuvat:	145 - 146
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 4), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	

Kuva 146. Röykiö, hakamaista ympäristöä ja romahtanut lato. Kuva luoteesta.

Inventointinumero:	4.5
Nimi:	Järvsor Venitviken
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, rökkiöt
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6691595 I: 206699
Koordinaattien selite:	Kohteen sijainti on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	5 m mpy
Peruskartta:	104110 NORRSKATA
Rekisterikylä:	Järvsor
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-621-1-22
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 7.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 12,6 km luoteeseen Järvsorin etelärannalla, Venitvikenin pohjukasta noin 100 m itään. Ympäristössä on vanhoja peltoja ja metsittyneitä niittykuvioita. Kohde sijaitsee kahden sellaisen välissä olevan matalan kallioharjanteen länsipäässä. Ympäristössä on tuoretta sekametsää.
Kohteen kuvaus:	Kaksi rökkiötä sijaitsee noin 10 m etäisyydellä toisistaan. Rökkiöistä pohjoisempi on kooltaan noin 2 x 2 m ja muodoltaan lähinnä nelikulmainen. Varsinkin sen eteläreuna ja siihen liittyvät kulmat ovat suoraa ja muodostuvat muuta rökkiötä isommista kivistä. Rökkiön keskustan profiili on selvästi kupera. Sen korkeus noin 50 cm ja se on rakennettu halkaisijaltaan 15-70 cm olevista luonnon muovamista kivistä. Reunoilla saattaa olla myös muotoiltuja kiviä. Eteläisempi rökkiö vaikuttaa hyvin samankaltaiselta kuin edellinen, mutta on hieman pienemmistä kivistä rakennettu ja muodoltaan epämääräisempi. Molemmat rökkiöt ovat sammaloituneita ja kivien välissä on humusta. Kohteen ympäristössä maastossa näkyviä niitty- ja peltokuvioita ei ole merkitty vuodelta 1781-82 peräisin olevalle Järvsorin isojakokartalle. Pohjoispuolinen peltoala sen sijaan näkyy nykyisellä peruskartalla. Rökkiöt voivat olla pellon raivaukseen liittyviä viljelyrökkiöitä, mutta todennäköisemmin kaksikiukaiseen riiehen tai rantarakennukseen liittyviä jäänteitä.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on merkitty aivan uusien rakennuspaikkojen (RA2) ja maaseutuelinkeinojen alueen (MY) rajalle.
Kuvat:	147 – 149
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 4), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	

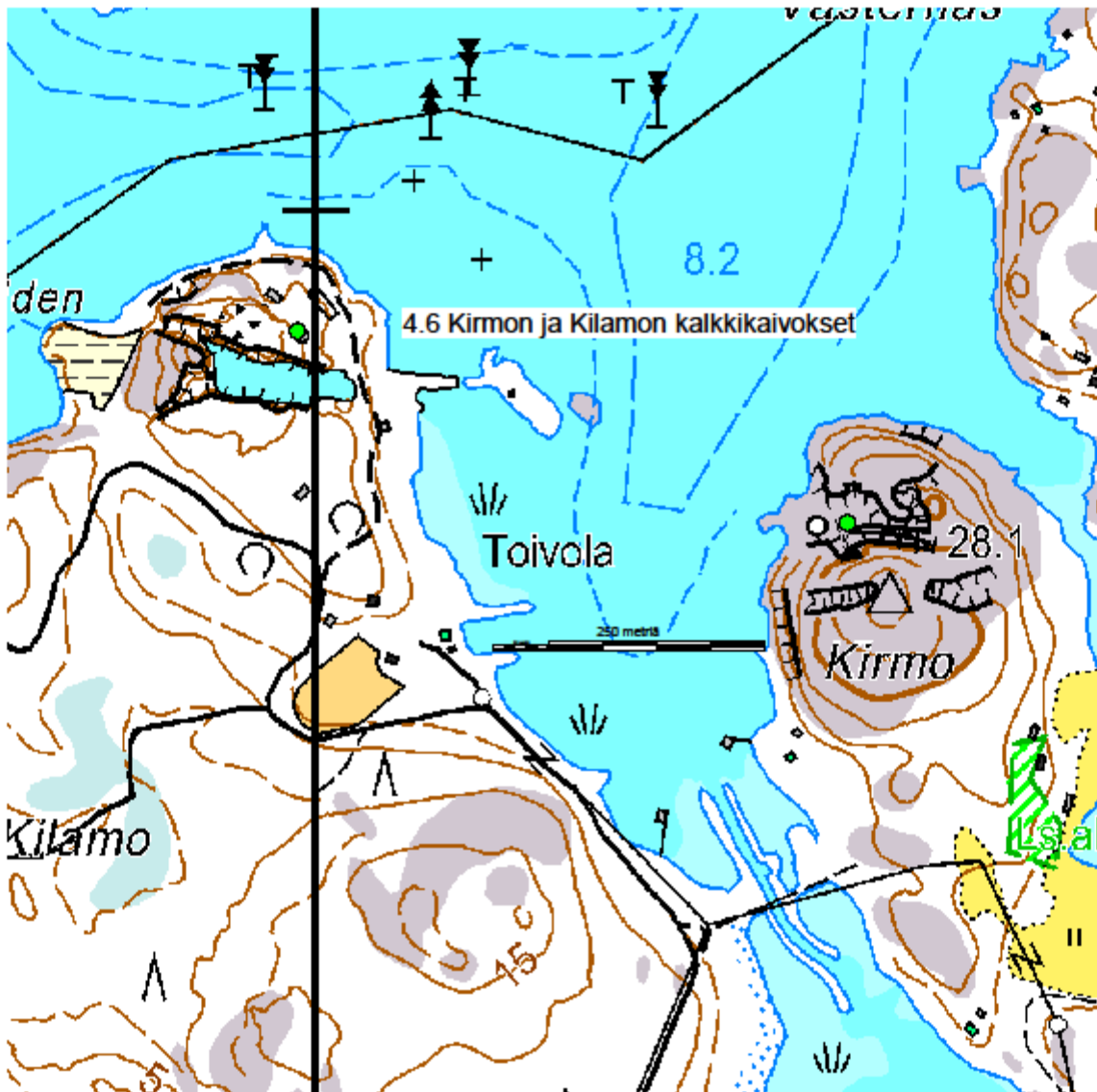

Kuva 147. Röykki-
öistä läntisempi.
Kuva kaakosta.

Inventointinumero:	4.6
Nimi:	Kirmon ja Kilamon kalkkikaivokset
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	raaka-aineen hankintapaikat, kaivokset
Lukumäärä:	2
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	Kilamo: P 6697440, I 198400 Kirmo: P 6697200, I 198900
Koordinaattien selite:	Kohteen suuntaa antava sijainti ja korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	0-30 m mpy
Peruskartta:	104107 (Kilamo), 104110 (Kirmo)
Rekisterikylä:	Åvenskär
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-648-878-1 (Kilamo), 455-648-1-17 (Kirmo)
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 24.7.2014 (Kilamo)
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 15,5 km pohjoiseen Ahvensaaren pohjoisrannalla. Syväälle saaren sisäosaan jatkuva lahti erottaa toisistaan Kilamon ja Kirmon niemet, joiden kärjissä kaivokset sijaitsevat. Ympäristö on jyrkkäprofiilista kalliomaastoa, mutta kasvillisuus on kalkkikallion vaikutuksesta rehevää ja lajisto omaleimaista. Kilamon kaivosaluetta ympäröi ja Kirmon kaivos on kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueella.
Kohteen kuvaus:	<p>Kohde sisältyy Valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön Länsi-Turunmaan saaristoasutus (5186). Museoviraston kulttuuriympäristön rekisteriportaalissa siitä kerrotaan: "Korppoon Åvensörens kalkkikiviesiintymä löydettiin 1700-luvulla. Aluksi kalkkikiven louhiminen ja polttaminen täydensi kalastuksesta ja maanviljelystä saatua elantoa. Varsinainen louhintä alkoi Kirmon niemellä 1800-luvulla. Kalkkia käytettiin laastin ja sementin lisäksi teollisissa tuotteissa mm. selluntuotannossa ja maanparannusaineena. 1930-luvulla esiintymän osti Paraisten kalkkivuori Oy (myöh. Partek, nyk. Nordkalk Oyj). Toiminta laajeni tällöin myös lahden vastarannalle, Ronuddenin puolelle, minne louhittiin laaja avolouhos. Tällöin kaivos työllisti 50 henkilöä. Kaivostoiminta lopetettiin 1950-luvulla."</p> <p>Nykyisin Kilamon kaivoksen alueella on nähtävillä mm. veden täyttämä avolouhos ja rantaa kiertävä sivukivipenger, kalkinpolttouunin alaosa ja muita kalkintuotantoon liittyviä rakennusten raunioita sekä runsaasti toimintaan liittyviä kuljetuslaitteita, koneiden osia ja muuta metalliromua. Niemien itäpuolella olevalla pienellä saarella on vanha dynamiittivarasto. Lahden takana on Kirmon kaivosalue, jonka kuvaus puuttuu.</p> <p>Kaivosalueet ovat kesäisin varsinkin veneilijöiden ja Ahvensaaren kesäasukkaiden suosima virkistys- ja nähtävyyshetki. Kaivostoiminnan päätyttyä Kilamon alue on palautunut yhteisöomistukseen, Kirmo on Metsähallituksen hallinnassa.</p>

Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa Kilamo on merkitty maaseutuelinkeinojen alueeksi ja Kirmo luonnonsuojelualueeksi. Molemmat sisältyvät kaavaan merkittyyn valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön (sra2, 1408)
Kuvat:	150 – 155
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 3), kohdekartta alla (Huom! Kohdekartan mittakaava poikkeuksellinen!)
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	On epäselvää miten paljon alueilla on säilynyt muinaisjään- nökseksi luettavia rakennelmia.

Kuva 150. Sivukivipengertä Kilamon niemen pohjoisrannalla. Kuvattu idästä.

Kuva 151. Kilamon avolouhokseen muodostunut järvi. Kuvattu lännestä.

Kuva 154. Kilamon kalkkiuunin piipun alaosa. Kuvattu lännestä.

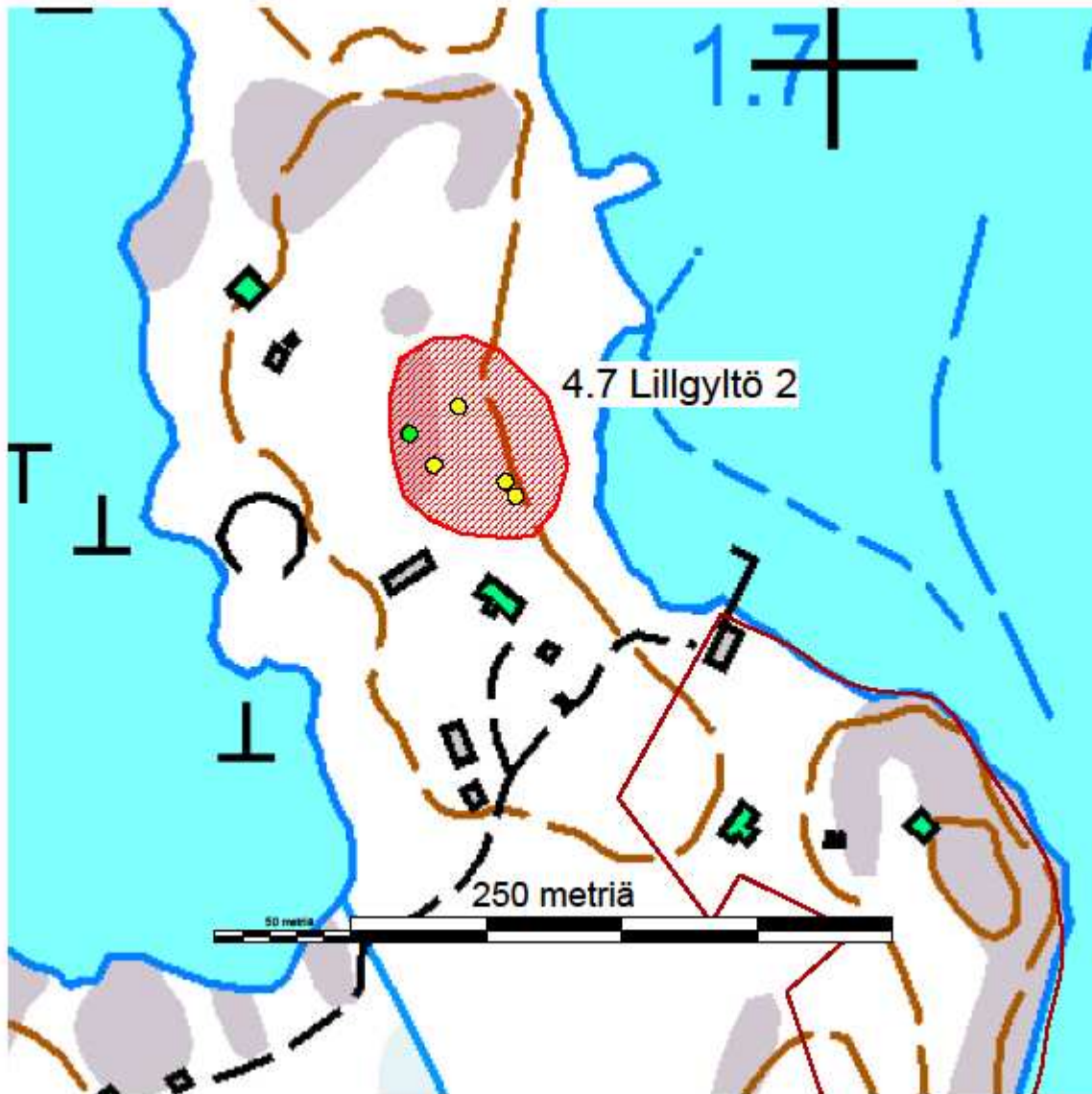
Kuva 153. Kirmon niemi Kilamon puolelta nähtynä. Kuvattu luoteesta

Inventointinumero:	4.7
Nimi:	Lillgyltö 2
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, kylänpaikat
Lukumäärä:	
Ajoitus:	historiallinen, 1700-1800-luku
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6677135 I: 189374
Koordinaattien selite:	Parhaiten säilyneen rakennuksen pohjan sijaintikoordinaatit on mitattu GPS:llä. Korkeus on arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103208
Rekisterikylä:	Lillgyltö
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-635-1-
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP, GL 8.7.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	<p>Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 10,2 km lounaaseen Lillgyltön saaren pohjoisosassa olevan Norruddenin keskivaiheilla. Alue on pääosin hoidettua pihamaata. Sen eteläpuolella on suojeltu historiallinen rakennus ja luoteispuolella uudempi loma-asunto. Kohteesta pohjoiseen on maastoa raivattu ilmeisesti uusia rakennuksia varten.</p> <p>Saaren pohjoiskärjessä kasvaa piha-alueiden ulkopuolella laajalti tiheää katajapensaikkaa. Rantoja kiertää lehtipuu (leppä) vyöhyke. Sikoangervoa kasvaa monin paikoin melko runsaasti.</p>
Kohteen kuvaus:	<p>Kokonaisuuteen kuuluu ainakin kolme tai neljä rakennuksen perustaa ja yksi kivirivi.</p> <p>Parhaiten säilynyt rakennuksen perusta sijaitsee korkeimmalla kohdalla niemen keskivaiheilla pihamaan ja katajikon rajalla. Pohjois-eteläsuuntaisen rakennuksen koko on noin 5,8 x 4,0 m. Seinän perusta on ladottu luonnon muovamista kivistä. Itäseinän sisäpuolella on maavalli, jonka korkeus on noin 20 cm. Rakennuksen luoteisnurkassa on noin 2,5 x 3 m kokoinen ja 70 cm korkea, maatonut tulisijan perusta. Tulisijan ja kaakkoisnurkan välissä on noin 35 cm syvä kuopanne, mahdollinen kellarin paikka. Pohjoisseinän ulkopuolella on maantasaista kiveystä.</p> <p>Rakennuksesta noin 8 m eteläkaakkoon on itä-länsi-suuntainen matala, yksinkertainen kivirivi, jonka itäpäässä on noin 50 cm korkea kivi. Kivirivin pituus on ainakin 7 m. Kyseessä on mahdollisesti tonttien raja.</p> <p>Ensin mainitusta rakennuksesta noin 5 m koilliseen on 3,5 x 4,5 m laajuinen kivikko, jonka päällä on punatiilen paloja.</p>

	<p>Ainakin sen lounais-, luoteis- ja kaakkoiskulmassa on isompi kivi, joka saattaisi olla rakennuksen nurkkakivi. Muita rakenteita siitä ei hahmotu.</p> <p>Ensin mainitusta rakennuksenperustasta 40-50 m kaakkoon on kaksi rannansuuntaisesti vierekkäistä uuninperustusta noin 10 m etäisyydellä toisistaan. Molemmat ovat kooltaan noin 2,5 x 2,5 m, noin 60 cm korkeita ja turpeen peitossa. Pohjoisen puoleisen tulisijan ympärillä hahmottuu matalan maavallin perusteella noin 4,5 x 3,3 m kokoisen rakennuksen seinälinjat. Eteläisen uunin pohjan ympärillä sellaisia ei ole, mutta sen luoteiskulmassa on muotoiltu, noin 20 x 25 cm kokoinen särmikäs kivi. On mahdollista, että molemmat tulisijat kuuluvat samaan, ensin mainittua keveämmin perustettuun rakennukseen.</p> <p>Lillgyltön saari on ollut asumattomana ulkoverokylänä 1500- ja 1600-luvulla, mutta Eljas Orrmanin (Finska skären, Konstasamfundet 1990, s.235) mukaan se on todennäköisesti ollut asuttuna ennen tätä keskiajalla. 1816 ja 1818 laaditulla kartalla saarelle on merkitty kaksi taloa ja nuottavarvi. Kohteen rakennukset sijoittuvat Turun maakuntamuseossa sen pohjalta laaditun maisemahistoriakartan perusteella talon b tontille, joka nykyään on autiona. Talon a tontilla sijaitsee suojeltu asuinrakennus.</p>
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on osa loma-asutukselle (RA) varattua aluetta, jolle on merkitty neljän olemassa olevan rakennuksen lisäksi neljä uutta rakennuspaikka.
Kuvat:	156 – 158
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 2), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen edellytyksiä. Kyseessä on kuitenkin edustava ulkosaariston varhaisesta asutuksesta kertova kokonaisuus, joka on säilyttämisen arvoinen.

Kuva 158. Eteläisempi rannan lähellä oleva tulisijan ja rakennuksen perusta. Taustalla muuta aluetta. Kuvattu etelästä.

Kuva 156. Taustalla parhaiten säilynyt rakennuksen perusta, etualalla mahdollisesti toisen rakennuksen jäänteitä. Kuva idästä.

Inventointinumero:	4.8
Nimi:	Norstu
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, kiviaidat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6685876 I: 202869
Koordinaattien selite:	Kohteen keskipiste ja korkeus on arvioitu maastokartalta. Kiviaidan päiden GPS:llä mitatut koordinaatit ilmoitetaan kohteen kuvauksen yhteydessä.
Korkeus merenpinnasta:	5 m mpy
Peruskartta:	103212
Rekisterikylä:	Vattkast
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-645-3-60
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 19.8.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 6 km koilliseen Vattkastin pohjoisrannalla Vattkastin kyläalueen pohjoispuolella ja Norrstrandsin länsipuolella. Merenrantaan on matkaa noin 65 m. Maasto kohteella on mäntyä kasvavaa rantakalliota. Pohjoispuolella on rannassa loma-asunto, etelässä kallion alapuolella on viljelyssä olevaa peltoa.
Kohteen kuvaus:	Melko hyväkuntoisen ja huolellisesti ladotun kiviaidan pituus on noin 30 m, leveys 50-100 cm ja korkeus 20-60 cm. Se on rakennettu luonnon pyöristämistä kivistä, joiden halkaisija on 30-90 cm. Aita on lounas-koillisuuntainen siitä noin 10 m päässä olevan pellon reunan mukaisesti, mutta kulkee muutamaa metriä korkeammalla kallioharjanteella. Aidan lounaispään koordinaatit ovat: P 6685878, I 202857 ja koillispään: P 6685877, I 202882. Koillisessa aita päättyy nousevaan kalliojyrkänteeseen, lounaassa kallioharjanteen loivasti laskevaan reunaan. Aidan lounaispuolella on siitä erillään hajanaisessa kasassa kiviä, jotka vaikuttavat pelolta raivatuilta. Viereinen pelto on merkitty vuodelta 1767 olevaan Vattkastin kylän isojakokarttaan. Sen pohjoisreuna noudattaa melko tarkoin nykyistä pellon reunaa. Pellon pohjoispuolelle on merkitty ainoastaan kalliota, eikä tälle reunalle ole merkitty aita kuten pellon vastakkaiselle reunalle. Sijaintinsa puolesta aita ei voida suoraan liittää pellon raivaukseen, mutta sijaintikorkeutensa takia se ei liene myöskään paljon tätä vanhempi. Se on kuitenkin arvokas yksityiskohta Vattkastin kylän kulttuurimaisemassa.
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde sijaitsee kyläalueella (AT) rantavyöhykkeellä jolle on merkitty kuusi uutta rakennuspaikkaa.
Kuvat:	159

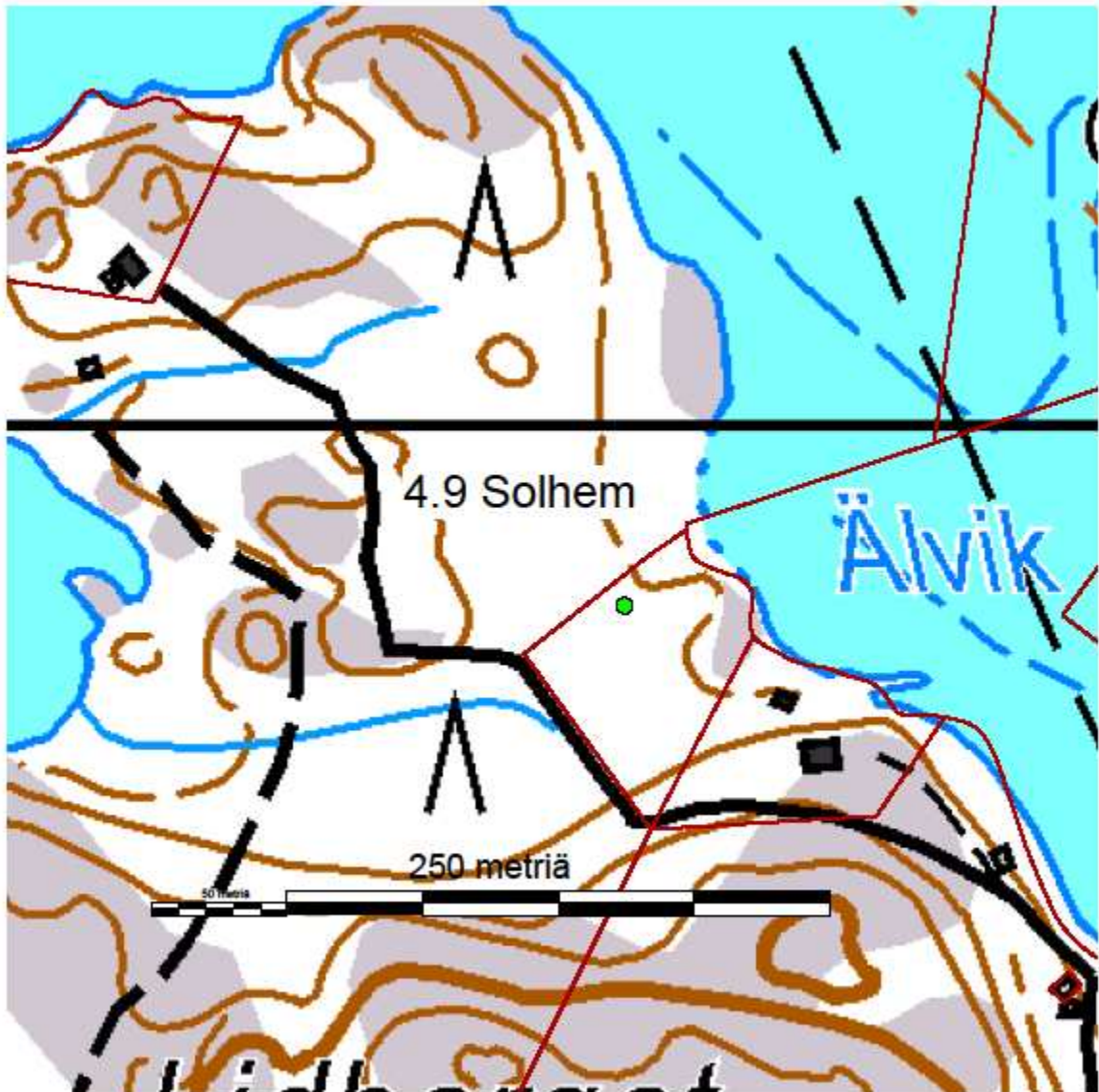

Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	

Inventointinumero:	4.9
Nimi:	Solhem
Rauhoitusluokka	muu kulttuuriperintökohde (ehdotus)
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, torpat
Lukumäärä:	1
Ajoitus:	historiallinen
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	P: 6684303 I: 199719
Koordinaattien selite:	Rakennuksen tulisijan paikka on mitattu maastossa GPS:llä ja korkeus arvioitu maastokartalta.
Korkeus merenpinnasta:	2,5 m mpy
Peruskartta:	103212
Rekisterikylä:	Galtby
Kiinteistötunnus/tunnukset:	445-615-5-2
Aiemmat tiedot ja löydöt:	-
Inventoija ja tarkastusaika:	MP 25.6.2014
Kohteen sijainti ja ympäristö:	<p>Kohde sijaitsee Korppoon kirkosta 2,7 km koilliseen Galtbyn historiallisen kyläalueen pohjoispuolella, Älvikin lahden länsirannalla ja Träsknäsin tien itäpuolella.</p> <p>Rakennuksen paikka sijaitsee vanhan pellon ja rantakallion välisellä tasanteella. Rakennuksen perustusten ympäristö on hakamainen ja alueella on edustava kulttuurivaikutteinen kasvilajisto: humalaa, pähkinää, taikinamarjaa ja kevätesikkaa. Viljellyt alat näkyvät maastossa selvästi peltojen erottamina, mutta niillä kasvaa nykyään vanhaa kuusimetsää sekä paikoin tammea ja muita puita.</p>
Kohteen kuvaus:	<p>Vanhan rakennuksen pohjasta on parhaiten säilynyt tulisijan perusta, joka on noin 50 cm korkea ja kooltaan noin 160x160 cm. Se on luonnonkivistä rakennettu, päältä kupera ja sammaloitunut. Suuaukon suunta on ilmeisesti lounaaseen.</p> <p>Tulisija sijoittuu noin 9 m pitkän lounas-koillis-suuntaisen seinälinjan keskivaiheille. Tulisijasta lounaaseen perusta on kivistä tehty, koillispäässä se erottuu maavallina, kuten myös siihen liittyvä luode-kaakkois-suuntainen, noin 8 m pitkä seinälinja. Uunin ja koilliseen välissä on noin 1x2 metrin laajuinen ja 0,5 m syvä kuoppa, jonka pohjalla on joitakin kiviä. Kyseessä on mahdollisesti kellarikuoppa. Pienempi kuopanne on rakennuksen itäkulman sisäpuolella.</p> <p>Noin 25 m tulisijasta etelään on pienen kalliokohoaman pohjoispäässä soikeahko, tasalakinen rökkiö, jonka koko on noin 2 x 2,4 m ja korkeus 35 cm. Se on tehty halkaisijaltaan 25-50 cm:n luonnonkivistä. Rökkiö on sammaloitunut ja sen päällä on isohko kanto. Koska rökkiö sijaitsee lähellä vanhaa peltoa, kyseessä on todennäköisesti viljely-rökkiö. Vaikka sen ympäriltä ei löytynyt rakennuksen perustaa, se voi myös olla toisen tulisijan perusta.</p>

	Historiallisista kartoista ei ole löytynyt alueelle merkittyä rakennusta. Galtbyn isojakokartassa vuodelta 1787 on alueelle merkitty niittyä. Isojaon täydennyskartassa 1917, ja asiakirjoissa on Solhemin palsta (Solhen parcell 5:2) erotettu Holstaksen tilasta. Voidaan olettaa, että torppa on perustettu isojalon jälkeen. Sen autioitumisesta ei ole tietoa.
Tiedossa olevat maankäytöhankkeet:	Valmisteilla olevan rantaosayleiskaavan luonnoksessa kohde on varattu loma-asutukselle (RA) ja sille on merkitty yksi uusi rakennuspaikka.
Kuvat:	160-162
Kartat:	Inventoinnin yleiskartta (Liite 1, sivu 1), kohdekartta alla
Löydöt:	-
Huomioitavaa:	Vaikka kohde ei täytä kiinteän muinaisjäännöksen tunnusmerkkejä, on kyseessä edustava kulttuuriperintö- ja luontokokonaisuus, joka tulisi säilyttää.

Kuva 160. Talonpaikka ja sen
ympäristöä. Kuva lounaasta.

Kuva 161. Tulisija perustus.
Kuva koillisesta.

Kuva 162. Todennäköinen vil-
jelyröykkiö asuinpaikan yhtey-
dessä. Kuva pohjoisesta.

5.5 Muita maastohavaintoja

Inventointialueella liikuttaessa tavattiin maastossa lukuisia ihmistoiminnan tuloksena syntyneitä jäänteitä, joita ei voida pitää muinaisjäännösinä tai kulttuuriperintökohteina. Tyypillisiä tällaisia historiallisen ajan maaseutuympäristössä esiintyviä jäänteitä ovat erilaiset raivaus- ja viljelyröykkiöt sekä tilojen välisillä rajalinjoilla olevat röykkiöt, röykkiörivit ja muut rajamerkit. Myös erilaisten pylväiden tukikiveykset saattavat karussa saaristoympäristössä toisinaan olla hyvin silmäänpiistäviä. Oman ryhmänsä näyttäisivät muodostavan joitakin vuosikymmeniä vanhat rantautumispaikat keskisuurissa saarissa Finnöllä (ei dokumentoitu), Järvsorissa ja Pilkolholmenilla. Kyseessä on vesirajasta nousevat ja joitakin kymmeniä metrejä jatkuvat vierekkäiset urat, joita joskus reunustaa suorastaan kivivalli. Tavatuista kohteista erikoisimpia ja ilmeisesti ai-
nutlaatuisia ovat kuitenkin kallion rakoon kiilattu varrellinen rautarengas Marvikissa, suurikokoisista pystyyn asetetuista kivilaaioista tehty rakennuksenperusta Rumarin Hannaksessa ja kalliolle ladottu yksinkertainen kivikehä Ämlothin kaakkoisrannalla.

Useimmat mainituista kohteista dokumentoitiin maastossa samalla tarkkuudella kuin varsinaiset muinaisjäännöskohteet. Joidenkin kohdalla suojelustatus selvisi vasta jälkitöiden yhteydessä esimerkiksi historiallisen kartta-aineiston perusteella. Muutamat dokumentoitiin käytettäväksi referenssiaineistona. Kohdekuvauksia ei kirjoitettu puhtaaksi eikä kohteita merkitty lopullisiin inventointiraportin karttoihin. Koska myös tämän laatusilla kohteilla saattaa kuitenkin olla esimerkiksi tutkimuksellista tai suojelu-
arkeologista arvoa, on alla esitetty luettelo ja raporttiin liitetty valokuvia joistakin tällaisista kohteista.

Kohde/alue	Sijainti ETRS-TM35FIN – koordinaatistossa		Merkintä kaavassa	Tarkastus- aika ja tar- kastaja	Kuva (t)	Laatu
	P	I				
Järvsor Norr- strand	6692357	207211	RA	MP 7.8.	-	Rantautumispaikka, moderni
Järvsor Vängerviken	6691976	207650	RA, MY	MP 7.8.	178	Kivirakenne, ilm. merimerkin tai sähköpylvään tukiröykkiö
Klädersö Lillström	6682492	193331	RA	GL 23.7.	-	Pieni viiden kiven muodostama "röykkiö"
Klädersö Långnäsudden	6682531	193062	MY	GL 23.7.	-	Rautatappi kalliossa, kiinteistön rajamerkki
Kudugrund	6678304	203457	RA	MP 2.7.	166	Kivikehä kalliolla, moderni
Lillgyltö SE	6676455	189378	MY	MP, GL 8.7.	170	Pieni röykkiö kalliolla
Lillpensor Hjelmäng	6691566	197407	RA, MY	MP 8.8.	179	Raivausröykkiöitä vanhan niittykuvion reunoilla
Marvik	6678724	194998	MY	MP 3.7.	167, 168	Rautarengas kalliossa
Näset	6678288	194681	MY	MP 3.7.	169	Rivi pieniä röykkiöitä vanhalla tilojen rajalla
Pilkholmen	6693654	205155	RA	GL, MP 6.8.	176, 177	Rantautumispaikka, moderni
Rumar Hannas	6677076	202938	AT	MP 1.8.	175	Historiallisen rakennuksen perusta
Stenholm	6680403	194826	SL	MP 16.7.	171	Rajamerkki tai kaksi
Stora Bjornholm 3	6686750	201162	MY	MP 25.7.	172, 173	Kaksi rajaröykkiötä
Vatkast Dragsudden	6685521	203759	RA, MY	MP 26.6.	163	Kivirakenne, ilm. sähköpylvään tukikiveys tms.

Vatkast Korsud- den	6684891	201967	RA, LV, MY	MP 26.6.	164, 165	Vanha rajakivi kiinteistöjen rajalla
Vårdberg	6676678	203829	MY	MP 1.8.	174	Muutamia röykkiöitä van- halla tilojen rajalla
Ämlot	6691436	204780	MY	GL, MP 30.7.	180	Kivikehä kalliolla, moderni?

5.6 Inventointialueen ulkopuolella olevat tarkastetut kohteet

Varsinaisen inventointialueen ulkopuolella olevia ennestään tunnettuja muinaisjään-
nöskohteita tarkastettiin maastotöiden lomassa neljä, uusia muinaisjäännöskohteita
kaksi, yksi mahdollinen muinaisjäännos ja kaksi uutta kulttuuriperintökohdetta. Kohtei-
den tarkastus ja dokumentointi tuli ajankohtaiseksi joko yleisövihjeiden perusteella tai
sattumalta lähellä olevalla kaava-alueella liikuttaessa.

Näiden kohteiden dokumentoinnissa noudatettiin samoja periaatteita kuin kaava-alu-
eella inventoitujen kohteiden osalta. Kohdetietoja ei kuitenkaan esitetä tässä rapor-
tissa yksityiskohtaisesti, vaan niistä raportoidaan museoviranomaisille erikseen Mu-
seoviraston tarkastuslomakkeella.

Inventointialueen ulkopuolella olevat tarkastetut kohteet ovat:

Kohteen nimi ja mahd. tunnus muinaisjäännosrekisterissä	Kohteen laatu	Rauhoitusluokka (ehdotus)
Dummeldalen 279010022	Kivikautinen asuinpaikka	Kiinteä muinaisjäännos
Pellas 279000003	Rakkakuoppa	Kiinteä muinaisjäännos
Prostberget 279010002	Hautaröykkiö ja rakkakuoppia	Kiinteä muinaisjäännos
Rauvais 279010021	Kivikautinen asuinpaikka	Kiinteä muinaisjäännos
Korppoon kotiseutumuseo	Historiallinen asuinpaikka	Kiinteä muinaisjäännos
Prostbergetin uimaranta	Ryssänuuniryhmä	Kiinteä muinaisjäännos
Verkanberget	Rakkakuoppia	Mahdollinen muinaisjäännos
Järvsor Marttikuru	Viljelyröykkiö	Muu kulttuuriperintökohde
Järvsor Österåker	Kiviaita	Muu kulttuuriperintökohde

Keskeiset lähteet

Arkistolähteet

Brusila, Heljä. 2001. Korppoo Dummeldalen Arkeologisen kohteen tarkastus.

Brusila, Heljä. 2001. Korppoo Rauvais. Arkeologisen kohteen tarkastus.

Brusila, Heljä. 2010. Länsi-Turunmaa (ent. Korppoo) Kyrklandet Rumarbergen. Arkeologisen kohteen tarkastus.

Fredriksson, Margit. 1931. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösten tarkastuksia 1931.

Grönstrand, Lars. 1940. Museoviraston arkistossa säilytettävä, valtionarkeologi Nordmanille osoitettu ja 9.10.1940 päivätty. Korppoosta löytynyttä ryssänuunialuetta koskeva kirje ja siihen liittyvät karttaluonnokset (2 kpl).

Kokko, Rami. 2012. Norrskata Olofsnäs. Vedenalaisinventointi.

Kopola, Marja. 1971. Korppoon kunnan kiinteät muinaisjäännökset. Inventointikertomus ja luettelo kiinteistä muinaisjäännöksistä.

Tuovinen, Tapani. 1980. Korppoo Galtby Galtby skola. Uhrikiven tarkastus 24.5.1980.

Tuovinen, Tapani. 1986. Korppoo Åvensor Märte. Kalliomerkkiryhmän tarkastus 3.5.1986.

Digitaaliset lähteet

Arkistolaitoksen ylläpitämä Digitaaliarkisto, <http://digi.narc.fi>

- pitäjänkartat
- isojako-, tilus- ja lohkomiskartat
- asutuksen yleisluettelo

Maanmittauslaitoksen ylläpitämä Paikkatietoikkuna, <http://www.paikkatietoikkuna.fi>

- kiinteistöt
- geologia

Museoviraston ylläpitämä Kulttuuriympäristö -rekisteriportaali, <http://kulttuuriymparisto.nba.fi>

- muinaisjäännösrekisteri
- kulttuuriympäristön tutkimusraportit
- valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Kirjallisuus

Dahlström, Svante. Ryssugnarna och den ryska skärgårdsflottan. Finskt museum 44 (1937), s. 14-70.

Fagerlund, L. W. Anteckningar om Korpo och Houtskärs socknar. Sommarstudier af L. W. Fagerlund. Finska vetenskaps-societeten, 1878.

Gardberg, Carl Jacob et al. Åboland. Hembygdsbok utgiven av De Åboländska lärarföreningarna. Åbo tidnings och tryckeri aktiebolag, 1954.

Huldén, Niklas & Westerlund, Kasper (toim.). Bottnisk Kontakt XVI, Maritimhistorisk konferens, Skärgårdcentrum Korpoström, 3-5 februari 2012, Huvudtema: Kontakter och/eller konflikter. Korpo Kulturgille r.f., 2012.

Michelson, Kurt V. Korpo Kyrklandet. Korpo Henbygdsföreningen rf, 2014

Niukkanen, Marianna (toim.). Historiallisen ajan kiinteät muinaisjännökset. Tunnistaminen ja suojele. Museoviraston rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3. 2009.

Salo, Unto et. al. Luettelo Suomen rannikon hautaraunioista. Karhunhammas 14. Turun yliopisto, kulttuurien tutkimuksen laitos, arkeologia, 1992.

Tallgren, A. M. Varsinais-Suomea pitkin ja poikki. Kirjoitelmia ja kuvauksia. Hämeenlinna, 1918.

Tallgren, A. M. Varsinais-Suomen esihistoria. Varsinais-Suomen historia I. Varsinais-Suomen historiantutkimusyhdistys r.y. 1931.

Tuovinen, Tapani. Saaristomeren varhaismetallikautiset hautarauniot. Karhunhammas 10. Turun yliopisto, kulttuurien tutkimuksen laitos, arkeologia, 1985.

Tuovinen, Tapani. The burial cairns and the landscape in the archipelago of Åboland, SW Finland, in the Bronze Age and the Iron Age. Oulun yliopisto, 2002.

Tuovinen, Tapani. Ulkosaariston arkeologiaa. Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueen inventointi 1994-1997. Metsähallitus, luonnonsuojelu, 2000.

Zilliacus, Kurt (toim.). "Finska skären". Studier i åboländsk kulturhistoria / utgivna av Konstsamfundet till dess 50-årsjubileum 1990. Föreningen Konstsamfundets publikationsserie. Helsingfors 1990.

Luettelo inventointiraporttiin liittyvistä valokuvista

Tiedoston nimi: Kuvatiedoston nimi raportin liitteenä olevalla erillisellä CD-levyllä
Kohdenro ja Kohde: Raportissa esiintyvä muinaisjäännöskohteen numero ja nimi
Pvm: Kuvauspäivä, 2014
Suunta: Ilmansuunta, josta käsin kohde on kuvattu
Kuvaaja: MP = Marja Pälikkö, GL = Göran Lybäck

Kuvan nro	Tiedoston nimi	Kohde nro	Kohde	Pvm 2014	Suunta	Kuvaaja	Kuvan aihe
1	1040844	1.2	Hagaudd	3.7.	N	MP	Yleiskuva röykkiöstä ja sen ympäristöstä
2	1040845	1.2	Hagaudd	3.7.	NE	MP	Röykkiön koillisen puoleinen uloke
3	1040846	1.2	Hagaudd	3.7.	NW	MP	Röykkiön lounaisuloke ja reunakehää
4	1040847	1.2	Hagaudd	3.7.	NW	MP	Röykkiön luoteen puoleinen uloke
5	1040848	1.2	Hagaudd	3.7.	SW	MP	Röykkiön kaakon puoleinen uloke sekä yksi tai useampi reunakehä
6	1040849	1.2	Hagaudd	3.7.	W	MP	Röykkiön keskellä oleva kraateri
7	1050313	1.4	Kvarnudd	18.8.	SE	MP	Uuni A
8	1050314	1.4	Kvarnudd	18.8.	E	MP	Uuni B
9	1050315	1.4	Kvarnudd	18.8.	NE	MP	Mahdollinen uuni C
10	1050316	1.4	Kvarnudd	18.8.	E	MP	Mahdollinen uuni D
11	1050317	1.4	Kvarnudd	18.8.	NW	MP	Uuni E
12	1050318	1.4	Kvarnudd	18.8.	S	MP	Uuni F
13	1050319	1.4	Kvarnudd	18.8.	E	MP	Uuni G
14	1050320	1.4	Kvarnudd	18.8.	E	MP	Uuni H
15	1050321	1.4	Kvarnudd	18.8.	W	MP	Uunit I ja J ympäristöineen
16	1050323	1.4	Kvarnudd	18.8.	S	MP	Uuni L etualalla. Siirtolohkareiden välistä näkyy uuni K.
17	1050324	1.4	Kvarnudd	18.8.	SW	MP	Uuni M
18	1050325	1.4	Kvarnudd	18.8.	N	MP	Uuni N
19	1050326	1.4	Kvarnudd	18.8.	S	MP	Uuni O
20	1050168	1.5	Mikonpelto	5.8.	SW	MP	Uuni A
21	1050169	1.5	Mikonpelto	5.8.	N	MP	Uuni B
22	1050170	1.5	Mikonpelto	5.8.	NE	MP	Uuni C
23	1050171	1.5	Mikonpelto	5.8.	NW	MP	Uuni D
24	1050172	1.5	Mikonpelto	5.8.	E	MP	Kallion reunaan kaivettu kuoppa muinaisjäännösalueen länsipuolella. Taustalla vanhoja puutarhakasveja.
25	1050176	1.5	Mikonpelto	5.8.	S	MP	Uuni E
26	1050177	1.5	Mikonpelto	5.8.	NNE	MP	Uuni F
27	1050178	1.5	Mikonpelto	5.8.	E	MP	Uuni G ja sen ympäristöä
28	1050179	1.5	Mikonpelto	5.8.	N	MP	Mahdollisesti kokonaan tuhotun uunin pohja piha-alueella
29	1050180	1.5	Mikonpelto	5.8.	S	MP	Uunit H ja I pihamaa-alueella.
30	1050181	1.5	Mikonpelto	5.8.	W	MP	Uuni J
31	1050183	1.5	Mikonpelto	5.8.	SW	MP	Uuni K
32	1050184	1.5	Mikonpelto	5.8.	SW	MP	Uunin K sisäholvausta
33	1050185	1.5	Mikonpelto	5.8.	W	MP	Uuni K
34	1040952	1.7	Näsudden 1	17.7.	S	MP	Liiduttu hakkaus kalliassa
35	1040958	1.7	Näsudden 1	17.7.	S	MP	Hakkauksen sijaintiympäristöä. Göran Lybäck seisomassa kirjoituksen vieressä.

Korppoon rantayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
Marja Pälkkö / Paraisten kaupunki 2014

36	1040949	1.8	Åkerback	17.7.	N	MP	Historiallisen rakennuksen perusta tien ja piha-alueen välissä.
37	1040907	1.9	Lempersö län-siranta	9.7.	E	MP	Rantakalliolle vedettyjä hylynosia
38	1040910	1.9	Lempersö län-siranta	9.7.	N	MP	Yksityiskohtia rantakalliolle vedetyistä hyllynosista
39	1040911	1.9	Lempersö län-siranta	9.7.	N	MP	Yksityiskohtia rantakalliolle vedetyistä hyllynosista
40	1040912	1.9	Lempersö län-siranta	9.7.	N	MP	Yksityiskohtia rantakalliolle vedetyistä hyllynosista
41	1040913	1.9	Lempersö län-siranta	9.7.	W	MP	Rantakalliolle vedettyjä hyllynosia
42	1050240	2.1	Lillpensor Antäng	8.8.	N	MP	Vallimaisen rökkiön pohjoispäätä
43	1050241	2.1	Lillpensor Antäng	8.8.	W	MP	Vallimaisen keskiosaa, jossa kivet ovat muuta rakennetta pienempiä ja tiiviimmin ladottuja
44	1050243	2.1	Lillpensor Antäng	8.8.	SSE	MP	Vallimaisen rökkiön eteläpäätä
45	1040929	2.2	Finnö	15.7.	S	MP	Läntisen jatulintarhan keskiosaa
46	1040930	2.2	Finnö	15.7.	W	MP	Pieni latomus läntisen labyrintin kaakkoispuolella, mahdollinen kolmannen jatulintarhan jäännös
47	1040931	2.2	Finnö	15.7.	SE	MP	Läntinen jatulintarha ja sen ympäristöä
48	1040932	2.2	Finnö	15.7.	SE	MP	Itäinen jatulintarha ja sen ympäristöä
49	1040821	2.3	Flisnäs	2.7.	SW	MP	Matala latomus kalliolla
50	1040895	2.4	Lempersö 1	9.7.	E	MP	Kivirakenne, mahdollinen uunin jäännös
51	1040899	2.5	Lempersö 2	9.7.	SE	MP	Kiviuni
52	1040903	2.6	Lempersö 3	9.7.	NE	MP	Historiallinen laiturirakenne ja sen luonnonsatamaksi soveltuva ympäristöä
53	1040914	2.7	Lempersö 4	9.7.	NNE	MP	Kiviaitaa metsässä vanhan niityn lähellä
54	1040916	2.8	Lempersö 5	9.7.	N	MP	Nelisivuinen latomus.
55	1040918	2.8	Lempersö 5	9.7.	E	MP	Nelisivuinen latomus. Taustalla luontaista muinaisrantakivikkoa.
56	GL1	2.9	Lempersö 6	9.7.	S	GL	Kivirakenne, mahdollinen uuni kalliolla
57	1040876	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	W	MP	Jatulintarha ja sen ympäristöä
58	1040877	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	N	MP	Jatulintarha ja sen ympäristöä
59	1040878	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	E	MP	Jatulintarha ja sen ympäristöä
60	1040879	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	S	MP	Jatulintarha ja sen ympäristöä
61	1040880	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	E	MP	Yksityiskohtakuva kiviriveistä jatulintarhan itäreunalla
62	1040881	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	S	MP	Yksityiskohtakuva kiviriveistä jatulintarhan itäreunalla
63	1040882	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	E	MP	Yksityiskohtakuva jatulintarhan itäreunasta. Vasemmalla reunassa luontaista rantakivikkoa, jonka päälle labyrintti on osittain rakennettu.
64	1040883	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	W	MP	Kivirivejä labyrintin eteläosassa.
65	1040884	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	E	MP	Labyrintin keskustaa
66	1040885	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	S	MP	Labyrintin itäosaa
67	1040886	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	N	MP	Jatulintarhan aukko, jonka vieressä isompi kivi ja Göran Lybäckin tekemässä muistiinpanoja. Taustalla labyrintin keskellä oleva isompi kivi.
68	1040890	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	SW	MP	Mahdollinen silmäkivellinen rökkiö jatulintarhan eteläpuolella

Korppoon rantayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
Marja Pälikkö / Paraisten kaupunki 2014

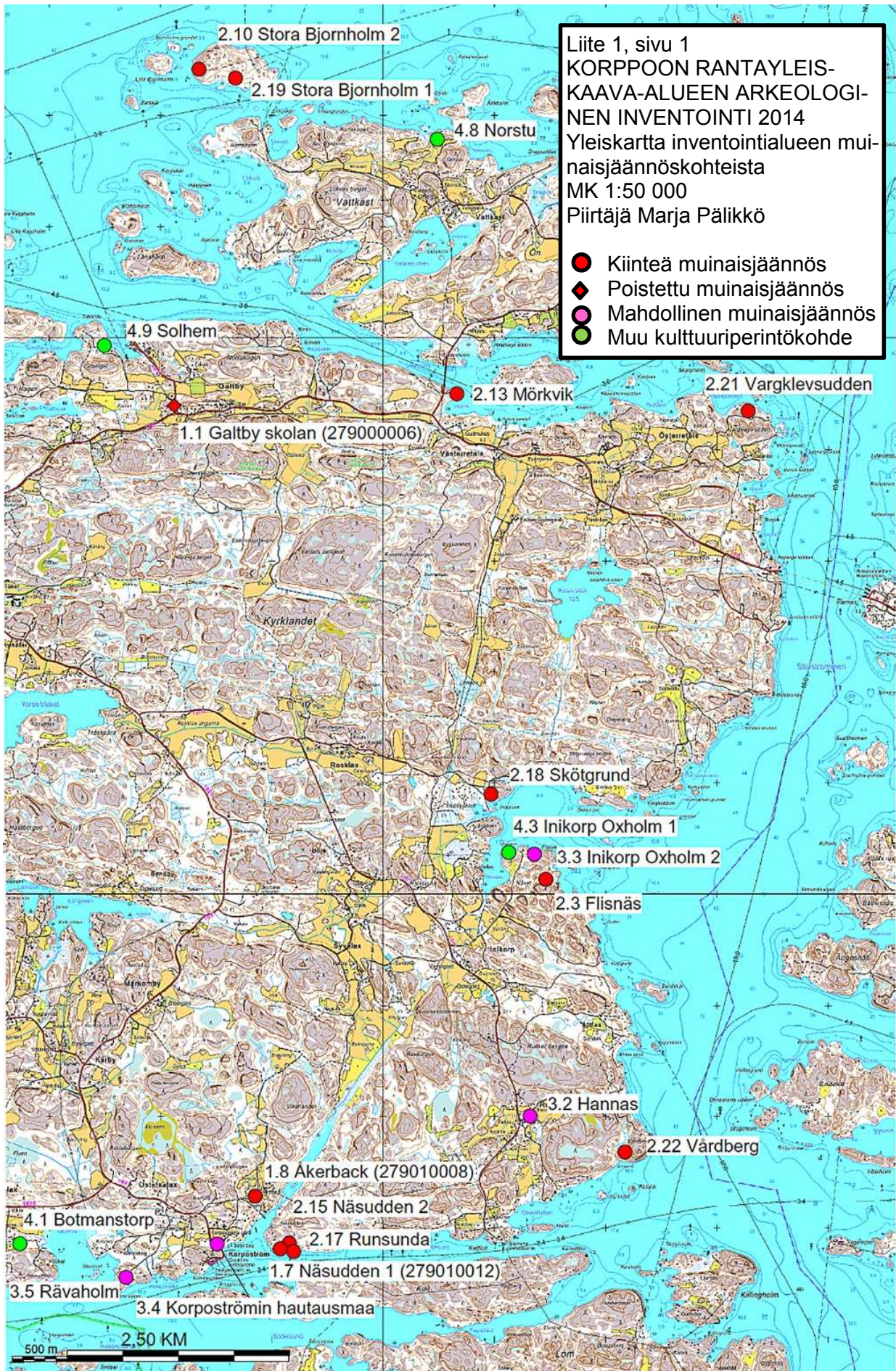
69	1040894	2.10	Lillgyltö 1	8.7.	E	MP	Katajapensaikon peittämää kivikkoa jatu- lintarhasta etelään.
70	1040868	2.11	Lillgyltö 3	8.7.	N	MP	Pienuhkö rökkiö alemmalla kalliotas- teella
71	1040870	2.11	Lillgyltö 3	8.7.	W	MP	Kallion laella hajallaan oleva kivirakenne ja sen ympäristöä
72	1040871	2.11	Lillgyltö 3	8.7.	N	MP	Kallion laella hajallaan oleva kivirakenne. Etualalla ilmeisesti muotoiltu kivipaasi.
73	1040850	2.12	Lyckvik	3.7.	NW	MP	Nelisivuinen latomus lähellä merenrantaa.
74	1040851	2.12	Lyckvik	3.7.	S	MP	Nelisivuinen latomus lähellä merenrantaa.
75	1050074	2.13	Mörkvik	25.7.	E	MP	Luontaista kivikkoa rökkiön ympäristössä
76	1050079	2.13	Mörkvik	25.7.	W	MP	Rökkiö
77	1050080	2.13	Mörkvik	25.7.	SW	MP	Rökkiö ja sen ympäristöä
78	1050258	2.14	Nyäng	8.8.	W	MP	Kivirakenne ja sen ympäristöä.
79	1050260	2.14	Nyäng	8.8.	NW	MP	Kivirakenne ja sen ympäristöä.
80	1050262	2.14	Nyäng	8.8.	SE	MP	Kivirakenne ja sen ympäristöä.
81	1040960	2.15	Näsudden 2	17.7.	SW	MP	Uuni B
82	1040961	2.15	Näsudden 2	17.7.	S	MP	Uuni A
83	1040962	2.15	Näsudden 2	17.7.	SW	MP	Uunit A ja B
84	1040963	2.15	Näsudden 2	17.7.	SW	MP	Uuni C
85	1040966	2.15	Näsudden 2	17.7.	SW	MP	Uuni D
86	1040967	2.15	Näsudden 2	17.7.	NE	MP	Mahdollinen uuni E
87	1050010	2.16	Picknäs	24.7.	S	MP	Nelisivuinen rantarakennelman perusta siirtolohkareen kupeessa
88	1050012	2.16	Picknäs	24.7.	SE	MP	Tulisijallisen rakennuksen perusta
89	1050013	2.16	Picknäs	24.7.	S	MP	Tulisijan perustaa
90	1050014	2.16	Picknäs	24.7.	NW	MP	Tulisijallisen rakennuksen perusta
91	1050015	2.16	Picknäs	24.7.	NE	MP	Kiveyksiä rakennusten perustojen ympäris- tössä.
92	1050016	2.16	Picknäs	24.7.	SE	MP	Tulisijattoman rakennuksen perusta ja sen ympäristöä
93	1050018	2.16	Picknäs	24.7.	W	MP	Tulisijattoman rakennuksen eteläisen sei- nälinjan perusta.
94	1050019	2.16	Picknäs	24.7.	S	MP	Rökkiö 1
95	1050020	2.16	Picknäs	24.7.	NW	MP	Rökkiö 2
96	1050021	2.16	Picknäs	24.7.	SEE	MP	Rökkiö 4 taaempänä, etualalla rökkiö 3.
97	1050022	2.16	Picknäs	24.7.	SE	MP	Rökkiö 4
98	1050026	2.16	Picknäs	24.7.	S	MP	Rannan suuntaista terassi- tai laituriraken- nelmaa.
99	1050032	2.16	Picknäs	24.7.	SW	MP	Alueen itäosan vesikuopat. Kuvassa op- paana toiminut Liisa Mäkelä.
100	1050034	2.16	Picknäs	24.7.	SE	MP	Alavaa rantaniittyä asuinpaikan eteläpuo- lella.
101	1050035	2.16	Picknäs	24.7.	E	MP	Kalkkikivipitoista rantakalliota asuinpaikan kaakkoispuolella.
102	1040959	2.17	Runsunda	17.7.	SW	MP	Hakkaus kalliossa rakennuksen kivijalan vieressä.
103	1040811	2.18	Skötgrund	2.7.	S	MP	Rakennuksen perusta ympäristöineen
104	1050060	2.19	Stora Bjorn- holm 1	25.7.	SW	MP	Kiviunin jääne kalliolla
105	1050061	2.19	Stora Bjorn- holm 1	25.7.	S	MP	Kiviunin jääne
106	1050064	2.19	Stora Bjorn- holm 1	25.7.	SW	MP	Kaksi uuninjäänettä kalliolla, kuvan kes- kellä olevan männyn edessä ja takana.
107	GL2	2.19	Stora Bjorn- holm 1	25.7.	N	GL	Mahdollinen kiviunni rannan tuntumassa

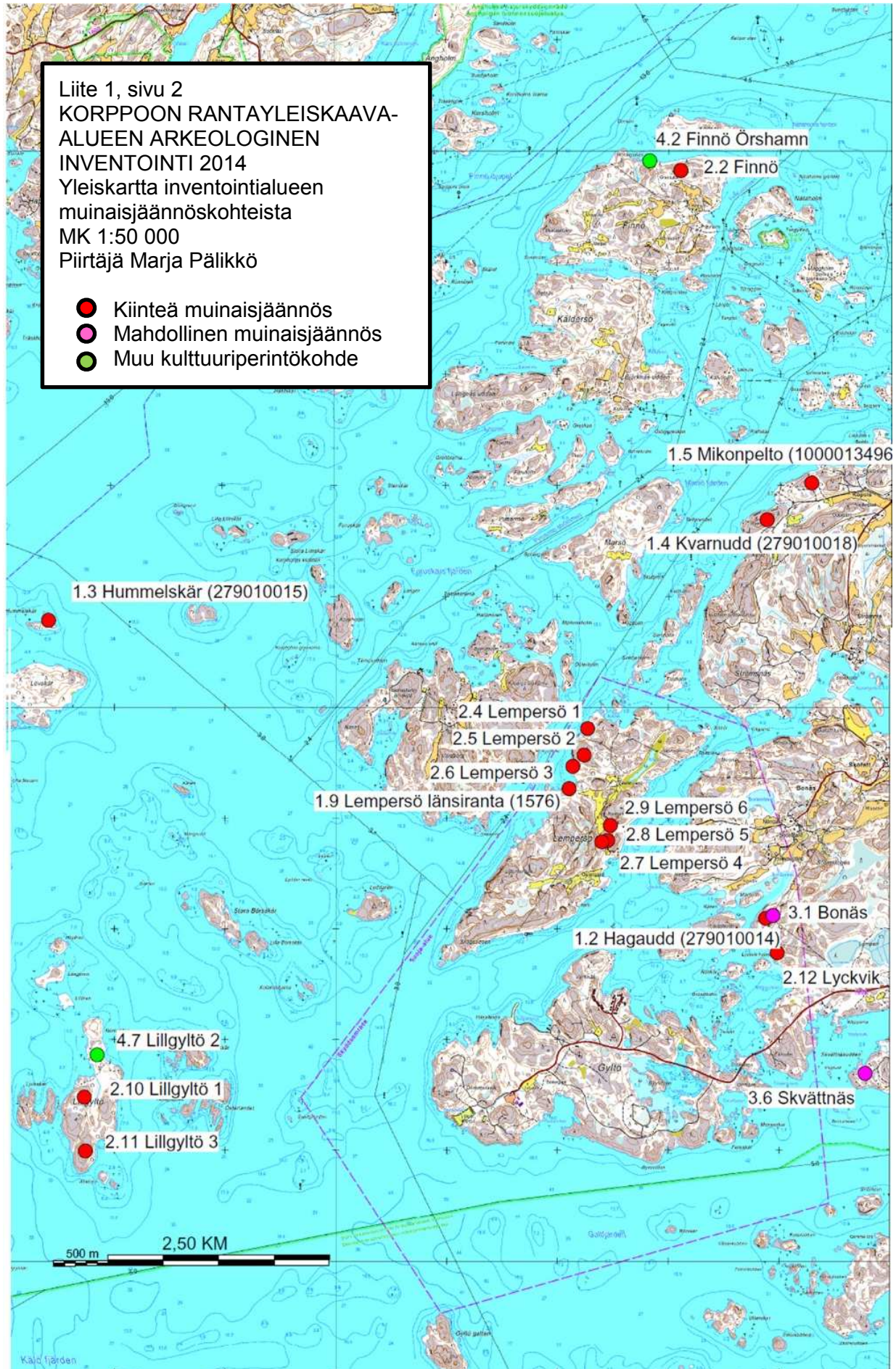
Korppoon rantayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
Marja Pälikkö / Paraisten kaupunki 2014

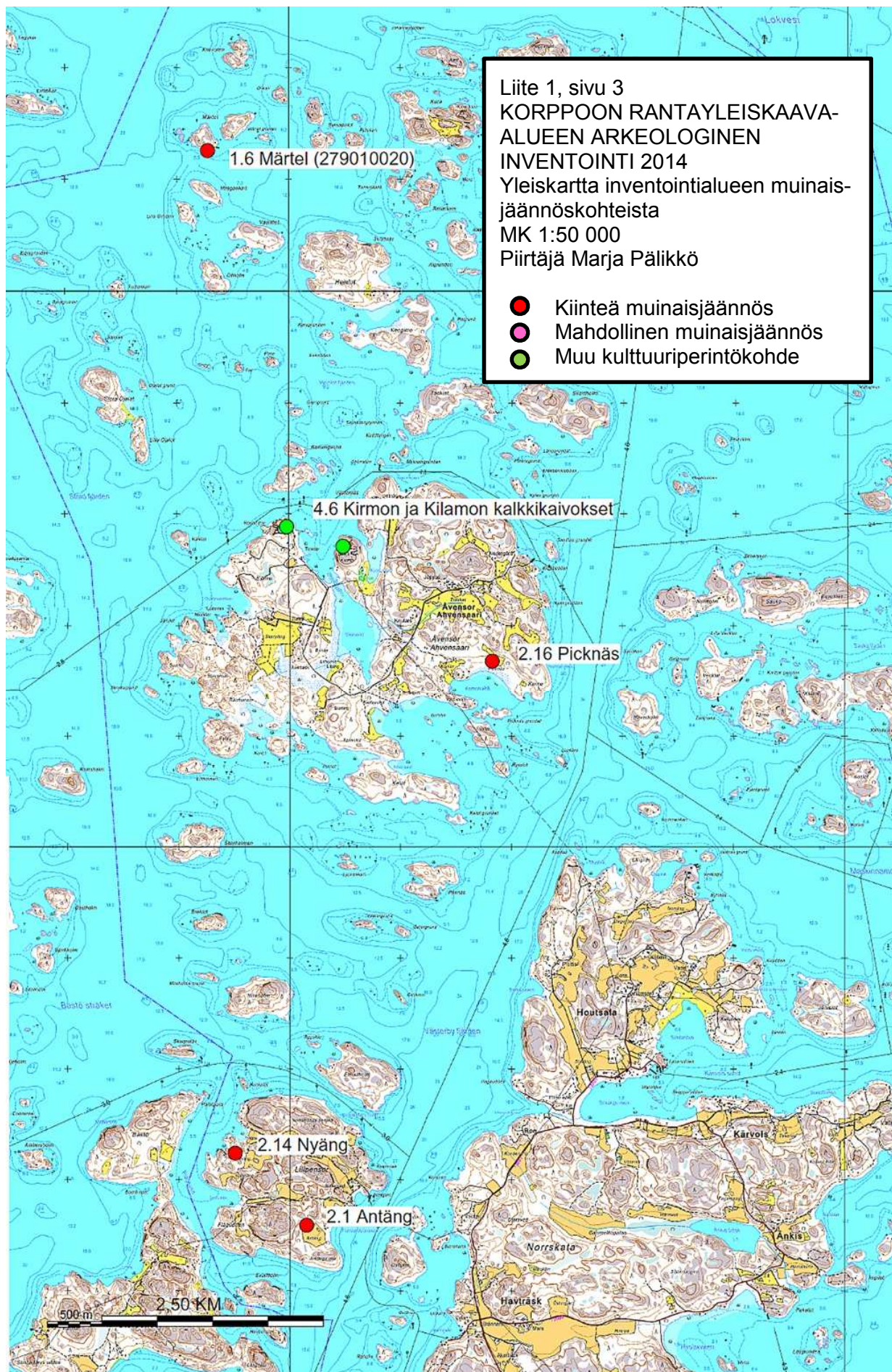
108	1050065	2.20	Stora Bjornholm 2	25.7.	SE	MP	Uunin suuaukko
109	1050066	2.20	Stora Bjornholm 2	25.7.	NW	MP	Uuni keskellä, pienen katajan alla. Taustalla linjataulu.
110	1050143	2.21	Varglevsudden	5.8.	SW	MP	Uuni A. Taustalla laiturirakennelma 1970-luvulta.
111	1050146	2.21	Varglevsudden	5.8.	S	MP	Uuni B
112	1050148	2.21	Varglevsudden	5.8.	N	MP	Uuni C
113	1050149	2.21	Varglevsudden	5.8.	NE	MP	Uuni D ja sen ympäristöä
114	1050150	2.21	Varglevsudden	5.8.	NE	MP	Uunin D sisäholvausta
115	1050151	2.21	Varglevsudden	5.8.	NE	MP	Uuni D
116	1050154	2.21	Varglevsudden	5.8.	NE	MP	Uuni E
117	1050156	2.21	Varglevsudden	5.8.	S	MP	Uunit F ja G sekä niiden ympäristöä.
118	1050159	2.21	Varglevsudden	5.8.	S	MP	Uuni H
119	1050163	2.21	Varglevsudden	5.8.	S	MP	Uuni I
120	1050165	2.21	Varglevsudden	5.8.	W	MP	Uuni J
121	1050166	2.21	Varglevsudden	5.8.	SW	MP	Mahdollinen uuninpohja K
122	1050167	2.21	Varglevsudden	5.8.	S	MP	Uuni L kuolleen katajan alla
123	1050330	2.21	Varglevsudden	28.8.	N	MP	Uuni M
124	1050132	2.22	Vårdberg	1.8.	NW	MP	Mahdollinen tomtning-jäännös
125	1050136	3.2	Hannas	1.8.	NE	MP	Rakennus, jonka sisällä kohde sijaitsee
126	1040823	3.3	Inikorp Oxholm 2	2.7.	E	MP	Pengerrystä louhoksen koillispuolella
127	1040825	3.3	Inikorp Oxholm 2	2.7.	E	MP	Louhintajätettä notkelman pohjoispuolisessa rinteessä
128	1040826	3.3	Inikorp Oxholm 2	2.7.	N	MP	Vanhaa louhintapintaa notkelman eteläpuolisessa kallioseinämässä
129	1050331	3.4	Korpoströmin hautausmaa	29.8.	E	MP	Korpoströmin taistelun muistomerkki läheisellä kalliolla
130	1050334	3.4	Korpoströmin hautausmaa	29.8.	SW	MP	Hautausmaan todennäköinen sijaintipaikka on kuvan keskivaiheilla. Taustalla Korpoströmgård ja vasemmalla viljamakasiini.
131	1050336	3.4	Korpoströmin hautausmaa	29.8.	NW	MP	Hautausmaan todennäköistä sijaintipaikka tien toisella puolella.
132	1050341	3.4	Korpoströmin hautausmaa	29.8.	NW	MP	Hautausmaan todennäköinen sijaintipaikka on kuvan keskivaiheilla. Vasemmalla Korpoströmin kivinen viljamakasiini.
133	1040970	4.1	Botsmanstorp	17.7.	NW	MP	Kaivo
134	1040971	4.1	Botsmanstorp	17.7.	SE	MP	Portinpylväät
135	1040973	4.1	Botsmanstorp	17.7.	NE	MP	Tulisijallisen rakennuksen perusta
136	1040976	4.1	Botsmanstorp	17.7.	SW	MP	Röykkiö
137	1040980	4.1	Botsmanstorp	17.7.	E	MP	Epävarma rakennuksen perusta
138	1040920	4.2	Finnö Örshamn	15.7.	SW	MP	Rantarakennelman perusta.
139	1040922	4.2	Finnö Örshamn	15.7.	W	MP	Rakennuksen perusta
140	1040924	4.2	Finnö Örshamn	15.7.	SW	MP	Isomman rakennuksen perustuksia lomasunnon alla
141	1040815	4.3	Inikorp Oxholm 1	2.7.	N	MP	Vanhaa lehdeshakaa kohteen eteläpuolella
142	1040818	4.3	Inikorp Oxholm 1	2.7.	S	MP	Pensaikon peittämä rakennuksen perusta.
143	1040819	4.3	Inikorp Oxholm 1	2.7.	SW	MP	Kivirakenteita rakennuksen pohjan ympäristössä.
144	1040820	4.3	Inikorp Oxholm 1	2.7.	N	MP	Kivirakenteita rakennuksen pohjan ympäristössä.
145	1050204	4.4	Järvsor Hagaåkrarna	7.8.	NW	MP	Todennäköinen raivausröykkiö

Korppoon rantayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
Marja Pälikkö / Paraisten kaupunki 2014

146	1050205	4.4	Järvsor Ha- gaåkrarna	7.8.	NW	MP	Röykkiö, hakamaista ympäristöä ja romah- tanut lato
147	1050214	4.5	Järvsor Venitvi- ken	7.8.	SE	MP	Röykkiöistä läntisempi
148	1050215	4.5	Järvsor Venitvi- ken	7.8.	SE	MP	Röykkiöistä itäisempi
149	1050217	4.5	Järvsor Venitvi- ken	7.8.	SE	MP	Röykkiöistä läntisempi entisen pellonreu- nan lähellä
150	1050036	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	E	MP	Sivukivipengertä niemen pohjoisrannalla
151	1050040	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	W	MP	Avolouhokseen muodostunut järvi
152	1050044	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	E	MP	Kalkintuotantoon liittyvä rakennus
153	1050047	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	NW	MP	Kirmon niemi Kilamon puolelta nähtynä
154	1050050	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	W	MP	Kalkkiuunin piipun alaosaa
155	1050055	4.6	Kilamon kaivos	24.7.	SW	MP	Dynamiittivarasto
156	1040860	4.7	Lillgyltö 2	8.7.	E	MP	Taustalla parhaiten säilynyt rakennuksen perusta, etualalla mahdollisesti toisen ra- kennuksen jäänteitä.
157	1040861	4.7	Lillgyltö 2	8.7.	NE	MP	Kivirivi niitetyllä alueella
158	1040866	4.7	Lillgyltö 2	8.7.	S	MP	Eteläisempi rannan lähellä oleva tulisijan ja rakennuksen perusta.
159	1050328	4.8	Norstu	19.8.	NE	MP	Kiviaidan länsipää
160	1040766	4.9	Solhem	25.6.	SW	MP	Talonpaikka ja sen ympäristöä
161	1040768	4.9	Solhem	25.6.	NE	MP	Tulisija perustus
162	1040771	4.9	Solhem	25.6.	N	MP	Todennäköinen viljelyröykkiö asuinpaikan yhteydessä.
163	1040773	-	Dragsudden	26.6.	NW	MP	Ilmeisesti moderni pieni röykkiö
164	1040774	-	Korsudden	26.6.	SE	MP	Historiallinen rajakivi
165	1040776	-	Korsudden	26.6.	W	MP	Historiallinen rajakivi
166	1040830	-	Kudugrund	2.7.	S	MP	Moderni kivikehä kalliolla
167	1040837	-	Marvik	3.7.	SE	MP	Rengas kalliossa
168	1040839	-	Marvik	3.7.	NE	MP	Rengas kalliossa
169	1040843	-	Näset	3.7.	NEE	MP	Röykkiöitä tilojen välisellä rajalla
170	1040867	-	Lillgyltö SE	8.7.	SW	MP	Pieni röykkiö kalliolla Lillgyltön kaakkois- osassa
171	1040941	-	Stenholm	16.7.	SE	MP	Edessä viisarikivellinen rajaröykkiö, taus- talla toinen röykkiö siirtolohkareen ku- peessa
172	1050069	-	Stora Bjorn- holm 3	25.7.	W	MP	Viisarikivellinen rajamerkkiröykkiö.
173	1050070	-	Stora Bjorn- holm 3	25.7.	N	MP	Rajaröykkiöitä kalliolla
174	1050118	-	Vårdberg	1.8.	E	MP	Rajaröykkiöitä kalliolla
175	1050139	-	Hannas	1.8.	NE	MP	Hannaksen pihapiirin koillispuolella sijait- seva erikoinen rakennuksenperusta.
176	1050190	-	Pilkholmen	6.8.	NE	MP	Todennäköisesti rantautumispaikkaan liit- tyvää vallia ylempänä kalliolla
177	1050197	-	Pilkholmen	6.8.	W	MP	Todennäköisesti rantautumispaikkaan liit- tyvää vallia rannan tuntumassa
178	1050208	-	Järvsor Vän- gerviken	7.8.	NE	MP	Moderni röykkiö rannalla, ilmeisesti sähkö- pylvään tms. tukikiveys
179	1050246	-	Lillpensor Hjel- mång	8.8.	S	MP	Raivausröykkiöitä vanhan niittykuvion reu- noilla
180	GL3	-	Åmlet	30.7.	E	GL	Kivikehä rantakalliolla

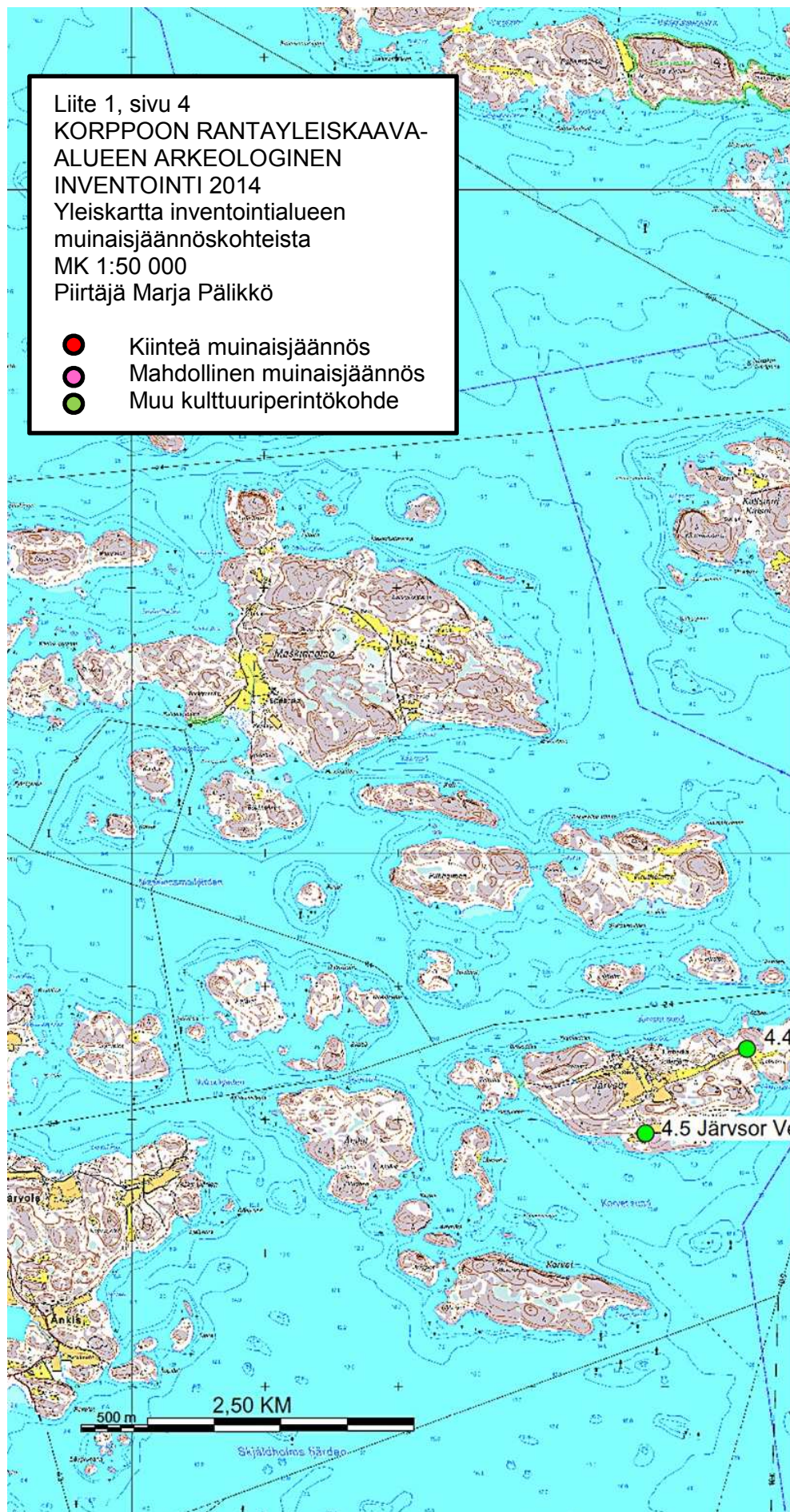

Liite 1, sivu 4
KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-
ALUEEN ARKEOLOGINEN
INVENTOINTI 2014
Yleiskartta inventointialueen
muinaisjäännöskohteista
MK 1:50 000
Piirtäjä Marja Pälikkö

- Kiinteä muinaisjäännös
- Mahdollinen muinaisjäännös
- Muu kulttuuriperintökohde

4.4 Järvsor Hagaåkrarna

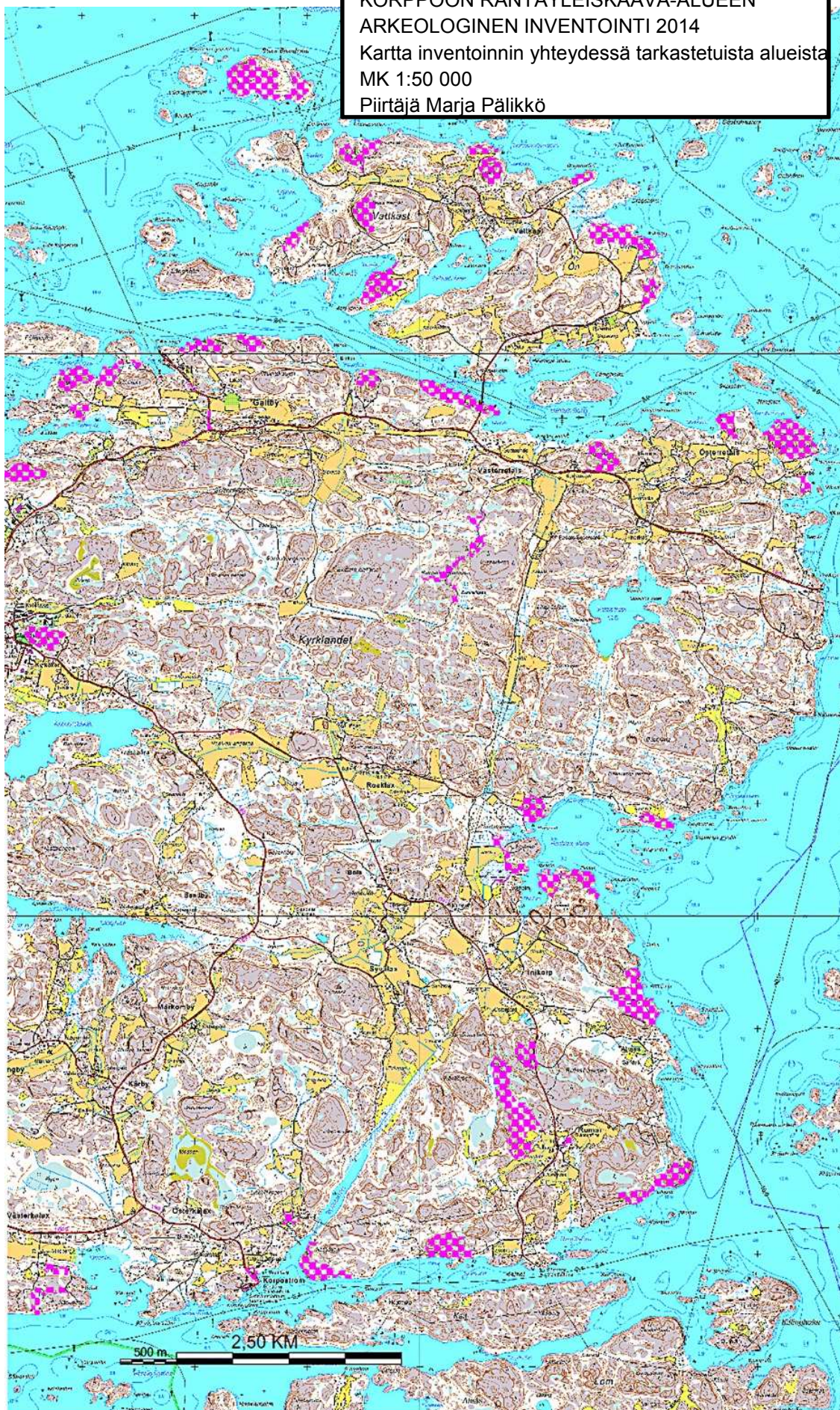
4.5 Järvsor Venitviken

Liite 2, sivu 1

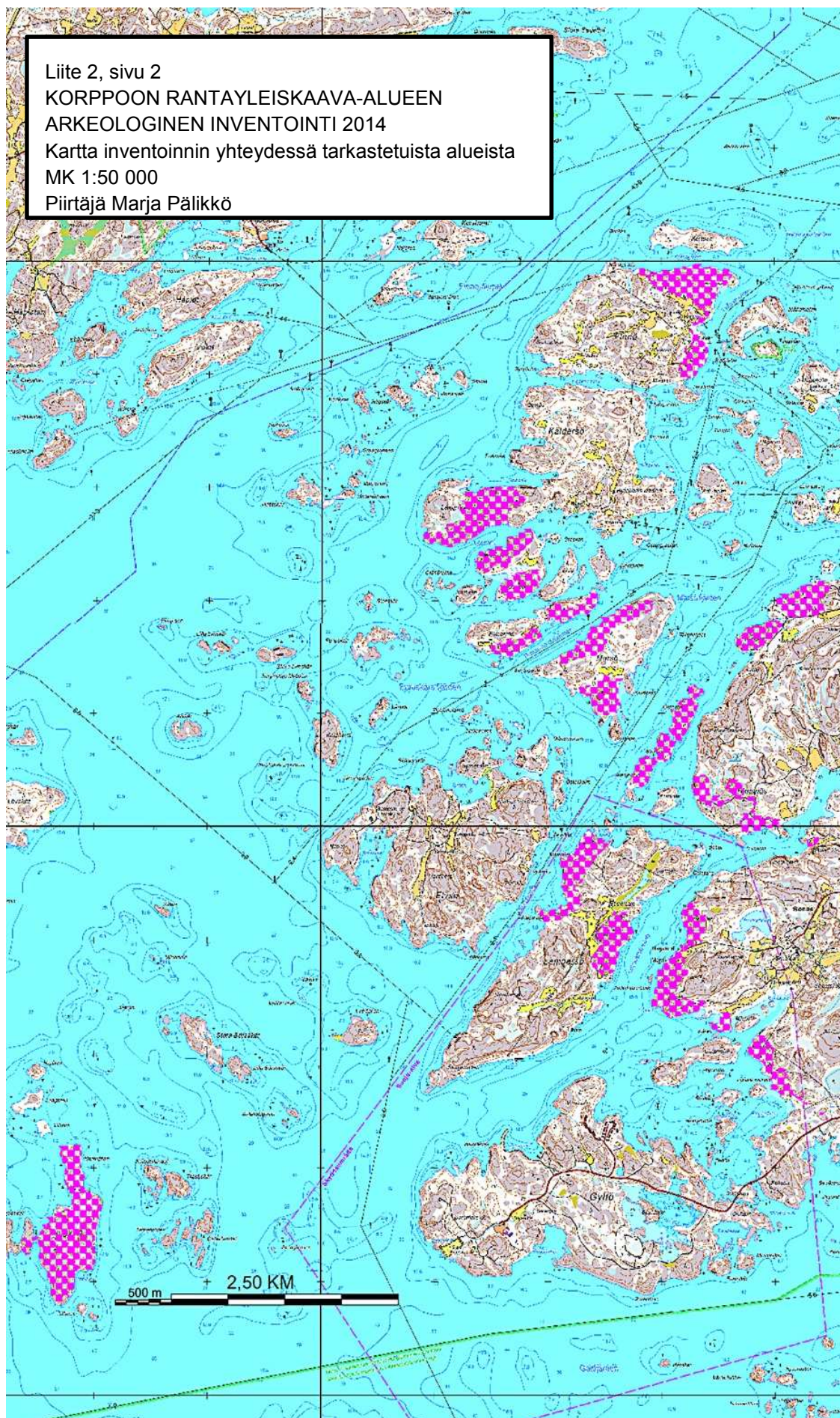
KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-ALUEEN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2014

Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista
MK 1:50 000

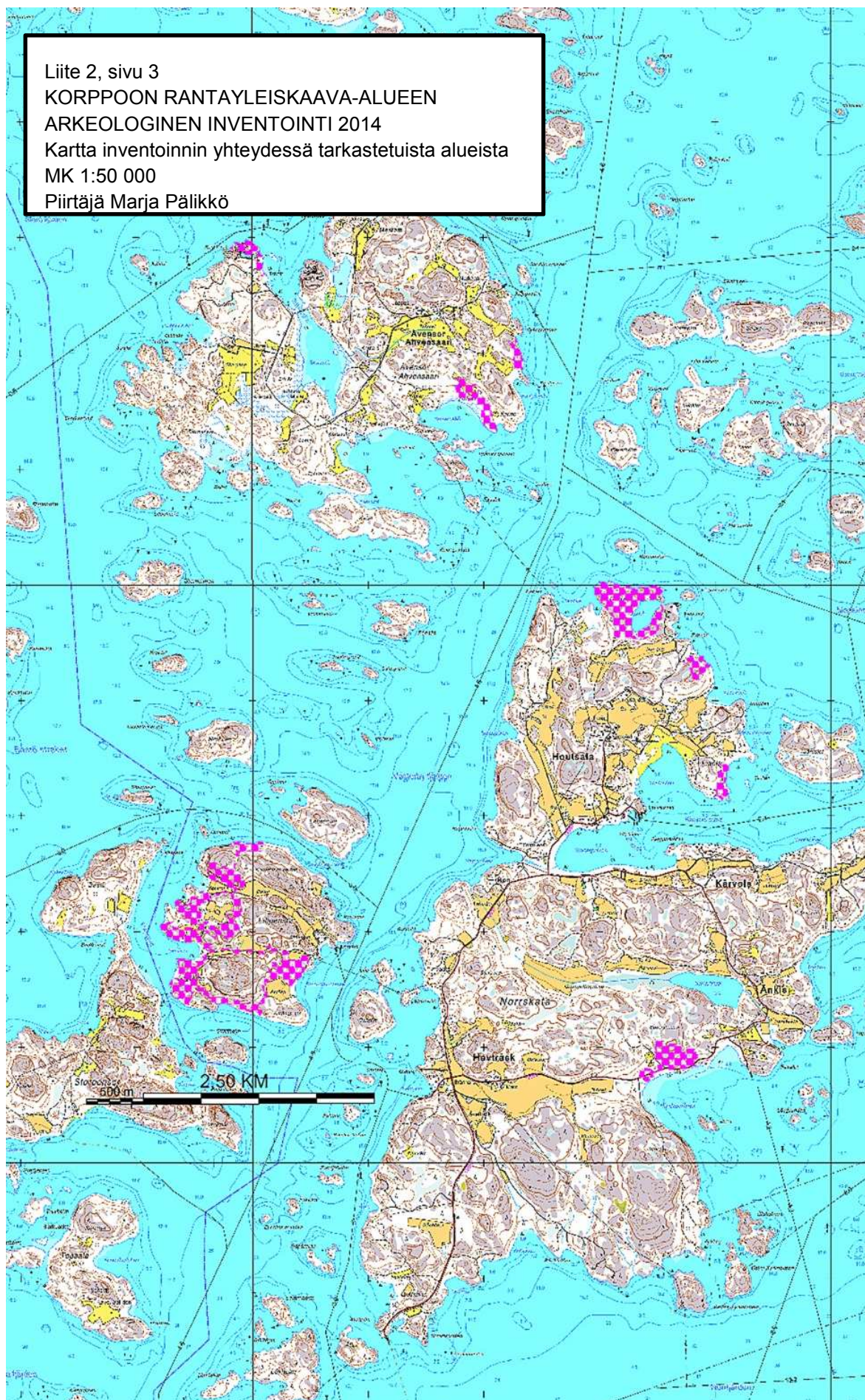
Piirtäjä Marja Pälikkö

Liite 2, sivu 2
KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-ALUEEN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2014
Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista
MK 1:50 000
Piirtäjä Marja Pälikkö

Liite 2, sivu 3
KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-ALUEEN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2014
Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista
MK 1:50 000
Piirtäjä Marja Pälikkö

Liite 2, sivu 4
KORPPOON RANTAYLEISKAAVA-ALUEEN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2014
Kartta inventoinnin yhteydessä tarkastetuista alueista
MK 1:50 000
Piirtäjä Marja Pälikkö

